

FEMENIN

FINANCIAL AND ECONOMIC LITERACY OF MIGRANT WOMEN FOR ENTREPRENEURSHIP INCLUSION

2018-1-UK01-KA204-048234

TREŚCI E-LEARNINGOWE

IO.4: Wielojęzyczna platforma e-learningowa FEMENIN

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt nr 2018-1-UK01-KA204-048234. Projekt ten został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej. Niniejsza publikacja odzwierciedla wyłącznie poglądy autora, a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych.

SPIS TREŚCI

MODUŁ 1: INTEGRACJA KOBIET MIGRUJĄCYCH W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI: WYZWANIA I MOŻLIWOŚCI	6
SEKCJA 1: Podstawowe pojęcia teoretyczne dotyczące przedsiębiorczości	6
Wprowadzenie	6
Definicja przedsiębiorczości	6
Znaczenie przedsiębiorczości dla integracji i niezależności ekonomicznej	7
SEKCJA 2: Analiza barier i wyzwań związanych z przedsiębiorczością dla migrujących kobiet	7
Wprowadzenie	7
Główne przeszkody w ciągu pierwszych 18 miesięcy od rozpoczęcia działalności gospodarczej	8
Migrantki-przedsiębiorcy: prawdziwe przypadki	9
SEKCJA 3: Analiza możliwości dla migrujących kobiet w zakresie przedsiębiorczości	10
Wprowadzenie	10
Integracja finansowa i społeczna	11
Przedsiębiorczość społeczna: wykorzystywanie przedsiębiorstw na stałe	11
Ocena	12
Test sprawdzający wiedzę	12
Zasoby	13
Słowniczek pojęć	13
Dodatkowe zasoby	14
MODUŁ 2: ZROZUMIENIE POTRZEB MIGRUJĄCYCH KOBIET W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	14
SEKCJA 1. Migrujące kobiety-przedsiębiorcy: szczególne potrzeby	14
Wprowadzenie	14
Potrzeby związane z działalnością gospodarczą	15
Potrzeby niezwiązane z działalnością gospodarczą	16
Wymierne potrzeby: wsparcie, ubieganiu się o finansowanie, udogodnienia	18
SEKCJA 2. Kompleksowe podejście	18
Wprowadzenie	18
Kompleksowe podejście	19
Ocena	20
Test sprawdzający wiedzę	20
Zasoby	20
Słowniczek pojęć	20
Dodatkowe zasoby	21
MODUŁ 3: METODY I TECHNIKI INTEGRACYJNEJ EDUKACJI DOROSŁYCH	21
SEKCJA 1. Teorie edukacji dorosłych	22
Wprowadzenie	22

Teoria andragogiki Knowlesa	22
Doświadczalna teoria uczenia się Rogersa	23
Transformacyjna teoria uczenia się Mezirowa	24
SEKCJA 2: Metody i techniki integracyjnego kształcenia dorosłych	25
Jak używać map koncepcyjnych w kontekście grupy docelowej FEMENIN	25
Jak uczyć o finansach za pomocą scenariuszy w kontekście grupy docelowej FEMENIN	26
Jak korzystać z techniki dialogu reprezentantów grup roboczych	27
Jak korzystać z nauki w oparciu o projekt w kontekście grupy docelowej FEMENIN	29
SEKCJA 3: Efektywne zarządzanie nauczaniem w kontekście grupy docelowej FEMENIN	30
Zarządzanie grupą różnorodną kulturowo	30
Niektóre elementy zarządzania grupą różnorodną kulturowo	31
Autonomia: nauczyciela i uczącego się	32
Ocena	33
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1	33
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2	34
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 3	35
Zasoby	36
Słowniczek pojęć	36
Dodatkowe zasoby	37
MODUŁ 4: ZNAJOMOŚĆ ZAGADNIEŃ FINANSOWO-EKONOMICZNYCH KOBIEŃ MIGRUJĄCYCH, CZĘŚĆ I - PODSTAWOWE UMIEJĘTNOŚCI	38
SEKCJA 1. Kontrola nad przepływem własnych środków finansowych	39
Wprowadzenie	39
Co to jest budżet?	39
Przydatne ćwiczenia	41
SEKCJA 2. Zrozumienie składowych wypłaty	42
Wprowadzenie	42
Zrozumienie składowych odcinka wypłaty	43
Przydatne ćwiczenia	44
SEKCJA 3. Podatki, które musimy zapłacić	44
Wprowadzenie	44
Czym jest opodatkowanie?	45
Przykłady podatków	46
Przydatne ćwiczenia	48
SEKCJA 4. Jak zarządzać długiem i kredytem przy użyciu RRSO	48
Wprowadzenie	48
Czym są karty debetowe i kredytowe?	48
Co to jest RRSO?	49
Przydatne ćwiczenia	50
SEKCJA 5. Ocena ryzyka finansowego i porównanie stóp zwrotu	50

Wprowadzenie	50
Integracja finansowa	50
Porównanie inwestycji	51
Rozpoznając oszustwa finansowe	51
Przydatne ćwiczenia	51
Ocena	52
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1	52
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2	53
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 3	53
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 4	54
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 5	55
Zasoby	56
Słowniczek pojęć	56
Dodatkowe zasoby	57
MODUŁ 5: ZNAJOMOŚĆ ZAGADNIEŃ FINANSOWO-EKONOMICZNYCH KOBIET MIGRUJĄCYCH, CZĘŚĆ II - PODSTAWOWE POJĘCIA	57
SEKCJA 1. Lepsze zrozumienie zagadnień finansowo-ekonomicznych na rzecz przedsiębiorczości sprzyjającej inkluzji	58
Jak lepiej zrozumieć potrzeby finansowe i edukacyjne - wskazówki teoretyczne	58
Ograniczanie przekonań w odniesieniu do integracji finansowej	59
SEKCJA 2. Potężne, przedsiębiorcze i ekonomiczne podejście do określenia warunków nauki finansowej	62
Rezultaty szkoleń dostosowane do potrzeb przedsiębiorczości cyfrowej	62
Potrzeby, zachcianki i oszczędności - podejście i korzyści	63
Fundusz na rzecz startupów - studium przypadku TGFS	64
Ocena	65
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1	65
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2	66
Zasoby	66
Słownik pojęć	66
Dodatkowe zasoby	67
MODUŁ 6: ZNAJOMOŚĆ ZAGADNIEŃ FINANSOWO-EKONOMICZNYCH KOBIET MIGRUJĄCYCH, CZĘŚĆ III - PLANOWANIE FINANSOWE DLA ROZPOCZYNAJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ	67
SEKCJA 1. Nawiązanie kontaktu z klientami poprzez dialog	68
Kultywowanie inteligencji konkurencyjnej	68
Badania jakościowe i ilościowe	69
SEKCJA 2. Tworzenie unikalnej propozycji wartości	71
Tworzenie unikalnej propozycji wartości	71
SEKCJA 3. Przedstawienie unikalnej propozycji wartości (część 1)	72
Składowe 3-letniej prognozy finansowej	72

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	72
Prognoza sprzedaży	73
Budżet kosztów	74
SEKCJA 4. Przedstawienie unikalnej propozycji wartości (część 2)	74
Prognoza dochodów	74
Rachunek aktywów i pasywów	75
Analiza prognozy rentowności	77
Typowe błędy w trzyletnich prognozach finansowych	78
SEKCJA 5. Przywództwo w przypadku rozpoczynania działalności	78
Wprowadzenie	78
Charakterystyka lidera	78
Tworzenie deklaracji wizji	79
Kompleksową wizję można zbudować inspirując się influencerką biznesową Susan Ward, odpowiadając na następujące pytania:	80
Tworzenie myśli przewodniej dla biznesu	80
Wnioski	82
SEKCJA 6. Zabezpieczenie dochodowego modelu biznesowego ze sprawdzonymi źródłami przychodów	83
Stworzenie opłacalnego modelu biznesowego ze sprawdzonymi źródłami przychodów	83
Ocena modułu	83
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1	83
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2	84
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 3	85
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 4	85
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 5	86
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 6	87
Zasoby	87
Słowniczek pojęć	87
Dodatkowe zasoby	88
MODUŁ 7: NARZĘDZIA TIK WSPIERAJĄCE ZNAJOMOŚĆ ZAGADNIENÍ FINANSOWO-EKONOMICZNYCH	89
SEKCJA 1. Możliwości (i zagrożenia) związane ze stosowaniem narzędzi TIK	89
Wprowadzenie	89
Cel otwartych bezpłatnych narzędzi online	89
Możliwości i zagrożenia korzystania z otwartych bezpłatnych narzędzi TIK online	90
Kilka wniosków końcowych	91
SEKCJA 2. Otwarte i bezpłatne e-narzędzia (aplikacje internetowe i mobilne dostępne dla osób o niskich umiejętnościach w zakresie zarządzania finansami)	92
Wprowadzenie	92
Otwarte i bezpłatne e-narzędzia	92
SEKCJA 3. E-narzędzia FEMENIN (wielojęzyczna platforma i aplikacja mobilna)	95

Wprowadzenie	95
Aplikacja mobilna FEMENIN	96
Wielojęzyczna platforma internetowa FEMENIN	97
Ocena	98
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1	98
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2	98
Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 3	99
Zasoby	100
Słowniczek pojęć	100
Dodatkowe zasoby	100

MODUŁ 1: INTEGRACJA Kobiet MIGRUJĄCYCH W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI: WYZWANIA I MOŻLIWOŚCI

Główne koncepcje

- Przedsiębiorczość jest dla migrujących kobiet sposobem na integrację i niezależność.
- Przedsiębiorczość polega na realizacji pomysłów.
- Biznesplan i marketing są kluczowymi aspektami biznesu.

Efekty uczenia się

Po pomyślnym ukończeniu tego modułu edukacyjnego, będziesz w stanie:

- wykorzystywać podstawy przedsiębiorczości jako narzędzie do rozpoczęcia działalności gospodarczej;
- wdrożyć rozwiązanie pozwalające na uniknięcie lub przewyższenie ewentualnych trudności w pierwszym okresie nowej działalności;
- wykorzystać istniejące doświadczenia migrujących kobiet-przedsiębiorców jako przykład lub inspirację;
- rozpoznać motyw integracji, jak również przedsiębiorczości społecznej jako możliwości.

SEKCJA 1: Podstawowe pojęcia teoretyczne dotyczące przedsiębiorczości

Wprowadzenie

Cel i zakres tej sekcji są określone w następujący sposób:

- **Cel:** Przekazanie podstawowej wiedzy na temat przedsiębiorczości jako punktu wyjścia dla kursu szkoleniowego.
- **Zakres:** Przekazanie podstawowej wiedzy na temat przedsiębiorczości jako punktu wyjścia dla kursu szkoleniowego.

Definicja przedsiębiorczości

Przedsiębiorczość to zdolność i chęć do rozwijania, organizowania i zarządzania przedsięwzięciem biznesowym wraz z wszelkim ryzykiem generowania zysków.

Korzystanie z możliwości biznesowych może obejmować:

- Opracowanie biznes planu.
- Zatrudnianie zasobów ludzkich.
- Pozyskiwanie środków finansowych i materialnych.
- Zapewnianie wsparcia.
- Bycie odpowiedzialnym zarówno za sukces, jak i porażkę przedsięwzięcia.
- Awersja do ryzyka.

Strategie, z których mogą korzystać przedsiębiorcy, obejmują:

- Innowacyjność nowych produktów, usług lub procesów
- Ciągłe doskonalenie procesów (ang. CPI, continuous process improvement)
- Poszukiwanie nowych modeli biznesowych

- Korzystanie z technologii
- Wykorzystanie wywiadu gospodarczego
- Wykorzystanie strategii gospodarczych
- Rozwój przyszłych produktów i usług
- Zoptymalizowane zarządzanie wiedzą

Znaczenie przedsiębiorczości dla integracji i niezależności ekonomicznej

W przypadku większej liczby kobiet niż mężczyzn decyzja o prowadzeniu działalności na własny rachunek jest motywowana poszukiwaniem dobrej równowagi między pracą a życiem rodzinnym oraz potrzebami finansowymi. A zatem, samozatrudnienie:

- może zmniejszyć koszty opieki nad dziećmi oraz
- zapewnić elastyczność czasową.

Poniższa tabela podsumowuje korzyści płynące z przedsiębiorczości kobiet.

POTENCJALNE I RZECZYWISTE KORZYŚCI Z PRZEDSIĘBIORCZOŚCI Kobiet			
EKONOMICZNE	SOCJALNE	POLITYCZNE	KULTUROWE
<ul style="list-style-type: none"> ●Przyczynianie się do wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia oraz zmniejszania ubóstwa. ●Innowacja: nowe produkty i usługi, nowe rozwiązania w zakresie zarządzania i organizacji pracy. ●Zapewnienie równego udziału kobiet i mężczyzn oraz możliwości zatrudnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Większa elastyczność we wzorcach pracy i dbałość o równowagę między pracą, a życiem prywatnym. ●Większa niezależność społeczna i ekonomiczna zarówno w gospodarstwie domowym, jak i poza nim. ●Zmniejszenie segregacji płciowej w edukacji i zatrudnieniu. ●Wzmocniony rozwój społeczny i nowe formy przedsiębiorczości społecznej przyczyniające się do rozwoju społeczności lokalnych i integracji społecznej. ●Zwiększone możliwości nawiązywania kontaktów. ●Wpływ na dzieci, rodzinę. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Większa reprezentacja kobiet w środowisku biznesowym. ●Bardziej zrównoważone struktury zarządów firm. ●Tworzenie wzorców dla kobiet. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Zmniejszenie uprzedzeń i stereotypów dotyczących kobiet w biznesie. ●Niwelowanie różnic między postrzeganiem przedsiębiorczości i przez kobiety, a rzeczywistą działalnością gospodarczą. ●Promowanie innego podejście do biznesu.

Źródło: Tabela 1- Sprawozdanie EIGE: Promowanie niezależności ekonomicznej i przedsiębiorczości kobiet - Dobre praktyki

SEKCJA 2: Analiza barier i wyzwań związanych z przedsiębiorczością dla migrujących kobiet

Wprowadzenie

Cel i zakres tej sekcji są określone w następujący sposób:

- **Cel:** Przeanalizowanie możliwych trudności w zakresie przedsiębiorczości dla migrujących kobiet i sposobów ich przezwyciężenia.
- **Zakres:** Dostarczenie narzędzi do pokonywania wyzwań i barier, które można napotkać w trakcie swojej podróży jako przedsiębiorcy.

Główne przeszkody w ciągu pierwszych 18 miesięcy od rozpoczęcia działalności gospodarczej

Początkowe główne przeszkody

- Brak kapitału
- Nieodpowiednie zarządzanie
- Kwestie związane z biznesplanem i infrastrukturą
- Trudności marketingowe

Zastanówmy się nad każdą z nich.

Brak kapitału

Właściciel firmy musi być świadomy:

- Ile pieniędzy potrzeba, aby utrzymać bieżącą działalność, w tym na finansowanie płac, płaćcenie stałych i zróżnicowanych kosztów ogólnych, takich jak czynsz i opłaty za media oraz zapewnienie terminowego płaćcenia dostawcom zewnętrznym, a także ile przychodów przynosi sprzedaż produktów lub usług.
- Ceny produktów i usług. Aby pokonać konkurencję w wysoko nasyconych branżach, firmy mogą wyceniać produkt lub usługę znacznie niżej niż podobne oferty z zamiarem pozyskania nowych klientów. Podczas gdy strategia ta jest skuteczna w niektórych przypadkach, firmy, które ostatecznie zamykają swoje drzwi, to te, które utrzymują cenę produktu lub usługi na zbyt niskim poziomie przez zbyt długi czas.
- Ustalenia realistycznego budżetu na działalność firmy i chęć zapewnienia pewnego kapitału z własnej kasy w fazie rozruchu lub ekspansji.
- Wyszukiwania i zabezpieczania opcji finansowania z wielu placówek. Kiedy przychodzi czas na pozyskanie finansowania, właściciele firm powinni mieć różne źródła, do których mogą zwrócić się o kapitał.

Nieodpowiednie zarządzanie

Choć właściciel firmy może mieć umiejętności niezbędne do stworzenia i sprzedaży rentownego produktu lub usługi, często brakuje mu atrybutów silnego menedżera i czasu potrzebnego do skutecznego zarządzania innymi pracownikami. Bez dedykowanego zespołu zarządzającego, właściciel firmy ma większy potencjał do niewłaściwego zarządzania niektórymi aspektami działalności, czy to finansami, zatrudnieniem, czy marketingiem.

Kwestie związane z biznesplanem i infrastrukturą

Biznesplan powinien zawierać (co najmniej):

- jasny opis biznesu;
- obecne i przyszłe potrzeby pracowników i kierowników;
- szanse i zagrożenia w ramach szerszego rynku;
- potrzeby kapitałowe, w tym przewidywane przepływy pieniężne i różne budżety;
- inicjatywy marketingowe;
- analizę konkurencji.

Biznes plan powinien być regularnie przeglądany i przygotowywany w celu dostosowania się do zmian na rynku lub w branży.

Trudności marketingowe

- Firmy muszą zapewnić sobie realistyczne budżety na obecne i przyszłe potrzeby marketingowe.

- Znaczenie mediów społecznościowych: obecnie odgrywają one ogromną rolę w naszym codziennym życiu.

**Marketing jest wszędzie, a każda platforma jest szansą na sprzedaż produktu lub usługi!
Wybór odpowiednich narzędzi marketingowych jest kluczem do każdego udanego biznesu!**

Migrantki-przedsiębiorcy: prawdziwe przypadki

	<p>Luz Restrepo uciekła ze swojej rodzinnej Kolumbii w 2010 roku. Jako uchodźca polityczny przybyła do Australii nie znając języka angielskiego. Z pracy jako wykładowca uniwersytecki w dziedzinie marketingu z tytułem doktora medycyny przeszła z dnia na dzień do tego, co nazwała „bycie nikim...”</p> <p>Materiał wideo: https://sisterworks.org.au/our-founders-story/</p>
	<p>Aya: „zobowiązanie do zachowania zrównoważonej ziemi i produkowania w 100% przyjaznych dla środowiska produktów z zastosowaniem etycznych praktyk.”</p> <p>Syryjka Samah ElZein stworzyła Aya, naturalne mydło i produkty do pielęgnacji skóry, które powstały bez użycia syntetycznych składników. „Aya pomaga chronić konsumentów przed szkodliwymi chemikaliami i substancjami; może być stosowana w leczeniu problemów skórnych, takich jak trądzik, egzema i inne choroby skóry; a także ma wpływ na utrzymanie świeżości skóry i jej nawilżenia,” mówi ElZein, dodając, że firma komercjalizuje swoje</p>

	produkty poprzez wydarzenia, rozszerzając działalność na sklep internetowy.
<p>Lèa Zanoelina Ratsimbazafy</p> 	<p>„Urodziłam się w Antananarywie na Madagaskarze w 1958 roku, w rodzinie krawców. Moi rodzice byli krawcami; moje siostry również są krawcami, żyjąc i kontynuując rodzinną tradycję w moim kraju. Dwanaście lat temu, kiedy Madagaskar przechodził okres silnego kryzysu, przeprowadziłam się do Włoch jako inżynier chemik. Ponieważ ten sektor nie oferował mi żadnych możliwości pracy, zaczęłam pracować jako pokojówka. Pomimo trudności z przystosowaniem się do innej kultury i integracją z innym społeczeństwem, nigdy nie straciłam nadziei na poprawę mojego stanu życia i realizację projektów. Pomogła mi w tym moja nabyta rodzina we Włoszech, wspólnota malgaska z Rzymu, która wsparła mnie pomysłem założenia przedsiębiorstwa, decydując się w ten sposób na definitywne porzucenie mojego wykształcenia i doświadczenia zawodowego, a poświęcenie mojego życia na rzecz mody. Pomysł pojawił się dzięki kursowi na temat zakładania i zarządzania przedsiębiorstwami, zorganizowanemu przez Prowincję Rzymską w 2011 r., dając mi szansę na udoskonalenie mojego pomysłu (zrozumienie ograniczeń i możliwości; kosztów planowania, itp.) i założenie własnej firmy z bezzwrotnym dofinansowaniem w wysokości pięciu tysięcy euro. Moja pracownia krawiecka powstała w 2012 roku. Jest to sklep krawiecki, w którym również wykonuję haft ręczny, specjalizujący się w modzie dziecięcej (0-10 lat) z siedzibą w Guidonii (Rzym) i pośrednikiem w Rzymie.</p> <p>Bardzo podoba mi się ta działalność, ponieważ daje mi możliwość wyrażania swojej kreatywności, ale także zwracania uwagi na rady innych i gusta moich potencjalnych klientów: mam satysfakcję z prowadzenia badań nad trendami w modzie, na tkaninach, kolorach, materiałach, bez wybaczenia aspektu rękodzieła. Prowadzę współpracę z moją firmą rodzinną z Madagaskaru, skąd pochodzą tekstylia, materiały i wzory ubrań, z których powstają wzorce stylu” - Lèa.</p>

SEKCJA 3: Analiza możliwości dla migrujących kobiet w zakresie przedsiębiorczości

Wprowadzenie

Cel i zakres tej sekcji są określone w następujący sposób:

- **Cel:** Wyjaśnienie i zilustrowanie możliwości, jakie imigrantki mogą mieć jako przedsiębiorcy.
- **Zakres:** Zapoznanie się z konkretnymi możliwościami dla imigrantek jako nowych przedsiębiorców.

Integracja finansowa i społeczna

Tworzenie przedsiębiorstw przez grupy słabo reprezentowane i znajdujące się w niekorzystnej sytuacji pomaga w tworzeniu miejsc pracy i zwalczaniu wykluczenia społecznego i finansowego, stymulując jednocześnie wzrost gospodarczy w całej gospodarce:

- Tworzy miejsca pracy i walczy z wykluczeniem społecznym i finansowym.
- Stymuluje wzrost gospodarczy w całej gospodarce.
- Sprawia, że jednostki stają się bardziej aktywnymi członkami społeczeństwa, co zwiększa ich pewność siebie.
- Zwiększa szanse na zatrudnienie.

Przedsiębiorczość społeczna: wykorzystywanie przedsiębiorstw na stałe

Przedsiębiorczość społeczna jest połączeniem innowacyjnych metod stosowanych przez przedsiębiorców z dążeniem do wprowadzania daleko idących zmian społecznych.

Przedsiębiorcy społeczni zajmują się szeroko pojętymi problemami społecznymi, wymyślają sposoby na ich przewyciężenie i wdrażają ich rozwiązania, najlepiej na dużą skalę. Projekt z zakresu przedsiębiorczości społecznej powinien być w stanie dostosować się do różnych środowisk kulturowych. W ten sposób byłby on znacznie szerszy i wprowadzałby zmiany w większej liczbie społeczności.

Oto kilka niesamowitych kobiet odnoszących sukces w biznesie.

 <p>https://malala.org</p> 	<p>Shiza Shahid, współzałożycielka funduszu Malala, organizacji działającej na rzecz edukacji dziewcząt na całym świecie. Shiza zarządza działalnością biznesową, jest laureatką Pokojowej Nagrody Nobla, Malali Yousafzai.</p>
 <p>https://www.empowermentplan.org</p>	<p>Veronika Scott: słuchanie bezdomnych. Podczas studiów Veronika pracowała jako stażystka w The Little Tikes Company (2009-2010) i ECCO design (2010). Jesienią 2010 roku, w odpowiedzi na zadanie klasowe sponsorowane przez Projekt H, mające na celu zaprojektowanie czegoś, co zaspokoi potrzeby społeczne, Scott zwróciła się do społeczności bezdomnych w Detroit. Po pięciu miesiącach bliskiej współpracy z osobami przebywającymi w lokalnym schronisku dla bezdomnych, zaprojektowała kurtkę termoizolacyjną, która może przekształcić się w ciepły i odporny na warunki atmosferyczne śpiwór.</p>

	<p>Pod koniec semestru Scott kontynuowała współpracę z bezdomnymi w celu stworzenia innych prototypów oraz poprawy jakości i wyglądu kurtki. W pewnym momencie podczas wizyt w schronisku do Veroniki zgłosiła się kobieta, która stwierdziła, „nie potrzebują płaszczy” -potrzebowali pracy. Scott zatrudniła i wyszkoliła bezdomne matki do robienia płaszczy. Pomysł Scott szybko przerodził się w organizację non-profit</p> <p>znaną jako <i>Empowerment Plan</i>.</p> <p>Materiał video: Veronika Scott - Prezes Zarządu The Empowerment Plan https://www.youtube.com/watch?v=Cn9L6PSy9fE</p>
 <p>breakthrough</p> <p>https://letsbreakthrough.org</p>	<p>Mallika Dutt: były dyrektor generalny firmy Breakthrough</p> <p>Poprzez swoją misję walki z przemocą wobec kobiet i dziewcząt, Breakthrough wykorzystuje sztuki i technologie medialne.</p> <p>Poprzez kursy, rozwój przywództwa, rozrywkę edukacyjną, taką jak teatr interaktywny, audycje radiowe, gry online i reklamę w mediach publicznych, Breakthrough szkoli ludzi ze wszystkich środowisk i zmienia normy społeczne, aby świat stał się mniej brutalny wobec kobiet.</p>

Ocena

Test sprawdzający wiedzę

Wybierz prawidłową odpowiedź.

Przedsiębiorczość to:

- Zdolność i chęć do rozwijania, organizowania i zarządzania przedsięwzięciem biznesowym wraz z ewentualnym ryzykiem osiągnięcia zysku.**
- Obszar produkcji, dystrybucji i handlu, jak również konsumpcji towarów i usług przez różnych agentów.
- Zarządzanie pieniędzmi obejmuje takie działania, jak inwestowanie, zaciąganie i udzielanie pożyczek, budżetowanie, oszczędzanie i prognozowanie.

Korzyści płynące z przedsiębiorczości kobiet:

- a) **Ekonomiczne, społeczne, polityczne, kulturowe.**
- b) Statystyczne, behawioralne, etyczne, religijne.
- c) Migrujące, terytorialne, edukacyjne, zawodowe.

Jedną z głównych przeszkód w ciągu pierwszych 18 miesięcy od założenia firmy jest:

- a) Pochodzenie z innego kraju.
- b) **Brak kapitału.**
- c) Za mało personelu.

Dobry biznesplan powinien:

- a) Zostać zdefiniowany na początku, aby utrzymać tę samą strukturę w tym samym czasie.
- b) Nie zawierać analizy konkurenta.
- c) **Być regularnie poddawany przeglądowi i przygotowany do dostosowania się do zmian na rynku lub w branży.**

Marketing:

- a) Jest bardzo ważny tylko dla konkretnego rodzaju biznesu.
- b) **Jest jednym z kluczy do każdego udanego biznesu.**
- c) Nie jest zawarty w biznesplanie.

Przedsiębiorczość społeczna jest:

- a) **Połączeniem innowacyjnych metod stosowanych przez przedsiębiorców biznesowych z dążeniem do daleko idących zmian społecznych.**
- b) Instytucją, która prowadzi swoje sprawy, aby pomagać innym jednostkom, grupom lub powodować, a nie przynosić zyski dla siebie.
- c) Społecznością internetowa złożona z podmiotów nienastawionych na zysk współpracujących ze sobą w celu zmiany społeczeństwa.

Zasoby

Słowniczek pojęć

- **Biznesplan:** pisemny dokument opisujący charakter działalności, strategię sprzedaży i marketingu oraz zaplecze finansowe, zawierający planowany rachunek zysków i strat.
- **Przywództwo:** zdolność jednostki lub organizacji do „prowadzenia” lub kierowania innymi osobami, zespołami lub całymi organizacjami w celu osiągnięcia określonych celów w danej sytuacji.
- **Inteligencja biznesowa:** oparty na technologii proces analizy danych i prezentacji użytecznych informacji, który pomaga kierownictwu, menedżerom i innym użytkownikom końcowym podejmować świadome decyzje biznesowe. Obejmuje szeroki wachlarz narzędzi, aplikacji i metodologii, które umożliwiają organizacjom gromadzenie danych z systemów wewnętrznych i źródeł zewnętrznych, przygotowywanie ich do analizy, opracowywanie i uruchamianie zapytań o te dane oraz tworzenie raportów, pulpitów i wizualizacji danych w celu udostępnienia wyników analiz korporacyjnym decydom, a także pracownikom operacyjnym.

- **Marketing:** proces biznesowy polegający na identyfikacji, przewidywaniu i zaspokajaniu potrzeb oraz pragnień klientów; jest on definiowany przez American Marketing Association jako „działalność, zbiór instytucji i procesów tworzenia, komunikowania, dostarczania i wymiany ofert, które mają wartość dla klientów, partnerów i całego społeczeństwa.”
- **Konkurent:** każda osoba lub podmiot, który jest rywalem w stosunku do innej osoby. W działalności gospodarczej: przedsiębiorstwo z tej samej branży lub podobnej, które oferuje podobny produkt lub usługę.

Dodatkowe zasoby

<https://ec.europa.eu/migrant-integration/feature/integration-of-migrant-women>

<https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01860138/document>

MODUŁ 2: ZROZUMIENIE POTRZEB MIGRUJĄCYCH Kobiet W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Główne koncepcje

- Migrantki Potrzeby kobiet w zakresie przedsiębiorczości można podzielić na 3 główne grupy: potrzeby związane z biznesem, niezwiązane z biznesem i wymierne.
- Indywidualne i zindywidualizowane wsparcie biznesowe ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia możliwości osiągnięcia sukcesu.
- Zwiększona liczba i heterogeniczność sieci biznesowych jest kluczowym celem, do którego należy dążyć w zakresie przedsiębiorczości.
- Umiejętności przekrojowe są równie ważne jak konkretne umiejętności.
- Tak zwane „kompleksowe podejście” wydaje się szczególnie skuteczne w rozwiązywaniu całego szeregu trudności, z jakimi borykają się przedsiębiorcy-migranci.

Efekty uczenia się

Po pomyślnym ukończeniu tego modułu edukacyjnego, będziesz w stanie:

- określać specyficzne potrzeby migrujących kobiet-przedsiębiorców;
- wyjaśnić możliwości ich realizacji;
- przedstawiać narzędzia, które migrantki-przedsiębiorcy mogą wykorzystać do rozpoczęcia, promowania, wzmocnienia swojej działalności gospodarczej;
- wykorzystać prawdziwe doświadczenia w celu zainspirowania imigrantek do rozpoczęcia działalności gospodarczej.

SEKCJA 1. Migrujące kobiety-przedsiębiorcy: szczególne potrzeby

Wprowadzenie

Cel i zakres tej sekcji są określone w następujący sposób:

- **Cel:** Wyjaśnienie potrzeb imigrantek rozpoczynających działalność gospodarczą.

- **Zakres:** Zapoznanie się z rozwiązaniami, które odpowiadają na potrzeby migrujących kobiet-przedsiębiorców.

Zgodnie z *Agendą Wzrostu Przedsiębiorczości MEGA-Unia Europejska (2016)*, potrzeby kobiet migrantek w zakresie przedsiębiorczości można sklasyfikować w następujący sposób:

Związane z działalnością gospodarczą

- Porady prawne
- Szkolenia biznesowe
- Coaching
- Mentoring

Niezwiązane z biznesem

- Networking
- Umiejętności interpersonalne (język, komunikacja, umiejętności międzykulturowe)

Wymierne

- Dostęp do finansowania
- Zapewnienie udogodnień

Zastanówmy się nad każdą z nich.

Potrzeby związane z działalnością gospodarczą

- **Szkolenia biznesowe**

Szkolenia biznesowe mają na celu rozwinięcie zestawu tych umiejętności, takich jak opracowanie biznesplanu, umiejętności księgowych i strategii marketingowych.

- **Porady prawne**

Wsparcie prawne i administracyjne ma na celu ułatwienie sprostania wymaganiom związanym z założeniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Migrujący przedsiębiorcy potrzebują wsparcia w zakresie wielu wymogów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, takich jak: rejestracja działalności gospodarczej i sposób uzyskania licencji; prawo pracy; przepisy podatkowe i deklaracja; obowiązki w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Wsparcie prawne i administracyjne ma kluczowe znaczenie, ponieważ wielu przedsiębiorców migrujących ma trudności ze spełnieniem wymogów administracyjnych i prawnych w kraju migracji.

Wsparcie prawne i administracyjne powinno być zapewnione poprzez połączenie szkoleń grupowych z indywidualnym doradztwem. Z jednej strony, szkolenia grupowe powinny zapewniać przegląd systemu regulacyjnego i administracyjnego oraz ilustrować główne etapy zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Z drugiej strony, powinno ono obejmować doraźne i zindywidualizowane wsparcie w zakresie indywidualnych potrzeb i zagadnień.

- **Coaching i mentoring (indywidualne wsparcie biznesu)**

Poza grupowymi szkoleniami biznesowymi, przedsiębiorcy migrujący korzystają z indywidualnego, dostosowanego do potrzeb klienta wsparcia biznesowego na każdym etapie procesu, zwłaszcza na początku podróży przedsiębiorcy. Migrantom należy pomagać w

rozwiązywaniu konkretnych problemów biznesowych, z którymi mogą się zetknąć w danym sektorze lub w poszczególnych przedsiębiorstwach.

Coaching i doradztwo (jeden do jednego)

Doradca/Trener:

- prowadzi przedsiębiorcom-migrantom w rozwoju ich działalności;
- indywidualnie wspiera przedsiębiorców-migrantów w konkretnych trudnościach, jakie napotykają w działalności gospodarczej, oceniając ich indywidualną sytuację i udzielając na tej podstawie porad;
- musi być ekspertem zarówno w zakresie rozwoju biznesu, jak i sektora, w którym przedsiębiorca migrujący rozpoczyna działalność gospodarczą.

Mentoring (wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb)

Programy mentorskie łączą doświadczonego specjalistę, przedsiębiorcę w danej branży z innym, mniej doświadczonym specjalistą, przedsiębiorcą w tej samej branży. W tym przypadku programy mentorskie powinny łączyć przedsiębiorcę-migranta z rodzimym, doświadczonym przedsiębiorcą, przedsiębiorcą z tego samego sektora.

Po pierwsze, mentorstwo zwiększa umiejętności i transfer wiedzy. Dzięki mentoringowi prowadzonemu przez osobę posiadającą głęboką wiedzę na temat sektora biznesowego i kraju przyjmującego, przedsiębiorcy mogą zdobyć większą wiedzę sektorową w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Po drugie, mentor odgrywa również rolę zarówno w doradzaniu, jak i motywowaniu podopiecznego.

Potrzeby niezwiązane z działalnością gospodarczą

- Networking

STANDARDOWA SYTUACJA	IDEALNA SYTUACJA
Osobista sieć, która często składa się z innych migrantów.	Zwiększona liczba i heterogeniczność ich sieci biznesowych, aby umożliwić...
Ograniczona liczba kontaktów biznesowych, które często są również innymi migrantami.	...przedsiębiorcom-migrantom dostęp do szerszego zakresu informacji, budowanie partnerstwa i ostatecznie, identyfikowanie oraz wykorzystywanie nowych możliwości.
Z tego wynika brak „ODPOWIEDNICH KONTAKTÓW.”	

Usługodawcy

W tym zakresie istnieją różne inicjatywy DORADCÓW BIZNESOWYCH, których celem jest wspieranie przedsiębiorców-migrantów nawiązujących relacje biznesowe z migrantami (np. potencjalnymi klientami, dostawcami lub partnerami biznesowymi) oraz docieranie do stowarzyszeń biznesowych i podmiotów instytucjonalnych (np. izb handlowych) poprzez organizację następujących działań:

Organizacja wydarzeń networkingowych według sektorów (jako konferencje, spotkania biznesowe, śniadania networkingowe).

Programy mentorskie: dzięki mentoringowi osobistemu z głęboką znajomością sektora biznesowego przedsiębiorcy mogą poszerzać swoje sieci biznesowe.

Fizyczne przestrzenie sieciowe (np. inkubatory przedsiębiorczości), w których przedsiębiorcy migrujący mogą pracować nad swoją działalnością i współdziałać z innymi przedsiębiorcami migrującymi i niemigrującymi.

Przykłady niektórych dostawców usług:

 <p>http://migrant-entrepreneurship.eu</p>	<p>MEGA, agenda wzrostu przedsiębiorczości migrantów, pomaga miastom, regionom i podmiotom krajowym wzmocnić politykę wspierania przedsiębiorstw o zasięgu międzynarodowym (środki i działania lokalne są wdrażane we Francji, Niemczech, Włoszech i Hiszpanii).</p>
 <p>http://emen-project.eu</p>	<p>Europejska Sieć Przedsiębiorczości Migrującej EMEN, która dzieli się informacjami i wiedzą oraz rozpowszechnia dobre praktyki w trzech obszarach, które mają kluczowe znaczenie dla wspierania przedsiębiorczości migrantów w perspektywie krótko- i średnioterminowej: Coaching i mentoring, mikrofinansowanie, profesjonalizacja stowarzyszeń przedsiębiorców-migrantów oraz zarządzanie różnorodnością w izbach handlowych. Na stronie internetowej znajduje się również forum, które zwiększa szanse na rozbudowę sieci.</p>
 <p>http://mfc.org.pl</p>	<p>Centrum Mikrofinansowe (z siedzibą w Warszawie) jest siecią finansów społecznych, która promuje uczciwość, integrację, równość i odpowiedzialną obsługę. Zrzesza 113 organizacji w 36 krajach Europy, Azji Środkowej i poza nią, które wspólnie świadczą odpowiedzialne usługi w zakresie mikrofinansowania dla prawie 2 000 000 klientów o niskich dochodach.</p>
	<p>Organizacja pozarządowa Brilliant Entrepreneur, finansowana w 2014 roku przez Yvette van Dok i Karen Kammeraat, promuje szkolenia z zakresu przedsiębiorczości dla kobiet-uchodźców, aby wspierać je w zakładaniu własnych firm. Program</p>

<https://www.brilliantentrepreneur.net>

składa się z szkoleń dotyczących różnych aspektów zakładania firmy, np. motywacja, cele i kroki formalne. W jednej z tych sesji, ekspert szkolił na temat strategii tworzenia sieci kontaktów dla przedsiębiorców-migrantów.

- **Umiejętności przekrojowe**

Umiejętności przekrojowe to umiejętności, które nie są konkretnie związane z konkretną pracą lub zadaniem i są zazwyczaj stosowane w wielu różnych sytuacjach zawodowych. Niektóre przykłady to:

- Umiejętności interpersonalne
- Umiejętności komunikacyjne
- Umiejętność korzystania z mediów i informacji
- Pewność siebie
- Proaktywność
- Umiejętności międzykulturowe
- Umiejętności językowe

Umiejętności międzykulturowe i językowe są szczególnie ważne w przypadku przedsiębiorców będących imigrantami, aby mogli oni pracować i wchodzić w interakcje z ludźmi o innym pochodzeniu kulturowym.

Wymierne potrzeby: wsparcie, ubieganiu się o finansowanie, udogodnienia

DOSTĘP DO KREDYTÓW JEST KLUCZOWY DLA PRZEDSIĘBIORCÓW!

Brak **odpowiedniego finansowania** jest jedną z głównych przeszkód w rozwoju biznesu.

Dlatego też wspieranie przedsiębiorcy w opracowywaniu **wysokiej jakości biznesplanu, który może być realizowany przez banki**, ma zasadnicze znaczenie. Pomoże to migrantowi w ubieganiu się o kredyt i możliwości finansowania.

Przedsiębiorcy-migranci mogą być wspierani finansowo za pomocą instrumentów mikrokredytowych lub niskooprocentowanych małych pożyczek, inwestycji kapitałowych czy dotacji. Inną formą wsparcia finansowego jest udzielanie gwarancji i kontrgwarancji pośrednikom finansowym w celu wspierania udzielania kredytów przedsiębiorcom-migrantom, którzy mają trudności w dostępie do rynku kredytów konwencjonalnych.

Migrantów można wspierać chociażby w napisaniu wniosku (np. biznesplanu) i spełnieniu wszystkich wymagań.

Ponadto, zapewnienie przedsiębiorcom migrującym miejsca, w którym pracują na własny rachunek lub rozpoczynają działalność gospodarczą, ma kluczowe znaczenie dla zmniejszenia kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to szczególnie skuteczne w fazie rozruchu, aby umożliwić migrantom dysponowanie większym kapitałem finansowym dostępnym na potrzeby niezbędnych inwestycji początkowych.

SEKCJA 2. Kompleksowe podejście

Wprowadzenie

Cel i zakres tej sekcji są określone w następujący sposób:

- **Cel:** Wyjaśnienie kompleksowego podejścia, które łączy różne rodzaje wsparcia.
- **Zakres:** Zapoznanie się z dostępnymi i znaczącymi rodzajami wsparcia przy zakładaniu firmy:
  - A. Wsparcie w celu poprawy konkretnych umiejętności
  - B. Wsparcie w celu poprawy umiejętności pracy w sieci i umiejętności przekrojowych
  - C. Wsparcie w celu zaspokojenia konkretnych potrzeb

Kompleksowe podejście

Kompleksowe podejście łączy w sobie różne zestawy wsparcia i w całej trajektorii działania firmy i to nie tylko w początkowych etapach.

Połączenie finansowania, prowadzenia działalności gospodarczej i niezwiązanej z działalnością gospodarczą aktywności może zapewnić bardziej skuteczne podejście do zapobiegania upadkom i niewyłacalności przedsiębiorstw.

Poniżej znajdują się przykłady podejścia łączonego

 <p>MEnt Migrant Entrepreneurs team-up with mentors</p> <p>https://mentproject.eu</p>	<p>Projekt MEnt: program inkubacyjny oferujący połączenie mentoringu, warsztatów i działań społecznych, dostosowany do potrzeb migrantów chcących założyć własną firmę.</p>
 <p>https://spark.ngo/about-us/</p>	<p>Organizacja pozarządowa Spark „otwiera przed młodymi ludźmi, zwłaszcza kobietami i uchodźcami, drogi do studiowania, pracy i rozwijania własnej działalności gospodarczej w niestabilnych społecznościach. Ich sukces przynosi stabilność tam, gdzie jest ona najbardziej potrzebna.”</p>

Kompleksowe podejście powinno obejmować zarówno wsparcie indywidualne, jak i grupowe. Migrujący przedsiębiorcy mają pewne wspólne potrzeby, ale także inne, które zależą od profilu socjodemograficznego, wykształcenia, umiejętności i doświadczenia, aspiracji, sektorów zainteresowania i różnych wyzwań. Z tego powodu bardzo ważne jest indywidualne wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb przedsiębiorców.

Kompleksowe podejście powinno obejmować zarówno szkolenia teoretyczne, jak i praktyczne. Sesje teoretyczne w formie wykładów powinny być zrównoważone przez praktyczne sesje szkoleniowe, w których uczestnicy ćwiczą to, czego się nauczyli. YM CB (<https://ymcb.eu>) przyjmuje bardzo wszechstronne podejście mające na celu wspieranie

przedsiębiorczości młodych migrantów poprzez połączenie edukacji i szkolenia, mentoringu i dostępu do finansowania.

Podsumowując: kompleksowe podejście, które obejmuje cały zestaw możliwego wsparcia, wydaje się szczególnie skuteczne w rozwiązywaniu całego szeregu trudności, z jakimi borykają się przedsiębiorcy będący imigrantami. Jest to szczególnie ważne na etapie rozpoczynania działalności, kiedy przedsiębiorstwo jest bardziej „wrażliwe” i stoi w obliczu większych wyzwań.

Ocena

Test sprawdzający wiedzę

Wybierz, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe

Wymierne potrzeby stanowią jedną z najważniejszych kategorii potrzeb migrujących kobiet przedsiębiorców.

Bezpośrednim efektem reagowania i zaspokajania głównych potrzeb migrujących kobiet-przedsiębiorców jest widoczność.

Wsparcie prawne i administracyjne nie jest krytyczne, ponieważ wielu przedsiębiorców migrujących nie ma trudności ze spełnieniem wymogów administracyjnych i prawnych kraju migracji.

Coaching i mentoring stanowią dostosowane do potrzeb wsparcie biznesowe.

Definicja networkingu to interaktywna technologia komputerowa, która ułatwia tworzenie lub udostępnianie informacji, pomysłów, zainteresowań zawodowych i innych form wyrazu.

Umiejętności międzykulturowe i językowe są szczególnie ważne w pracy i kontaktach z ludźmi o różnym pochodzeniu kulturowym.

Możliwości finansowania stanowią jedną z najważniejszych wymiernych potrzeb, które mogą być wspierane przez przedsiębiorcę-migranta.

Kompleksowe podejście oznacza wsparcie mające na celu poprawę umiejętności pracy w sieci i umiejętności przekrojowych.

Kompleksowe podejście powinno obejmować zarówno szkolenia teoretyczne, jak i praktyczne.

Zasoby

Słowniczek pojęć

- **Przedsiębiorca:** osoba zakładająca firmę lub firmy, podejmująca ryzyko finansowe w nadziei na zysk.
- **Networking:** jest to wymiana informacji i pomysłów między osobami o wspólnym zawodzie lub szczególnym zainteresowaniu, zazwyczaj w nieformalnym otoczeniu społecznym.

- **Tworzenie sieci kontaktów biznesowych:** społeczno-gospodarcza aktywność biznesowa, w ramach której ludzie biznesu i przedsiębiorcy spotykają się w celu nawiązania relacji biznesowych oraz rozpoznania, stworzenia lub wykorzystania możliwości biznesowych, dzielenia się informacjami i poszukiwania potencjalnych partnerów do przedsięwzięć.
- **Międzykulturowość:** może być zdefiniowana jako zbiór relacji i interakcji, które mają miejsce celowo pomiędzy różnymi kulturami, aby promować dialog, wzajemny szacunek i świadomość zachowania tożsamości kulturowej każdej jednostki.
- **Spersonalizowane:** coś, co zostało specjalnie zaprojektowane dla konkretnej osoby lub celu.
- **Pro-aktywność:** działanie z wyprzedzeniem w stosunku do przyszłej sytuacji, a nie tylko reagowanie. Oznacza to przejmowanie kontroli i sprawianie, by coś się stało, a nie tylko dostosowywanie się do sytuacji lub oczekiwanie na to, że coś się wydarzy.
- **Mikrokredyt:** metoda polegająca na udzielaniu osobom fizycznym bardzo małych pożyczek na rozpoczęcie lub rozszerzenie działalności małego przedsiębiorstwa.

Dodatkowe zasoby

<https://www.migpolgroup.com/>

<https://www.microworld.org/en/about-microworld/about-microcredit>

<https://startupswb.com/11-brilliant-startup-accelerators-and-incubators-for-migrant-entrepreneurs.html>

MODUŁ 3: METODY I TECHNIKI INTEGRACYJNEJ EDUKACJI DOROSŁYCH

Główne koncepcje

Ten moduł to „przewodnik” dla nauczycieli i szkoleniowców zajmujących się kształceniem dorosłych, tak aby mogli oni zapewnić niezbędne i odpowiednie treści i techniki szkoleniowe dotyczące umiejętności finansowych i ekonomicznych na rzecz integracji przedsiębiorczości, stosować narzędzia promujące integracyjną i opartą na współpracy atmosferę uczenia się w ich środowisku edukacyjnym oraz podnosić swoje kwalifikacje w celu sprostania wyzwaniom powstałym w środowisku edukacyjnym dla migrujących dorosłych kobiet. Moduł został podzielony na trzy sekcje:

1. Teorie edukacji dorosłych

- a. Teoria andragogiki Knowlesa
- b. Teoria eksperymentalna Rogera
- c. Transformacyjna teoria uczenia się Mezirowa

2. Metody i techniki integracyjnego kształcenia dorosłych

- a. Mapy koncepcyjne
- b. Scenariusze
- c. Technika dialogu reprezentantów grup roboczych (ang. Fishbowl Discussion Technique)

- d. Nauka w oparciu o projekt
- 3. Zarządzanie nauczaniem w kontekście grupy docelowej FEMENIN**
- a. Zarządzanie grupą różnorodną kulturowo
- b. Autonomia

Efekty uczenia się

Po pomyślnym ukończeniu tego modułu edukacyjnego, będziesz w stanie:

- zastosować różne metody, techniki i działania oraz opracować scenariusze zajęć odpowiadające na merytoryczne potrzeby dorosłych imigrantek;
- połączyć różne techniki i metody w celu stworzenia bogatszej oferty edukacyjnej w zakresie umiejętności finansowych i ekonomicznych kobiet migrujących w celu włączenia przedsiębiorczości;
- zastosować wiedzę o wypracowanych teoriach w praktyce;
- określać stereotypy, problemy i konflikty powstałe w wyniku relatywizmu kulturowego w środowisku nauczania;
- przekształcać swoje środowisko nauki w środowisko wrażliwe kulturowo.

SEKCJA 1. Teorie edukacji dorosłych

Wprowadzenie

Ta sekcja przedstawia wiedzę praktyczną na temat teorii edukacji dorosłych, w kontekście umiejętności finansowych i ekonomicznych kobiet migrujących.

W tej części zostaną opisane trzy teorie edukacji dorosłych:

- Teoria andragogiki Knowlesa
- Doświadczalna teoria Rogera
- Transformacyjna teoria uczenia się Mezirowa

Teoria andragogiki Knowlesa

Andragogika, znana również jako **teoria kształcenia dorosłych**, została zaproponowana przez Malcolma Shepada Knowlesa w 1968 roku [1]. Wcześniej dużo badań i uwagi poświęcono koncepcji pedagogiki - nauczania dzieci. Knowles uznał, że istnieje wiele różnic w sposobach uczenia się dorosłych w porównaniu z dziećmi. Jego myśli dotyczące andragogiki starały się wykorzystać wyjątkowe style uczenia się i mocne strony dorosłych uczniów.

Pięć założeń Knowles'a w kontekście dorosłych uczniów

W 1980 r. Knowles przyjął 4 założenia dotyczące charakterystyki uczących się dorosłych (andragogika), które różnią się od założeń dotyczących charakterystyki uczących się dzieci (pedagogika). W 1984 r. Knowles dodał piąte założenie, jak pokazano na rysunku poniżej:

PIĘĆ ZAŁOŻEŃ DOROSŁYCH UCZĄCYCH SIĘ (ANDRAGOGIKA)

Cztery zasady andragogiki

W oparciu o te założenia dotyczące dorosłych uczących się, Knowles podaje cztery zasady, które edukatorzy, trenerzy FEMENIN powinni brać pod uwagę podczas nauczania dorosłych.

- Ponieważ dorośli są osobami samokierującymi swoim procesem nauczania, powinni mieć wpływ na treść i proces nauki
- Ponieważ dorośli mają tyle doświadczenia do wykorzystania, ich nauka powinna koncentrować się na wykorzystywaniu tego, czego nauczyli się już w przeszłości
- Ponieważ dorośli poszukują praktycznej nauki, treści powinny koncentrować się na kwestiach związanych z ich pracą lub życiem osobistym
- Dodatkowo, uczenie się powinno być skoncentrowane na rozwiązywaniu problemów, a nie na zapamiętywaniu treści

[1] Merriam, S. B. (2001). *Andragogika i samodzielna nauka: Filary teorii uczenia się dorosłych*. Merriam, S. B. (Ed.), *Nowa aktualizacja teorii kształcenia dorosłych: Nowe kierunki kształcenia dorosłych i ustawicznego*. (s. 1-13)

Doświadczalna teoria uczenia się Rogersa

Rogers wyróżnił dwa rodzaje uczenia się: poznawcze (bez znaczenia) i doświadczalne (istotne). Pierwszy z nich odpowiada wiedzy akademickiej, takiej jak nauka słownictwa lub tablic mnożenia, a drugi odnosi się do wiedzy stosowanej, takiej jak nauka o silnikach do naprawy samochodu. Kluczem do tego rozróżnienia jest to, że uczenie się przez doświadczenie odpowiada na potrzeby i pragnienia uczącego się. Rogers wymienia te cechy uczenia się przez doświadczenie: osobiste zaangażowanie, samo-inicjowanie, ocenianie przez uczącego się oraz wszechobecny wpływ na uczącego się.

Według Rogersa, nauka jest ułatwiona, kiedy:

- uczący się całkowicie uczestniczy w procesie uczenia się i ma kontrolę nad jego naturą i kierunkiem,
- opiera się ona przede wszystkim na konfrontacji z problemami praktycznymi, społecznymi, osobistymi lub badawczymi, oraz

- samoocena jest główną metodą oceny postępów lub sukcesów
Rogers podkreśla również znaczenie uczenia się i otwartości na zmiany.

Zasady

- Istotna nauka ma miejsce wtedy, gdy przedmiot jest istotny dla osobistych interesów ucznia
- Uczenie się zagrażające sobie (np. nowe postawy lub perspektywy) jest łatwiejsze do przyswojenia, gdy zagrożenia zewnętrzne są minimalne
- Nauka postępuje szybciej, gdy zagrożenie dla siebie jest niewielkie
- Nauka z własnej inicjatywy jest najbardziej trwała i wszechobecna

Dla Rogersa, uczenie się przez doświadczenie jest równoznaczne z osobistą zmianą i rozwojem. Rogers uważa, że wszyscy ludzie mają naturalną skłonność do nauki; rolą nauczyciela jest ułatwianie takiej nauki. Dotyczy to również:

- stworzenia pozytywnego klimatu do nauki,
- wyjaśnienie celów osoby uczącej się (osób uczących się),
- organizowanie i udostępnianie zasobów edukacyjnych,
- równoważenie intelektualnych i emocjonalnych składników uczenia się, oraz
- dzielenie się uczuciami i myślami z uczniami, ale nie w sposób dominujący.

Transformacyjna teoria uczenia się Mezirowa

Jack Mezirow opracował transformacyjną teorię uczenia się pod koniec XIX wieku. Wykorzystał tę teorię do opisanego, w jaki sposób ludzie rozwijają się i wykorzystują krytyczne autorefleksje do rozważenia swoich przekonań i doświadczeń, a z czasem zmieniają dysfunkcjonalne sposoby widzenia świata. Mezirow interesował się światopoglądem ludzi i tym, co prowadzi ludzi do zmiany ich sposobu widzenia świata.

Mezirow opisuje transformacyjne uczenie się jako „uczenie się, które przekształca problematyczne ramy odniesienia, aby uczynić je bardziej włączającymi, dyskryminującymi, refleksyjnymi, otwartymi i zdolnymi do zmian emocjonalnych.” [2]

Więc, co musi się stać, aby człowiek zmienił swoje spojrzenie na świat? Mezirow uważał, że dzieje się to, gdy ludzie stają przed „dezorientującym dylematem.” Dylematy dezorientujące to doświadczenia, które nie pasują do aktualnych przekonań danej osoby na temat świata.

W obliczu dylematu dezorientacyjnego, ludzie są zmuszeni do ponownego przemyślenia swoich przekonań w sposób, który dopasuje to nowe doświadczenie do reszty ich światopoglądu. Często dzieje się to poprzez „krytyczną refleksję” w kontekście dialogu z innymi ludźmi. [3]

Zastosowania transformacyjnej teorii uczenia się

Dylematy dezorientujące często pojawiają się w kontekście akademickich środowisk edukacyjnych, ponieważ nauczyciele zapewniają przestrzeń do krytycznego angażowania się w nowe pomysły. Nauczyciele, którzy chcą wykorzystać transformacyjne uczenie się w swoich klasach, mogą rozważyć wprowadzenie w życie następujących możliwości dla uczniów.

- *Zapewnienie możliwości krytycznego myślenia* - Nauczyciele mogą tworzyć możliwości krytycznego myślenia poprzez dostarczanie treści, które wprowadzają nowe pomysły. Uczniowie potrzebują wtedy możliwości angażowania się w nowe treści poprzez

dziennikarstwo, dialog z innymi uczniami oraz krytyczne kwestionowanie własnych założeń i przekonań.

- *Zapewnienie możliwości odnoszenia się do innych przechodzących ten sam proces transformacji* - Transformacja często zdarza się w społeczności, gdy uczący się odbierają sobie nawzajem pomysły i są zainspirowani zmianami, których dokonują przyjaciele i znajomi.
- *Zapewnienie możliwości działania w oparciu o nowe perspektywy* - Wreszcie, badania wskazują, że nauczyciele muszą zapewnić uczniom możliwość działania w oparciu o ich nowo odkryte przekonania. Istnieją pewne wskazania, że prawdziwa transformacja nie może mieć miejsca, dopóki uczniowie nie będą mogli aktywnie podejmować działań, które potwierdzą ich nowe przekonania.

Christie, M., Carey, M., Robertson, A., & Grainger, P. (2015). Wprowadzenie transformującej teorii uczenia się do praktyki. Australian Journal of Adult Learning, 55(1), 10-30

[2] Mezirow, J. (2009). Transformacyjna teoria uczenia się. In J. Mezirow, and E. W. Taylor (Eds), Transformacyjne uczenie się w praktyce: Okiem wspólnoty.

[3] Howie, P. & Bagnall, R. (2013). Piękna metafora: Transformacyjna teoria uczenia się. International Journal of Lifelong Education, 32(6), 816-836.

SEKCJA 2: Metody i techniki integracyjnego kształcenia dorosłych

Jak używać map koncepcyjnych w kontekście grupy docelowej FEMENIN

Mapy koncepcyjne czy mapy myśli to wizualne, nieliniowe reprezentacje idei, pojęć, terminów i ich związków. Poprzez użycie kolorów, obrazów i słów kluczowych, mapy umysłu i koncepcji angażują obie strony ludzkiego mózgu i zwiększają jego potencjał uczenia się. Instruktorzy uznali mapy umysłu za udane pomoce dydaktyczne w dziedzinie ekonomii [Nettleship, 1992], marketingu [Eriksson i Hauer, 2004], edukacji wykonawczej [Mento, Martinelli i Jones, 1999] oraz optometrii [McClain, 1987]. Mapy koncepcyjne, powiązane z nimi narzędzie dydaktyczne, okazały się również bardzo skuteczne w nauczaniu rachunkowości [Leauby i Brazina, 1998].

Jednak mapy koncepcyjne różnią się od map mentalnych pod wieloma względami. Są one zorganizowane jak sieć, w której każda koncepcja lub idea może być połączona z dowolną inną, podczas gdy mapy umysłu mają strukturę drzewa, która wyraźnie rozróżnia pomiędzy pierwotnymi, wtórnymi i trzeciorzędnymi ideami.

W rzeczywistości, przekonujące dowody wskazują na to, że pokazy wizualne na ogół ułatwiają uczenie się. W porównaniu z tekstami, prezentacje wizualne są bardziej efektywne w wielu celach: przekazywaniu wiedzy uczniom o wizualnych/globalnych stylach uczenia się; ułatwianiu szerokiego zakresu zadań akademickich i zarządczych; ułatwianiu kognitywnego przetwarzania i zatrzymywania materiału; przekazywaniu „całościowego obrazu” i wzajemnych powiązań pomiędzy jego elementami oraz wspieraniu kreatywnego myślenia. Dzięki grafice jako pomocy w nauczaniu i uczeniu się, studenci nie muszą doświadczać finansów jako trudnego, nudnego, mechanicznego przedmiotu.

Korzyści wynikające z zastosowania wizualnych elementów to:

- **Dotarcie do wzrokowców:** Ponieważ preferencje dotyczące stylu uczenia się uczniów wpływają na ich wyniki na kursach wprowadzających do finansów [Filbeck i Smith, 1996], instruktorzy powinni stosować różnorodne strategie nauczania i oceniania, aby pomóc

wszystkim uczniom w nauce i osiągnięciu celów akademickich. Dlatego też takie wizualne pomoce pomagają uczniom przetwarzać wiedzę na głębszym poziomie.

- **Pokazując „pełny obraz”:** Uczniowie często postrzegają nowe pojęcia jako odizolowane i niezależne i mają trudności ze zrozumieniem, jak odnoszą się one do siebie nawzajem i do wcześniej poznanego materiału. Mapowanie koncepcji zapobiega temu problemowi poprzez jasne przedstawienie kluczowych koncepcji i wymiarów oraz relacji między nimi w jednym „pełnym obrazie,” co pozwala uczniom zobaczyć, jaki materiał jest najważniejszy i jak poszczególne elementy pasują do siebie.
- **Wzmocnienie retencji:** Materiał otrzymany zarówno w formie werbalnej, jak i wizualnej jest zazwyczaj zatrzymywany lepiej i dłużej niż ten otrzymany w jednej tylko formie, a dostęp do niego i jego odzyskiwanie jest łatwiejsze w przypadku dwóch ścieżek niż w przypadku jednej [Paivio, 1971, 1990; Svinicki, 2004; Vekiri, 2002].

Mapy koncepcyjne są bardzo cenne, ponieważ są integralną i trwałą częścią procesu uczenia się, a nie tylko odosobnionym dodatkiem na początku lub na końcu. Jest ona naprawdę korzystna, gdy jest używana w sposób ciągły w dowolnym środowisku uczenia się.

Mapy te są ekonomiczne pod wieloma względami, takimi jak wiek i poziom uczących się osób oraz różnice w ich użytkowaniu. Mogą one być wykorzystywane do pokrycia krótkiego okresu czasu (np. co tydzień uczestnicy budują mapy koncepcyjne obejmujące zajęcia w danym tygodniu), rozciągać się na długi okres czasu (np. dorośli edukatorzy mogą z nich korzystać w pełni i stale włączać się w proces uczenia się).

Uczestnicy będą tworzyć bardziej złożone mapy koncepcyjne wiedzy zdobytej przez nich w całym okresie trwania projektu. Aby uczynić ją podstrukturalną, można podać częściowo ukończoną mapę koncepcyjną i poprosić o ukończenie mapy koncepcyjnej z odpowiednimi komponentami.

Ponadto, gdy uczący się zobaczą mapę umysłu i konceptu, mogą szybko dowiedzieć się, jak ją zaprojektować. Sugeruje się więc, by zapoznać uczniów z mapą umysłu/koncepcji, pokazując im kompletną mapę związaną z finansami i analizując podstawowe zasady jej tworzenia. Następnie uczniowie mogą sami zacząć projektować mapę - być może najpierw jako całą klasę, a następnie w małych grupach - dla kluczowej koncepcji finansowej lub tematu. Przy tej pierwszej próbie uczniowie będą mogli skorzystać z informacji zwrotnych od instruktora i z możliwości zrewidowania swoich map. Od tego momentu uczniowie mogą samodzielnie tworzyć własne mapy myśli.

Jak uczyć o finansach za pomocą scenariuszy w kontekście grupy docelowej FEMENIN

Uczenie się oparte na scenariuszach polega na wykorzystaniu interaktywnych scenariuszy w celu wspierania strategii aktywnego uczenia się, takich jak uczenie się problemowe lub oparte na konkretnych przypadkach. Zazwyczaj polega ono na tym, że uczniowie przechodzą przez fabułę, zazwyczaj opartą na źle skonstruowanym lub złożonym problemie, który muszą rozwiązać. W tym procesie uczniowie muszą wykorzystać swoją wiedzę przedmiotową oraz umiejętności krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów w bezpiecznym, realnym kontekście. Metoda ta może zapewnić uczniom wiele możliwości uzyskania informacji zwrotnej na podstawie decyzji, które podejmują na każdym etapie procesu.

Nauka oparta na scenariuszach bazuje na zasadach teorii uczenia się sytuacyjnego (Lave & Wenger, 1991), która twierdzi, że uczenie się najlepiej odbywa się w kontekście, w którym będzie wykorzystywane, a poznanie sytuacyjne, koncepcja, że wiedza jest najlepiej przyswajana i pełniej rozumiana, gdy znajduje się w jej kontekście (Kindley, 2002).

Stosowanie scenariuszy w nauczaniu staje się coraz bardziej popularne w szkołach na wszystkich poziomach. Nauczanie oparte na scenariuszach nie tylko pozwala uczniom zgłębić skomplikowany temat, ale także rozwija ich umiejętności analitycznego myślenia, współpracy, komunikacji i pomaga im rozwinąć wiarę w te umiejętności.

Istnieje kilka sposobów wykorzystania scenariuszy w środowiskach nauczania, które można łatwo dostosować do preferencji lub potrzeb grup docelowych. To, jakie aspekty scenariuszy wybierzesz do wykorzystania, będzie zależało od tego, czy zamierzasz zrobić przegląd na wysokim poziomie podczas jednej lekcji, czy też wykorzystasz scenariusze w długoterminowym projekcie lub zintegrujesz je z innymi działaniami/teoriami w swoim nauczaniu.

Nauka oparta na scenariuszu może być samodzielna, w tym sensie, że ukończenie scenariusza jest całym zadaniem, lub może być pierwszą częścią większego zadania wymagającego od studenta ukończenia scenariusza, a następnie dostarczenia pisemnej lub ustnej refleksji i samooceny procesu. Nauczanie oparte na scenariuszu i może być również zintegrowane z tą samą lekcją, a także z innymi metodami/technikami/strategiami nauczania, takimi jak typy dyskusji grupowej, mapy koncepcyjne, skecze, analiza metafor, czy symulacja.

Jak korzystać z techniki dialogu reprezentantów grup roboczych

Technika dialogu reprezentantów grup roboczych (ang. Fishbowl Discussion Technique) - czasami nazywana sokratejskim seminarium - jest metodą organizowania prezentacji i dyskusji grupowych, która oferuje korzyści płynące z dyskusji w małych grupach - przede wszystkim spontaniczne, konwersacyjne podejście do dyskusji - w dużych grupach. Ta strategia może stworzyć możliwość zaangażowania uczestników do świadomego skupienia się na umiejętnościach komunikacyjnych przy jednoczesnym zaangażowaniu się w dyskusje wokół krytycznych treści kursu. Ponadto jest ona odpowiednia dla każdego środowiska dyskusyjnego, szczególnie efektywna przy odkrywaniu wielu perspektyw, opinii i dylematów.

W projekcie FEMENIN koncentrujemy się na dorosłych imigrantkach o różnym pochodzeniu kulturowym, co oznacza, że do środowiska nauki zostaną wprowadzone różne techniki, a każda uczestniczka wzbogaci się i wniesie swój wkład w szkolenie. Słusznie, dyskusje w ramach grup roboczych są bardziej użyteczne niż tradycyjne formy przekazywania wiedzy czy doświadczeń.

Przygotowanie

Uczestnicy siedzący wewnątrz kółka aktywnie biorą udział w dyskusji, zadając pytania i dzieląc się swoimi opiniami, podczas gdy uczestnicy stojący na zewnątrz kółka słuchają uważnie przedstawionych pomysłów. Uczestnicy odgrywają role na zmianę, dzięki czemu ćwiczą bycie zarówno uczestnikami, jak i słuchaczami w dyskusji grupowej. Strategia ta jest szczególnie przydatna, gdy chcemy mieć pewność, że wszystkie osoby uczestniczą w dyskusji, gdy chcemy pomóc uczestnikom zastanowić się, jak wygląda dobra dyskusja, oraz gdy potrzebujemy struktury do dyskusji na kontrowersyjne lub trudne tematy. Ta technika jest doskonałym ćwiczeniem poprzedzającym pisanie, często zawiera pytania i pomysły, które uczestnicy mogą zgłębić w niezależnym zadaniu.

Procedura

1. **Wybierz ciekawy temat:** Najlepsze tematy są atrakcyjne dla publiczności i na tyle szerokie, że można o nich rozmawiać. Scenariusze z różnymi adaptacjami mogą być włączone do dyskusji na temat rybek.
2. **Przygotuj pomieszczenie:** Technika ta wymaga ustawienia krzeseł w kółku i wystarczająco dużo miejsca wokół koła, aby pozostali uczestnicy mogli obserwować, co dzieje się w „kręgu.” Na przykład, jeśli w małej grupie znajduje się pięć osób, potrzebnych jest sześć lub siedem krzeseł w kręgu małych grup. Dodaj zewnętrzny krąg krzeseł dookoła małej grupy dla pozostałych uczestników, pozostawiając wystarczająco dużo miejsca na ruch.
3. **Przygotuj uczestników się do dyskusji:** Jak wiele ustrukturyzowanych rozmów, dyskusje w grupach roboczych są najbardziej efektywne, gdy uczestnicy mają kilka minut na przygotowanie pomysłów i pytań z wyprzedzeniem.
4. **Omów normy i zasady:** Niezależnie od konkretnych zasad, które ustalisz, upewnij się, że zostały one wcześniej wyjaśnione uczestnikom. Chcesz także udzielić wskazówek obserwatorom. Czego powinni słuchać? Czy powinni robić notatki? Przed rozpoczęciem ćwiczenia możesz przejrzeć wskazówki dotyczące prowadzenia rozmowy z szacunkiem. Czasami trenerzy proszą uczestników, by zwracali uwagę na to, jak te normy są przestrzegane, a następnie zapisywali konkretne aspekty procesu dyskusji, takie jak liczba przerw, przykłady użycia języka z szacunkiem lub braku szacunku, czy czas wypowiedzi (kto mówi najwięcej, a kto najmniej).
5. **Podsumowanie:** Po dyskusji możesz poprosić uczestników, aby zastanowili się, jak ich zdaniem przebiegła dyskusja i czego się z niej nauczyli. Uczestnicy mogą również ocenić swoje osiągnięcia jako słuchacze i uczestnicy. Mogą również przedstawić sugestie, w jaki sposób można poprawić jakość dyskusji w przyszłości. Refleksje te mogą mieć formę pisemną lub mogą być zorganizowane jako rozmowa w małej lub dużej grupie.

Rodzaje

- **Dialog w grupie roboczej połączony z opiniami**

Wewnętrzny krąg dyskutuje na jakiś temat przez krótki okres czasu. Kiedy czas się kończy, wewnętrzny krąg obraca się na swoich krzesłach, aby stanąć twarzą w twarz z obserwatorami, którzy udzielają im informacji zwrotnych. Wewnętrzne koło odwraca się dookoła i przekazuje informację zwrotną. Po upływie czasu uczestnicy z kręgu wewnętrznego i zewnętrznego zamieniają się miejscami i powtarzają procedurę.

- **Jednolita struktura dialogu w grupie roboczej**

Grupa robocza składa się z osób, które podzielają tę samą opinię. Chodzi o to, aby zyskać nowe perspektywy i zrozumienie tematu.

- **Różnorodna struktura dialogu w grupie roboczej**

Jeśli temat dyskusji ma więcej niż jedno rozwiązanie, jedna osoba reprezentująca każdą z perspektyw siedzi w wewnętrznym kręgu.

- **Kilka grup roboczych na potrzebę dialogu**

W przypadku dużych grup, w tym samym czasie może odbywać się więcej niż jedna dyskusja. Kiedy czas się skończy, jeden lub dwóch członków z każdej grupy tworzy nową grupą. Poglądy każdej z grup zostaną omówione. Po zakończeniu dyskusji, każdy wraca do swojej oryginalnej grupy w celu dalszej dyskusji.

Jak korzystać z nauki w oparciu o projekt w kontekście grupy docelowej FEMENIN

Uczenie się w oparciu o projekt jest metodyką instruktazową, która zachęca do uczenia się i stosowania wiedzy i umiejętności poprzez angażujące doświadczenie. Dlatego też wymaga ona zastosowania wiedzy i umiejętności, a nie tylko przypomnienia lub uznania. W przeciwieństwie do uczenia się na pamięć, oceniając pojedynczy fakt, uczenie w oparciu o projekt jest bardziej złożoną metodą, w której uczący się zdobywają wiedzę i umiejętności, pracując przez dłuższy okres czasu, aby zbadać i odpowiedzieć na autentyczne, angażujące i złożone pytanie, problem lub wyzwanie.

W uczeniu się w oparciu o projekt rola edukatora zmienia się z dostawcy treści na mediatora, który układa proces uczenia się. Uczniowie wówczas pracują bardziej niezależnie, a edukator zapewnia wsparcie tylko wtedy, gdy jest ono potrzebne. Proces uczenia się w oparciu o projekt promuje niezależność uczącego się, własność jego pracy.

Technika ta jest coraz powszechniej stosowana w szkołach i innych placówkach oświatowych, a jej różne odmiany są praktykowane. Istnieją jednak kluczowe cechy, które odróżniają „realizację projektu” od angażowania się w rygorystyczne nauczanie oparte na projekcie. Różnice te można podsumować w poniższej tabeli.

RÓŻNICE POMIĘDZY „WYKONYWANIEM PROJEKTU” A „UCZENIEM SIĘ W OPARCIU O PROJEKT”

DESER WYKONYWANIE PROJEKT	UCZENIE UCZENIE SIĘ W OPARCIU O PROJEKT
Dodatek do tradycyjnej instrukcji, na końcu (lub podczas) lekcji.	Instrukcja zintegrowana z projektem (projekt jest lekcją).
Podąża za wskazówkami nauczyciela.	Napędzane przez zapytania od uczniów.
Skupiony na produkcie.	Skupiony na produkcie i procesie.
Często niezwiązane z normami i umiejętnościami.	Dostosowane do standardów akademickich i umiejętności osiągnięcia sukcesów.
Może być wykonany samodzielnie i/lub w domu.	Obejmuje współpracę z uczniami i poradnictwo w klasie ze strony nauczyciela.

Pozostaje w szkolnym świecie.	Ma prawdziwy kontekst słowny i zastosowanie.
Wynik końcowy projektu pokazywany w klasie.	Wyniki projektu udostępnione poza klasą dla szerszej publiczności.

Źródło: Buck Institute for Education

Tematy zawarte w treściach e-learningowych projektu FEMENIN są złożone, a ich przekazywanie za pomocą tradycyjnych metod i technik nauczania może nie być tak skuteczne. Uczenie w oparciu o projekt wnosi autentyczność, ponieważ problem jest łatwo połączony ze światem poza środowiskiem nauczania, a uczniowie są zmotywowani do współpracy, komunikacji oraz krytycznego myślenia, gdy podchodzą do problemu.

Specyficzna dla projektu FEMENIN technika uczenia się w oparciu o projekt może być dobrze dopasowana do celów i skupiać się na tym, że angażuje kobiety w projekty i zadania wykonawcze związane z realnymi problemami, co daje uczestnikom FEMENIN głębsze zrozumienie koncepcji poprzez odpowiednie i autentyczne doświadczenia edukacyjne.

SEKCJA 3: Efektywne zarządzanie nauczaniem w kontekście grupy docelowej FEMENIN

Zarządzanie grupą różnorodną kulturowo

Wprowadzanie zasad zarządzania grupą ma wpływ na postępy w nauce wszystkich uczniów, zwłaszcza tych osiągających słabe wyniki, ubogich, o wykształceniu specjalnym oraz dzieci z mniejszości rasowych i etnicznych (Saphier i Gower, 1997). Definicje i oczekiwania dotyczące odpowiednich zachowań są uwarunkowane kulturowo, a konflikty mogą wystąpić, gdy nauczyciele i uczniowie pochodzą z różnych środowisk kulturowych (Weinstein, Tomlinson-Clarke i Curran, 2004).

W tym sensie zarządzanie grupą różnorodną kulturowo powinno być włączone jako część strategii zarządzania nauczyciela. Takie zarządzanie odnosi się do strategii, które koncentrują się na rozwijaniu klasy dla *wszystkich* uczniów - nauczyciele wykorzystują świadomość kulturową, aby kierować decyzjami dotyczącymi zarządzania klasą. Biorą również pod uwagę pochodzenie, kulturę, życie rodzinne, style uczenia się i doświadczenia z przeszłości, aby stworzyć szanse na sukces każdego z nich.

Zarządzanie grupą różnorodną kulturowo to nie tylko zbiór strategii lub praktyk, ale także podejście pedagogiczne, które kieruje podejmowanymi przez nauczycieli decyzjami dotyczącymi zarządzania. Jest to naturalne rozszerzenie nauczania reagującego na kulturę, które wykorzystuje pochodzenie uczniów, przekazywanie doświadczeń społecznych, wcześniejszej wiedzy i stylów uczenia się na codziennych lekcjach. Nauczyciele, jako wrażliwi kulturowo kierownicy klas, uznają ich uprzedzenia i wartości oraz zastanawiają się, jak wpływają one na ich oczekiwania dotyczące zachowań i interakcji z uczniami, a także na to, jak wygląda nauka. Zdają sobie sprawę, że celem zarządzania klasą nie jest osiągnięcie zgodności lub kontroli, ale zapewnienie wszystkim uczniom równych szans edukacyjnych i rozumieją, że zarządzanie grupą różnorodną kulturowo to „zarządzanie klasą w służbie sprawiedliwości społecznej.” (Weinstein, Tomlinson-Clarke i Curran 2004, s. 27)

Niektóre elementy zarządzania grupą różnorodną kulturowo

- **Uznanie własnego etnocentryzmu i uprzedzeń**

Pomocnym krokiem dla wszystkich nauczycieli i trenerów jest zbadanie i refleksja nad tym, skąd biorą się ich założenia, postawy i uprzedzenia oraz zrozumienie, że to, jak postrzegają świat, może prowadzić do błędnej interpretacji zachowań i niesprawiedliwego traktowania różnych kulturowo uczniów (Weinstein, Tomlinson Clarke, Curran, 2004).

Jako nauczyciele ważne jest, by być kompetentnym kulturowo, tak by móc zrozumieć własną kulturę, starać się zrozumieć kulturę drugiej osoby, akceptować różnice i starać się dostrzec ich punkt widzenia. Pamiętając o tym, że nauczyciele i trenerzy FEMENIN spotykają się z dorosłymi migrantkami, które mają różne kultury i wartości, ważne jest, aby znać siebie i własną kulturę, aby być bardziej uważnym wobec innych z kulturową soczewką relatywistyczną, która jest poglądem, że zachowania nie powinny być oceniane według standardów innych i powinny być wrażliwe na różne kultury bez ignorowania międzynarodowych standardów sprawiedliwości i moralności, a nie etnocentryzmu i uprzedzeń, które wykorzystują własną lub bliską kulturę jako podstawę do oceny innej kultury, przekonań i zachowań.

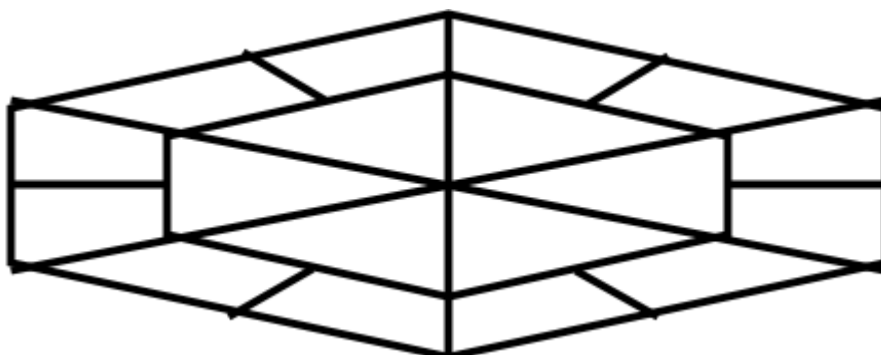
- **Wiedza o kulturowym pochodzeniu uczniów**

Oprócz uświadomienia sobie uprzedzeń, rozwijania umiejętności w zakresie interakcji międzykulturowych, nauczyciele muszą zdobyć wiedzę o kulturowym pochodzeniu uczniów (Sheets and Gay, 1996). Zdobycie ogólnej wiedzy na temat grupy kulturowej lub etnicznej może dać nauczycielom pogląd na temat zachowań, zasad dekoracji i etykiety, stylów komunikacji i uczenia się; należy jednak uważać, by nie tworzyć stereotypów, ponieważ stereotyp jest przesadnym przekonaniem, obrazem lub wypaczoną prawdą o osobie lub grupie ludzi.

Ponadto, większość stereotypów jest negatywna i ma na celu klasyfikację osób na podstawie uogólnień. Poza tym mogą one być pozytywne, jednak nawet pozytywne stereotypy zakładają, że członkowie grupy będą działać zgodnie ze stereotypem, co ogranicza indywidualne zróżnicowanie. Na przykład: wszyscy Azjaci wyróżniają się w matematyce i naukach ścisłych lub dziewczęta są złe w matematyce. Ludzie chętnie wykorzystują stereotypy, aby rozwijać swoje uprzedzenia.

Nauczyciele i trenerzy reagujący na kulturę starają się uzyskać wiedzę na temat kultur i społeczności, w których żyją uczące się osoby (dorosłe imigrantki). Uznają oni zasadność różnych sposobów mówienia i interakcji. Znając zmienne związane z tożsamością kulturową i pochodzeniem, nauczyciele i trenerzy potrafią przewidzieć możliwe konflikty i opracować strategie zapobiegania im. Ponadto, rozumieją, że ostatecznym celem zarządzania klasą lub środowiskiem nauki nie jest osiągnięcie zgodności i kontroli, ale zapewnienie wszystkim uczniom równych szans edukacyjnych.

Aby uzyskać wiedzę na temat tożsamości kulturowych i społeczności, w których żyją imigrantki, samokształcenie składające się z kilku pytań przewodnich może okazać się pomocne:

- Uzupełnij mozaikę kulturową o elementy kultury (patrz wyżej), które preferujesz odzwierciedlić.
- Następnie napisz refleksję na temat swojej mozaiki, odpowiadając na poniższe pytania:
  - Które części łączą się z Twoją tożsamością?
  - Czy jedna sekcja znaczy więcej niż druga?
  - Czy to uczciwa reprezentacja?
  - Wybierz trzy pola, które naprawdę coś dla Ciebie znaczą i wyjaśnij, dlaczego?

W ten sposób uzyskasz więcej informacji na temat tego, co może wynikać z tej różnorodności i jak reagować na potrzeby migrujących kobiet w twoim otoczeniu edukacyjnym FEMENIN, jak komunikować się z nimi na różne sposoby.

Autonomia: nauczyciela i uczącego się

Istnieje wiele definicji autonomii nauczyciela, które skupiają się na różnych aspektach nauczania. Niektóre z nich są następujące: Little (1995) po raz pierwszy definiuje autonomię nauczyciela jako zdolność do angażowania się w samodzielne nauczanie; Według Richarda Smitha (2000), autonomia nauczyciela odnosi się do „zdolności do rozwijania odpowiednich umiejętności, wiedzy i postaw dla siebie jako nauczyciela, we współpracy z innymi.”

Jak wynika z definicji autonomii nauczyciela w różnych aspektach, współpraca i współdziałanie mają również na uwadze, że jest to ważny aspekt życia zawodowego nauczycieli, jako środek do ciągłej refleksji i doskonalenia praktyki nauczania. Należy zachęcać do tworzenia atmosfery sprzyjającej współpracy między nauczycielami, tak by były one niezbędne do zapewnienia środowiska uczenia się odpowiadającego potrzebom uczniów.

Autonomia zmniejsza stres nauczycieli i zwiększa satysfakcję z pracy i kompetencje zawodowe (Pearson & Moomaw, 2005), zmniejsza negatywne zachowania uczniów i poprawia relacje między pracownikami (Ingersoll, 1996). Można zatem utrzymywać, że nauczyciele posiadający autonomię nauczyciela mają większą motywację do wykonywania swojej pracy, ponieważ większość z nich twierdzi, że najbardziej satysfakcjonującym aspektem ich zawodu jest pomaganie uczącym się w nauce i pomyślność na poziomie osobistym. W związku z tym nauczyciele rozwijający swoje umiejętności w zakresie autonomii są również ważni pod względem organizowania środowiska uczenia się skoncentrowanego na uczniu i konstruktywnego.

Pojęcie autonomii uczącego się można zdefiniować jako branie przez uczącego się odpowiedzialności za własną naukę (Little, 1995). Nauczyciele wspierający autonomię uczenia się uczących się mogą umożliwić im zademonstrowanie swoich umiejętności, komfortowe wyrażanie uczuć i opinii, kontynuowanie własnych preferencji i korzystanie z własnych stylów uczenia się.

Wsparcie dla autonomii nauczyciela może być postrzegane jako zachowanie interpersonalne służące definiowaniu, pielęgnowaniu i kształtowaniu źródeł wewnętrznej motywacji uczniów (Deci i Ryan, 1985, cytowane w Núñez, Fernández, León i Grijalvo, 2015). Dlatego też wsparcie autonomii wiąże się z tworzeniem środowiska, w którym nie wywiera się presji na uczących

się, by wykazywali pożądane zachowania; zamiast tego zachęca się ich, by byli tylko sobą (Ryan i Deci, 2004, cytowane w Núñez i in., 2015).

Przeciwieństwem wsparcia autonomii jest kontrola. Nauczyciele kontrolujący mają tendencję do okazywania opresyjnych zachowań. Stwierdza się jednak, że środowiska wspierające autonomię sprzyjają rozwojowi uczniów (Reeve, 2009, cytowane w Núñez et al., 2015). W związku z tym nauczyciel może zostać nauczony przyjmowania stylu wspierającego autonomię w celu zaszczepienia w uczniach przekonania, że nauczyciel wspiera autonomię.

Dorośli nauczyciele i trenerzy FEMENIN powinni tworzyć środowiska wspierające autonomię, aby wyeliminować ewentualne wątpliwości i zachęcić migrantki do zbadania wewnętrznej motywacji włączania się w przedsiębiorczość, ponieważ wewnętrzna motywacja jest bardziej prawdopodobna i prowadzi do uporczywego zachowania w kierunku osiągnięcia celu.

Źródła:

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/698152>

https://www.excelatlife.com/articles/intrinsic_motivation.htm

https://www.researchgate.net/publication/229454038_Teaching_in_Ways_That_Support_Students'_Autonomia

<https://www.cambridge.org/elt/blog/2019/09/19/encouraging-learner-autonomy/>

Ocena

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1

Wybierz prawidłowe odpowiedzi.

Jakie jest jedno z założeń Knowlesa dotyczące dorosłych uczniów?

- a) Autokoncepcja
- b) Gotowość do nauki
- c) Uczniowie z własnej inicjatywy
- d) Doświadczenie dorosłych uczących się

Według Rogersa, nauka jest ułatwiona, kiedy:

- a) Uczący się całkowicie uczestniczy w procesie uczenia się i ma kontrolę nad jego naturą i kierunkiem.
- b) Pojawiają się dylematy dezorientujące.

W doświadczalnym uczeniu się rola nauczyciela obejmuje:

- a) Stworzenie pozytywnego klimatu do nauki.
- b) Niech uczący się wyjaśnią cele.
- c) Organizowanie i udostępnianie zasobów edukacyjnych.
- d) Skupienie się tylko na intelektualnych komponentach uczenia się.
- e) Dzielenie się uczuciami i myślami z uczniami również do pewnego stopnia dominuje.

Mezirow opisuje dezorientujące dylematy jako:

- a) Doświadczenia, które pasują do wcześniejszych przekonań danej osoby o świecie.
- b) Doświadczenia, które nie pasują do aktualnych przekonań danej osoby o świecie.

Transformacyjne uczenie się polega na stwarzaniu możliwości:

- a) Krytycznego myślenia.
- b) Skupienia się na własnym procesie transformacji.
- c) Działania na rzecz nowych perspektyw.
- d) Samokierowania.

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2

Wybierz, czy poniższe stwierdzenie jest prawdziwe, czy fałszywe:

- a) Zwiększenie retencji jest jedną z korzyści wynikających z mapowania koncepcji i umysłu.
- b) Mapy koncepcyjne i mentalne są skuteczniejsze niż tylko teksty.
- c) Koncepcja i umysł mapują wizualne i liniowe reprezentacje idei, pojęć, terminów i ich związków.

Wypełnij puste pola odpowiednim słowem (słowami):

Podczas gdy mapy koncepcyjne mają taką strukturę jak.....(sieć), w której każda koncepcja lub pomysł może być połączona z dowolną inną, mapy umysłu mają strukturę .....(drzewa), która wyraźnie rozróżnia pomiędzy pierwotnymi, wtórnymi i trzeciorzędnymi pomysłami.

Nauka w oparciu o scenariusze opiera się na zasadach:

- a) Usytuowanej Teoria Nauki.
- b) Nauka w oparciu o projekt.

Wypełnij puste pola odpowiednim słowem (słowami):

Używając scenariuszy, uczący się muszą stosować umiejętności rozwiązywania problemów, ... (krytyczne myślenie), wiedzę przedmiotową w kontekście świata. .... (rzeczywistego).

Wypełnij puste pola stwierdzeniami 'wykonywanie projektu' lub 'uczenie się w oparciu o projekt'

_____ podąża za kierunkiem nauczyciela. (Wykonywanie projektu)
_____ są często niezwiązane z umiejętnościami i standardami. (Wykonywanie projektu)
_____ są dostosowane do akademickich umiejętności i standardów. (Uczenie się w oparciu o projekt)
_____ wprowadza autentyczność w środowisku nauczania i ma rzeczywisty kontekst i zastosowanie. (Uczenie się w oparciu o projekt)
_____ skupia się na produkcji. (Wykonywanie projektu)

_____ skupia się na procesie i produkcji. (Uczenie się w oparciu o projekt)

Dyskusja w grupach roboczych wymaga:

- a) Długiego okresu przygotowania
- b) Krótkiego okresu przygotowań, głównie są to spontaniczne dyskusje.

Odmianą techniki dialogu reprezentantów grup roboczych nie jest:

- a) Jednolita struktura dialogu w grupie roboczej
- b) Kilka grup roboczych na potrzebę dialogu
- c) Dialog w grupie roboczej połączony z opiniami
- d) Dwuskładowa grupa robocza na potrzebę dyskusji

Najmniej istotną procedurą w dialogu reprezentantów grup roboczych jest:

- a) Wybór tematu
- b) Omówienie norm i zasad
- c) Identyfikacja powiązań między pomysłami
- d) Podsumowanie

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 3

Wybierz prawidłową odpowiedź.

Zarządzanie grupą różnorodną kulturowo oznacza, że:

- a) Nauczyciele używają tylko własnej tożsamości kulturowej, aby kierować decyzjami dotyczącymi zarządzania swoim środowiskiem nauki.
- b) Nauczyciele wykorzystują wszystkie przekonania kulturowe uczniów, aby kierować decyzjami dotyczącymi zarządzania ich środowiskiem nauki.

Zdecyduj czy poniższe stwierdzenia odnoszą się do relatywizmu kulturowego czy etnocentryzmu:

Jedzenie z Iranu, którego próbowałem w lokalnej restauracji, nie było w moim guście.

- a) Relatywizm kulturowy
- b) Etnocentryzm

Meksykańskie jedzenie jest obrzydliwe.

- a. Relatywizm kulturowy
- b. Etnocentryzm

Używanie pałeczek do jedzenia jest bezsensowne.

- a) Relatywizm kulturowy
- b) Etnocentryzm

Używanie pałeczek nie jest czymś, do czego jestem przyzwyczajony, to jeden ze sposobów na jedzenie.

- a) Relatywizm kulturowy
- b) Etnocentryzm

Jakie są elementy (cele) kultury?

- a) Żywność
- b) Język
- c) Przekonania
- d) Wartości
- e) Odzież

Nauczyciele i trenerzy wrażliwi na kulturę:

- a) Potrafią przewidzieć możliwe konflikty i opracować strategie ich zapobiegania.
- b) Są świadomi, że ostatecznym celem jest zgodność i kontrola w środowisku nauczania.

Wybierz, czy poniższe stwierdzenie jest prawdziwe, czy fałszywe:

Autonomia uczniów jest zwiększona poprzez kontrolowanie nauczycieli.

Autonomiczni nauczyciele mogą zorganizować środowisko nauczania zorientowane na ucznia i konstruktywne.

Autonomia nauczyciela odnosi się do zdolności do rozwijania odpowiednich umiejętności, wiedzy i postaw dla siebie jako nauczyciela, we współpracy z innymi.

Zasoby

Słowniczek pojęć

- **Andragogika:** teoria uczenia się dorosłych, która szczegółowo opisuje, jak dorośli uczą się inaczej niż dzieci.
- **Samokształcenie:** strategia uczenia się, która pozwala uczniom przejść odpowiedzialność za ich własny proces uczenia się.
- **Dylemat dezorientacyjny:** inicjatywa transformacyjnego doświadczalnego uczenia się, zwykle oznaczająca kryzys Życiowy, który wywołuje kwestionowanie założeń, a w konsekwencji przekształcone przekonania.
- **Ukierunkowane uczenie się:** sprawia, że uczenie się jest niezamierzone i odbywa się w ramach autentycznej działalności, kontekstu i kultury.
- **Seminarium Sokratesa:** forma wspólnego argumentującego dialogu pomiędzy jednostkami, opartego na zadawaniu i odpowiadaniu na pytania, w celu stymulowania krytycznego myślenia oraz wyciągania pomysłów i podstawowych założeń.
- **Autentyczność:** stan, w którym coś jest autentyczne, lub uzasadnione i prawdziwe.
- **Relatywizm kulturowy:** idea, że przekonania, wartości i praktyki danej osoby powinny być rozumiane w oparciu o jej własną kulturę.

- **Etnocentryzm:** przekonanie, że ludzie, zwyczaje i tradycje własnej rasy lub kraju są lepsze od tych z innych ras lub krajów.
- **Upředzenie:** silna skłonność umysłu lub upředzona opinia o czymś lub kimś.
- **Stereotypy:** szeroko rozpowszechniony, lecz utrwalony i zbyt uproszczony obraz lub wyobrażenie o konkretnym typie osoby lub rzeczy.
- **Kultura przez duże K:** odnosi się do tej kultury, która jest najbardziej widoczna.
- **kultura przez małe k:** mniej widoczny rodzaj kultury związany z regionem, grupą ludzi, językiem.
- **Motywacja wewnętrzna:** wewnętrzne pragnienie zrobienia czegoś dla własnego dobra.
- **Konstruktywna nauka:** odnosi się do idei, że uczący się konstruuja wiedzę dla siebie.

Dodatkowe zasoby

Sekcja 1

<https://www.instructionaldesign.org/theories/experiential-learning/>

<http://infed.org/mobi/carl-rogers-core-conditions-and-education/>

<https://www.learning-theories.com/transformational-learning-theory-mezirow.html>

Sekcja 2

https://www.researchgate.net/publication/259391803>Show_them_the_money_Using_mind_mapping_in_the_introductory_finance_course

<https://www.ispringsolutions.com/blog/scenario-based-learning>

https://files.consumerfinance.gov/f/documents/cfpb_building_block_activities_budget-scenarios_handout.pdf

https://files.consumerfinance.gov/f/documents/cfpb_building_block_activities_spending-scenarios_guide.pdf

<https://learn.k20center.ou.edu/api/lessons/fe96d3de46cfdc1f385aab7e75006855/Handout%201%20Financial%20Literacy%20Scenarios.pdf>

<https://www.pblworks.org/>

<https://www.edutopia.org/project-based-learning>

https://www.youtube.com/watch?v=hncCGNnU_WM

<https://www.youtube.com/watch?v=EuzgJlqzjFw>

Przydatne narzędzia online, które mogą być wykorzystane do wzbogacenia uczenia w oparciu o projekt:

- **Glogster:** Dzięki temu narzędziu multimedialnemu można dzielić się tekstem, obrazami, dźwiękami, grafiką i filmami wideo oraz tworzyć cyfrowe plakaty, które mogą być później wykorzystane.
- **Animoto:** Za pomocą tego narzędzia możliwe jest tworzenie filmów i animacji. Narzędzie to może również służyć nawet wtedy, gdy kobiety zakładają nowe firmy.

- **Edmodo:** System zarządzania uczeniem się online, trenerzy FEMENIN mogą korzystać z tego narzędzia do zadań czy monitorowania procesu uczenia się.
- **Mindmeister:** To platforma do wymiany pomysłów na temat projektu lub uzyskania cennych sugestii od nauczycieli/szkoleniowców. Narzędzie to również wspiera gromadzenie pomysłów, które mogą być świetnym źródłem informacji dla uczenia się w oparciu o projekt.

Sekcja 3

http://www.papamontes.com/INDEXH~1/EDUC_LINKS/ARTICLE_CRP_Culturally%20Responsive%20Classroom%20Management.pdf

<https://research.steinhardt.nyu.edu/scmsAdmin/uploads/005/121/Culturally%20Responsive%20Classroom%20Mgmt%20Strat2.pdf>

<https://www.youtube.com/watch?v=jWnQNSfd2ec>

https://www.youtube.com/watch?v=TPYLer55o8&list=PLrMqXQ2J_13ubw2OiTy9FdkAYHm_y2Ily&index=6

<https://www.ebscohost.com/uploads/imported/thisTopic-dbTopic-1247.pdf>

MODUŁ 4: ZNAJOMOŚĆ ZAGADNIEŃ FINANSOWO-EKONOMICZNYCH Kobiet MIGRUJĄCYCH, CZĘŚĆ I - PODSTAWOWE UMIEJĘTNOŚCI

Główne koncepcje

- Wspieranie dorosłych nauczycieli i szkoleniowców, aby umożliwić uczącym się imigrantkom zdobycie podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie finansów i ekonomii:
  - lepsze zarządzanie pieniędzmi,
  - wyznaczanie celów finansowych
  - zarządzanie ryzykiem finansowym i zaspokajanie ich potrzeb
- Wspieranie dorosłych nauczycieli i szkoleniowców w rozwijaniu szeregu praktycznych studiów i działań, które angażują ich uczniów do wykazania się odpowiednim i skutecznym zrozumieniem pojęć finansowych i ekonomicznych.

Efekty uczenia się

Po pomyślnym ukończeniu tego modułu edukacyjnego, będziesz w stanie:

Sekcja 1: Kontrola nad przepływem własnych środków finansowych

Stworzyć prosty budżet i używać arkusz przychodów i wydatków dla lepszego zarządzania pieniędzmi.

- określić kluczowe nawyki związane z wydatkami własnymi i innych osób
- określić dochody i wydatki w odniesieniu do swojej sytuacji osobistej/biznesowej
- określić sposób oszczędzania pieniędzy przy użyciu modelu budżetowego 50:30:20
- dzielić się kluczowymi ustaleniami finansowymi z innymi

Sekcja 2: Zrozumienie składowych wypłaty

Określić potrącenia z miesięcznej lub tygodniowej wypłaty oraz różnice między wynagrodzeniem brutto i netto.

- zidentyfikować i przywołać cztery podstawowe terminy finansowe, które są podane na odcinku wypłaty
- wyjaśnić różnicę między wynagrodzeniem brutto i netto oraz dwa potrącenia, które są zazwyczaj dokonywane z wynagrodzeń
- korzystać z kalkulatora online, aby obliczyć wysokość składki na ubezpieczenie społeczne

Sekcja 3: O podatkach, które musimy płacić

Wyjaśnić różne rodzaje podatków, które muszą być płacone, jeśli jesteś zatrudniony lub na potrzeby biznesu, oraz wykonać proste obliczenie podatku.

- określić podstawową różnicę między podatkiem dochodowym a podatkiem dochodowym od osób prawnych
- obliczyć podatek dochodowy od osób prawnych
- obliczyć podatku dochodowy
- wytłumaczyć, dlaczego płacimy podatki

Sekcja 4: Jak zarządzać długami i kredytem przy użyciu RRSO

Wyjaśnić, jak porównać stopy procentowe kart kredytowych i pożyczek.

- zidentyfikować dwie różnice pomiędzy użyciem karty kredytowej i karty debetowej do dokonywania zakupów
- wyjaśnić, co oznacza RRSO i jak wpływa to na spłatę zadłużenia

Sekcja 5: Ocena ryzyka finansowego i porównanie stóp zwrotu

Pokazać, jak oceniać ryzyko finansowe, porównywać stopy zwrotu i rozpoznawać oszustwa

- określić dwie korzyści płynące z integracji finansowej dla migrujących kobiet i ich rodzin
- wyszukiwać i określać szereg umów i porozumień finansowych
- porównywać umowy i porozumienia w celu ustalenia najlepszych dostępnych produktów finansowych odpowiadających potrzebom
- ocenić korzyści i ryzyko finansowe oraz korzystać z wytycznych w celu wykrycia oszustw

SEKCJA 1. Kontrola nad przepływem własnych środków finansowych

Wprowadzenie

Po pomyślnym ukończeniu tej sekcji, będziesz w stanie:

- określić kluczowe nawyki związane z wydatkami własnymi i innych osób
- określić dochody i wydatki w odniesieniu do swojej sytuacji osobistej/biznesowej
- określić sposób oszczędzania pieniędzy przy użyciu modelu budżetowego 50:30:20
- dzielić się kluczowymi ustaleniami finansowymi z innymi

Co to jest budżet?

Budżet to plan organizacji, śledzenia i poprawy sytuacji finansowej w celu osiągnięcia celów finansowych. Jako kobieta-przedsiębiorca ważne jest, abyś kontrolowała swój budżet, zarówno dla swojego gospodarstwa domowego, jak i dla swojej firmy; zarówno pieniądze, które przychodzą, jak i te, które wychodzą.

Dobra wiedza finansowa i śledzenie swoich pieniędzy może prowadzić do bezpieczeństwa finansowego i zdolności do oszczędzania i inwestowania pieniędzy na przyszłość. Złe

zarządzanie finansami może prowadzić do ryzykownych długów i innych problemów związanych z pieniędzmi, które mogą mieć wpływ na Twoje zdrowie i samopoczucie, a także na Twoją działalność.

Przykład budżetu poniżej:

Groceries		Bills		Transportation	
Save On	\$52.66	Rent/Mortgage	\$520.00	Gas	\$29.98
Safeway	\$34.12	Cell Phone	\$76.88	Insurance/Bus Pass	\$99.00
Costco	\$18.22	TV/Internet	\$68.12	Total	\$128.98
Costco	\$44.22	BC Hydro	\$44.12		
				Debt Repayment	
		Total	\$709.12	Student Loan	\$80.00
				Credit Card	\$0.00
				Other	
		Gifts		Total	\$80.00
		Flowers	\$12.22		
				Entertainment	
Total	\$149.22				
Restaurant		Total	\$12.22		
Milestone's	\$32.00				
Subway	\$3.45	Clothes			
Pizza	\$23.00	Jeans	\$32.45	Total	\$0.00
				Bank Fees	
		Total	\$32.45		
				Total	\$0.00
		Other Expenditures			
Total	\$58.45			Savings	
Alcohol				Emergency Fund	\$50.00
Wine	\$13.47				
				Total	\$50.00
Total	\$13.47	Total	\$0.00		
				Spending Total	\$1,233.91

Model budżetowy 50-30-20

Model budżetowy 50-30-20 opiera się na prostym planie przeznaczania 50% dochodów po opodatkowaniu na potrzeby, 30% na zachcianki, a 20% na oszczędności i spłatę zadłużenia. Podejście to zostało spopularyzowane w książce 'All Your Worth: The Ultimate Lifetime Money Plan' autorstwa senator Elizabeth Warren, aby pomóc osiągnąć cele finansowe.

Potrzeby finansowe: są to podstawowe wydatki niezbędne do codziennego życia i pracy, takie jak czynsz, hipoteka; media; artykuły spożywcze; opieka zdrowotna; opieka nad dziećmi i transport (publiczny lub prywatny).

Zachcianki finansowe: są miłe i zazwyczaj sprawiają, że czujesz się dobrze, takie jak rozrywka, jedzenie na mieście, zakupy i hobby. Są one świetne, o ile tylko masz swoje wydatki pod kontrolą i stawiasz na pierwszym miejscu zaspokojenie swoich potrzeb finansowych.

Oszczędności i spłata zadłużenia: w tym płatności odsetek na przyszłość – ważne w szczególności, gdy myślisz i planujesz inwestycje, emeryturę lub przyszłość swoich dzieci.

Przydatne ćwiczenia

1. Przygotuj i wypełnij tabelę podobną do poniższej. Zidentyfikuj trzy kluczowe osobiste potrzeby finansowe i trzy osobiste zachcianki finansowe na przełomie najbliższych 3 - 5 lat i wpisz, ile każda z nich kosztuje. Czy masz plan, jak zaoszczędzić lub wygenerować wystarczający dochód na to, co chcesz lub potrzebujesz?

POTRZEBY I PRAGNIENIA FINANSOWE	ILE TO KOSZTUJE
Potrzebuję	
Potrzebuję	
Potrzebuję	
Chcę	
Chcę	

Chcę	
------	--

2. Indywidualnie lub w grupie zidentyfikuj oraz omów:

- w jaki sposób ludzie otrzymują pieniądze (z pracy, samozatrudnienia, świadczeń, biznesu itp.)?
- na co ludzie wydają swoje dochody?
- na co ludzie z Twojej rodziny lub sieci biznesowej wydają swoje pieniądze?
- Jakie są różne zwyczaje związane z wydatkami kobiet i mężczyzn?
- gdzie lubisz/nie lubisz wydawać pieniędzy?

3. Użyj wyszukiwarki internetowej, aby pobrać bardziej szczegółowy osobisty szablon budżetu lub szablon budżetu biznesowego, który uznasz za przydatny, i uzupełnić go.

Czego nauczyłeś się z tej czynności?

<https://templates.office.com/pl-pl/prosty-bud%C5%BCet-miesi%C4%99czny-tm03428920>

<https://metafinanse.pl/budzet-domowy-2021-szablon-arkusz-excel/>

4. **Użyj zasady 50-30-20** do stworzenia dokumentu lub użyj arkusza kalkulacyjnego Excel do zarejestrowania wydatków Twojego gospodarstwa domowego w następnym miesiącu, pokazując zarówno wpływy oraz wydatki. Jeśli wpływy pochodzą od innego członka gospodarstwa domowego, uwzględnij je, jak również wszelkie wspólne rachunki, zastanawiając się nad procentem, który płacisz.

5. Skorzystaj z poniższego linku i innych, aby dowiedzieć się, jak możesz zacząć oszczędzać pieniądze. Kiedy skończysz, podziel się z innymi, jak dokonać oszczędności finansowych przy użyciu zasady 50:30:20, np. <https://ogarnijswojefinanse.pl/zasada-50-30-20-kalkulator/>

6. Skorzystaj z poniższych linków i innych źródeł, aby zidentyfikować 10 sposobów na ograniczenie wydatków na działalność gospodarczą i zwiększenie efektywności wykorzystania czasu.

<https://www.ifirma.pl/blog/poradnik-przedsiębiorcy/mala-firma-jak-oszczedzac-pieniadze.html>

<https://allebiznes.pl/oszczednosci-w-firmie-18-pomyslow-do-zastosowania-od-zaraz/>

7. Oglądnij materiał wideo

https://www.youtube.com/watch?v=q6MvMdQj6s&ab_channel=Saka%27sisthatso%3F

Patricia jest właścicielką firmy w Wielkiej Brytanii. Posłuchaj wywiadu na temat znajomości zagadnień finansowych, w którym odpowiada na pytanie „Dlaczego uważamy, że kobiety nie znają się na finansach?” – materiał dostępny w języku angielskim.

SEKCJA 2. Zrozumienie składowych wypłaty

Wprowadzenie

Po pomyślnym ukończeniu tej sekcji, będziesz w stanie:

- zidentyfikować i przywołać cztery podstawowe terminy finansowe, które są podane na odcinku wypłaty
- wyjaśnić różnicę między wynagrodzeniem brutto i netto oraz dwa potrącenia, które są zazwyczaj dokonywane z wynagrodzeń
- korzystać z kalkulatora online, aby obliczyć wysokość składki na ubezpieczenie społeczne

Przykład odcinka wypłaty poniżej:

Miss. J Coles
 310 Roman Street
 Kingshill
 Townsville
 TV14 1PG

Employee No.	Employee Name	Process Date	National Insurance Number
388	Miss. J Coles	27/02/2014	DM066439C

Payments	Units	Rate	Amount	Deductions	Amount
Salary	1.00	2204.4200	2204.42	PAYE Tax	283.40
				National Insurance Pension	186.84
					52.91
				Student Loan	75.00

Holidays to date:	Taken:	24	
	Remaining:	2	

This Period	Year To date
Total Gross Pay	2204.42
Gross for Tax	2204.42
Earnings for NI	2201.00
Payment Period	Monthly
Employer NI	215.56
Employer Pension	99.20

Total Gross Pay TD	23573.26
Gross for Tax TD	23573.26
Tax paid TD	2982.20
Earnings for NI TD	23539.00
National Insurance TD	1974.60
Pension TD (Inc AVC)	563.74
Employer NI TD	2278.35
Employer Pension TD	1057.00

mediadesign Tax Code: 944L Dept: 1 Tax Period: 11 Payment Method: BACS	Net Pay 1605.27
--	------------------------

Zrozumienie składowych odcinka wypłaty

Zgodnie z prawem, pracodawca przekazuje pracownikowi odcinek wypłaty, gdy otrzymuje on wynagrodzenie za przepracowane godziny w firmie. Odcinek wypłaty zawiera ważne informacje, w tym numer Twojej listy płac, Twoje wynagrodzenie brutto i netto, a także zazwyczaj także Twój kod podatkowy, ponadto:

- (1) Nazwa firmy, pracodawcy
- (2) Nazwisko pracownika
- (3) Data wypłaty wynagrodzenia
- (4) **Kwota składki na ubezpieczenie społeczne:** Pracując musisz odprowadzać składki na ubezpieczenie społeczne. Prowadzony jest rejestr wszystkich Twoich składek, co pomaga w budowaniu Twoich uprawnień do świadczeń państwowych, takich jak emerytura.
- (5) **NIP (numer identyfikacji podatkowej)**, nadany przez Urząd Skarbowy, choć w przypadku osób fizycznych wystarczający jest PESEL. W rozliczeniu rocznym wpisujesz albo NIP, albo PESEL. W tym celu konieczne jest nadesłanie prawidłowo uzupełnionego formularza PIT do

końca kwietnia następnego roku kalendarzowego uwzględniający kwoty od pierwszego stycznia do ostatniego grudnia poprzedzającego roku kalendarzowego.

- (6) **Płatności, pensje, premie, prowizje, lub nawet** Twoja stawka godzinowa i liczba przepracowanych godzin. Pracodawca może również wykazać na odcinku wypłaty wszelkie dodatkowe zarobki oprócz wynagrodzenia podstawowego, takie jak premie, prowizje lub nadgodziny.
- (7) **Odliczenia - podatek należny i inne: emerytura**, jeśli płacisz na poczet emerytury pracowniczej, **pożyczka studencka**, jeśli dokonujesz spłaty pożyczki studenckiej, zostanie ona pokazana na odcinku wypłaty, itd. Dobrym pomysłem jest przechowywanie odcinków wypłat w przypadku jakichkolwiek problemów czy niejasności, np. podczas wizyt w banku.
- (8) **Wynagrodzenie brutto**: jest to kwota, jaką pracownik zarabia przed odliczeniem podatków i odliczeń za ten okres, który w tym przypadku wynosi miesiąc. Tutaj odcinek wypłaty pokazuje, ile pracodawca wpłacił na składki społeczne, zdrowotne czy emerytalne.
- (9) Podział kosztów rocznych: wynagrodzenie brutto środków przed potrąceniami w bieżącym roku obrotowym; podatek dochodowy, ubezpieczenie społeczne, renta i emerytura.
- (10) **Wynagrodzenie netto**: jest to kwota pieniędzy, którą pracownik zabiera po odliczeniu wszystkich podatków i potrąceń.

Przydatne Ćwiczenia

1. Przeszukaj Internet, aby dowiedzieć się, w jaki sposób podatek i ubezpieczenie społeczne są potrącane z twojego wynagrodzenia, np. <https://poradnikprzedsiebiorcy.pl/-zarobki-brutto-netto-jak-obliczyc-wynagrodzenie>
2. Przeszukaj Internet, aby znaleźć szablon odcinka wypłaty i wypełnij go w oparciu o wymarzoną pensję brutto.
3. Skorzystaj z internetowego kalkulatora podatkowego, aby dowiedzieć się, ile podatku i ubezpieczenia społecznego zapłaciłbyś od wymarzonej pensji i na tej podstawie wypełnij swój odcinek wypłaty.

SEKCJA 3. Podatki, które musimy zapłacić

Wprowadzenie

Po pomyślnym ukończeniu tej sekcji będziesz w stanie:

- określić podstawową różnicę między podatkiem dochodowym a podatkiem dochodowym od osób prawnych
- potrafi obliczyć podatek dochodowy od osób prawnych
- potrafi obliczyć podatku dochodowy
- potrafi wytłumaczyć, dlaczego płacimy podatki

Czym jest opodatkowanie?

Opodatkowanie nakładane przez rząd na obywateli i korporacje to sposób, w jaki rząd otrzymuje pieniądze na płacenie swoim pracownikom publicznym za świadczenie i prowadzenie usług publicznych w imieniu kraju, np. edukacja, opieka zdrowotna i społeczna, policja, strażacy, pogotowie ratunkowe, transport publiczny, elektryczność, woda, gaz, mieszkanie, gospodarka odpadami, wojsko, telekomunikacja. Obciążenie podatkowe jest miarą

podatku od dochodów z pracy i obejmuje składki zarówno od pracowników, jak i pracodawców. Poniższy wykres pokazuje, że średnie obciążenie podatkowe wg OECD w 2019 r. wynosiło 36% dla jednego pracownika. **Czy Polska jest poniżej czy powyżej tej średniej?**

Note: Single individual without children at the income level of the average worker.
Includes payroll where applicable.

Source: OECD (2018), Taxing Wages 2018, Fig. 1.1

Przykłady podatków

Poniżej znajduje się lista niektórych podatków, które przedsiębiorca musiałby zapłacić, gdyby wynajmował nieruchomości na cele działalności gospodarczej i zatrudniał siebie oraz innych pracowników. Przedsiębiorca zobowiązany jest płacić podatek dochodowy od każdej wypłaty, które pobiera dla siebie z działalności gospodarczej. **Poznaj jakie zasady obowiązują dla Wielkiej Brytanii i porównaj system podatkowy w Polsce.**

Podatek lokalny od przedsiębiorstw to podatek od nieruchomości wykorzystywanych do celów **biznesowych**. Jest on pobierany od nieruchomości takich jak biura, sklepy, puby i magazyny - większość nieruchomości **niemieszkalnych** będzie ten podatek dotyczył, ale może być również pobierany w przypadku, gdy tylko część budynku jest wykorzystywana do celów innych niż **mieszaniowe**.

Podatek dochodowy od osób prawnych: jest to **podatek**, który **przedsiębiorstwa** płacą od swoich podlegających opodatkowaniu zysków. Obecna stawka podatku dochodowego od osób prawnych w Polsce i Wielkiej Brytanii wynosi **19%**. Mówiąc bardzo prosto, jeśli podlegający opodatkowaniu zysk **firmy** wynosi 20,000, **podatek dochodowy od osób prawnych** wynosiłby 3,800 w oparciu o 19% stawkę **podatkową**.

Przykład: $20,000 \times 19\% = \frac{20000 \times 19}{100} = 3,800$

LUB $20,000 \times 0,19 = 3,800$

Podatek dochodowy jest płacony od wszystkich dochodów osoby fizycznej, które mogą pochodzić z zatrudnienia, pracy na własny rachunek, odsetek od oszczędności, dochodów z czynszu lub dywidend jako udziałowiec przedsiębiorstwa. Procent podatku dochodowego, który płacisz, jest obliczany na podstawie tego, ile zarabiasz pomiędzy określonymi progami.

Na przykład w Polsce (skala podatkowa 2021 do rozliczeń w 2022r.):

- Do 85 528 rocznie - 17% od Twoich zarobków minus kwota zmniejszająca podatek
- Ponad 85 528 rocznie, a mniej niż 1mln - 14 539 zł 76 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł minus kwota zmniejszająca podatek
- Ponad 1mln rocznie (tj. od 50.001 do 150.000 funtów) – jak wyżej plus dodatkowe 4% od nadwyżki ponad 1 mln zł podstawy

Na przykład w Wielkiej Brytanii:

- Do £12,500 rocznie (tzn. od £0 do £12,500) - 0% od Twoich zarobków

- Do 50.000 funtów rocznie (tj. od 12.501 do 50.000 funtów) - 20% od Twoich zarobków
- Do 150.000 funtów rocznie (tj. od 50.001 do 150.000 funtów) - 40% od Twoich zarobków

Przykład: Jeśli zarabiasz £54,000 rocznie, zapłacisz £9,100 podatku dochodowego, ponieważ:

Dochód wolny od podatku wynosi £12,500

20% (**7,500 funtów**) = 37,500 funtów (50,000 funtów, czyli drugi próg podatkowy minus 12,500 funtów, czyli kwota dochodu wolnego od podatku)

40% (**1,600 funtów**) = 4.000 funtów (54.000 funtów, czyli roczny zarobek minus 50.000 funtów, czyli drugi próg podatkowy)

Tak więc całkowite odliczenia od podatku dochodowego dla osoby pracującej w Wielkiej Brytanii to **£7,500+£1,600 = £9,100**

Składki na ubezpieczenie społeczne (ZUS): Ubezpieczenie społeczne to podatek od wszystkich zarobków pracowników, pracodawców i osób samozatrudnionych, który trafia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który płaci za różne świadczenia społeczne, np. dla bezrobotnych, niepełnosprawnych i państwowych zasiłków macierzyńskich i chorobowych.

System **PAYE, który funkcjonuje w Wielkiej Brytanii** jest metodą płacenia podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne za każdym razem, gdy pobierasz wypłatę. Pracodawca potrąca podatek i składki na ubezpieczenie społeczne z Twojej pensji lub emerytury pracowniczej, przed wypłaceniem Twojej pensji lub emerytury.

Podatek **VAT (ang. Value Added Tax)** wliczony jest do kosztów prawie wszystkiego, co kupujesz, produktów jak i usług. Jeśli prowadzisz działalność gospodarczą, być może będziesz musiał zarejestrować się jako podatnik VAT. Niektóre towary i usługi są zwolnione z podatku VAT.

W Wielkiej Brytanii stawki są następujące:

- 20% to stawka VAT dla większości towarów i usług
- 5% jest stosowane w odniesieniu do niektórych produktów i usług zdrowotnych, energetycznych, grzewczych i ochronnych
- 0% jest stosowane w odniesieniu do szeregu produktów i usług związanych ze zdrowiem (np. żywność), budownictwem, wydawnictwem i odzieżą dziecięcą

W Polsce natomiast stawki VAT to 23% (podstawowa), 8% (w tym budownictwo), 7% (ryczałtowa forma zwrotu podatku), 5% (podstawowa żywność, książki oraz czasopisma regionalne), 4% (taksówki) i 0% (wewnętrzna wymiana oraz eksport towarów).

Przydatne Ćwiczenia

1. Czy Twój kraj pochodzenia jest powyżej czy poniżej Średniego obciążenia podatkowego wg danych OECD? Co to oznacza?
2. Przez okres czterech tygodni zbieraj rachunki za rzeczy, które Ty i domownicy kupujecie. Korzystając z informacji zawartych na paragonach, sprawdź, ile podatku VAT zapłaciło Twoje gospodarstwo domowe w ciągu czterech tygodni.
3. Dowiedz się, jakie rodzaje towarów lub firm są zwolnione z podatku VAT i omów to w małej grupie.

4. Wyobraź sobie, że zarabiasz 27 000 złotych rocznie. Sprawdź, ile podatku dochodowego możesz zapłacić. Porównaj wyniki z poprzedniego roku.

SEKCJA 4. Jak zarządzać długiem i kredytem przy użyciu RRSO

Wprowadzenie

Po pomyślnym ukończeniu tej sekcji, będziesz w stanie:

- zidentyfikować różnice pomiędzy korzystaniem z karty kredytowej i karty debetowej do dokonywania zakupów
- wyjaśnić, co oznacza RRSO i jak wpływa to na spłatę zadłużenia

Czym są karty debetowe i kredytowe?

Zarówno karty kredytowe jak i debetowe są kawałkami plastiku z logo dużej firmy finansowej, które wyglądają tak samo, ale są między nimi duże różnice.

Karta debetowa jest wydawana przez bank swoim klientom do użytku osobistego i służbowego w celu uzyskania dostępu do środków bez konieczności wypisywania czeków papierowych lub wypłaty gotówki. Jest ona powiązana bezpośrednio z osobistym lub służbowym kontem bankowym. Kiedy używasz karty debetowej, bank zatrzymuje kwotę, którą wydałeś. W zależności od kwoty zakupu i Twojego banku, pieniądze albo natychmiast wyjdą z Twojego konta, albo będą przechowywane przez bank przez 24 godziny lub dłużej. **Oznacza to, że korzystanie z karty debetowej zwykle oznacza, że Ty lub Twoja firma nie jesteście winni pieniędzy za zakupy.** Jeśli jednak Twoje konto bankowe znajduje się w rachunku bieżącym, a Ty używasz karty debetowej, to jesteś winien bankowi pieniądze. Ich oprocentowanie może być tak samo wysokie, jeśli nie wyższe niż w przypadku niektórych kart kredytowych.

Karta kredytowa jest natomiast „instrumentem dłużnym.” Za każdym razem, gdy ktoś używa karty kredytowej do transakcji, posiadacz karty w zasadzie tylko pożycza pieniądze od firmy, ponieważ użytkownik karty kredytowej jest nadal zobowiązany do spłaty firmie obsługującej kartę kredytową. **Karta kredytowa jest bezpiecznym i elastycznym sposobem płatności i może być użytecznym sposobem na rozłożenie kosztów dużych zakupów lub pokrycie wydatków służbowych pracowników.** Jeśli jednak dokonasz tylko minimalnych płatności lub wystawisz rachunek, którego nie będziesz mógł spłacić, karty kredytowe mogą być kosztowną formą zadłużenia.

Co to jest RRSO?

RRSO oznacza rzeczywistą roczną stopę oprocentowania – pobierana ona jest z tytułu zaciągnięcia pożyczki lub uzyskaną w wyniku inwestycji. Jest to użyteczny sposób na porównanie kosztów różnych kart kredytowych i pożyczek, ponieważ pokazuje, ile odsetek trzeba zapłacić za pożyczkę. Jednakże, suma dodanych odsetek zależy od tego, jak długo potrwa spłata zadłużenia. W przypadku karty kredytowej, RRSO jest zazwyczaj równa oprocentowaniu zadłużenia.

Przykład Jeśli posiadasz kartę kredytową z RRSO 24% w ciągu 12 miesięcy, to płacisz $24\% \div 12 = 2\%$ od pozostałego salda na rachunku Twojej karty kredytowej co miesiąc.

Dzienna stopa oprocentowania wynosi $24\% \div 365 = 0,065753\%$

Jeśli jednak pokryjesz miesięczne saldo z zakupów dokonanych kartą kredytową, nie płacisz żadnych odsetek. Zadłużenie karty kredytowej gromadzisz tylko wtedy, gdy nie spłacasz całego salda w terminie płatności każdego miesiąca.

Również RRSO jest wyższa dla wszystkich zaliczek gotówkowych, które otrzymujesz za pomocą karty kredytowej. Dlatego też, szukając karty kredytowej lub jakiegokolwiek innej formy zadłużenia lub pożyczki, należy porównać RRSO, aby zobaczyć, że otrzymujesz najlepszą ofertę

i uniknąć płacenia większych odsetek za tę samą kwotę kredytu. Należy mieć świadomość, że niektórzy kredytodawcy reklamują RRSO w ten sposób, aby uzyskać albo wyższą, albo niższą RRSO w zależności od profilu ryzyka kredytowego.

Wpływ RRSO

RRSO jest również naliczane od kredytów hipotecznych i innych rodzajów kredytów udzielanych przez bank i firmy, i zazwyczaj obejmuje również inne opłaty i koszty kredytów. RRSO pobierane jest głównie na podstawie ratingu kredytowego, dochodów w porównaniu do rodzaju kredytu, który chcesz uzyskać oraz wysokości wykorzystanego zadłużenia w porównaniu do limitu kredytowego. Gdy masz dobrą ocenę kredytową i historię przychodów, możesz kwalifikować się do najniższego, najbardziej konkurencyjnego oprocentowania. **Kredyt z wyższym RRSO będzie kosztował więcej w całym okresie kredytowania niż ten z niższym RRSO - nawet jeśli miesięczne spłaty nie ulegną zmianie. Ważne jest, aby być świadomym, że RRSO, które spłacasz z tytułu zadłużenia, może być traktowane priorytetowo w całym swoim życiu finansowym.** Pozbycie się zadłużenia w kolejności od najwyższego do najniższego oprocentowania RRSO pozwala na wyeliminowanie najbardziej znaczących wydatków odsetkowych w budżecie.

Przydatne ćwiczenia

1. Kliknij na poniższy link, aby obejrzeć film o RRSO i dowiedzieć się więcej o Twojej zdolności kredytowej.

<https://www.youtube.com/watch?v=Plwy59iVkkc>

2. Czy wiesz, czy masz wysoką czy niską ocenę zdolności kredytowej? Jak możesz to sprawdzić?
3. Kliknij na poniższy link i obejrzyj film o tym, jakie znaczenie ma RRSO dla klientów biorących kredyt. <https://www.youtube.com/watch?v=QYR2BZqFRXs>
4. Kliknij na poniższy link i obejrzyj wywiad z Patricią, która jest właścicielką firmy w Wielkiej Brytanii. Wywiad jest odpowiedzią na pytania 'Dlaczego tak łatwo wydać pieniądze' oraz 'Czy jesteśmy uwarunkowani, by wydawać więcej niż możemy.' **Czy zgadzasz się lub nie zgadzasz się z jej poglądami? (wywiad dostępny jest w języku angielskim)**

https://www.youtube.com/watch?v=rieQlwKWIE&app=desktop&ab_channel=Saka%252527si_sthatso%25253F

SEKCJA 5. Ocena ryzyka finansowego i porównanie stóp zwrotu

Wprowadzenie

Po pomyślnym ukończeniu tej sekcji, będziesz w stanie:

- określić dwie korzyści płynące z integracji finansowej dla migrujących kobiet i ich rodzin
- wyszukiwać i określać szereg umów i porozumień finansowych
- porównywać umowy i porozumienia w celu ustalenia najlepszych dostępnych produktów finansowych odpowiadających potrzebom
- ocenić korzyści i ryzyko finansowe oraz korzystać z wytycznych w celu wykrycia oszustw

Integracja finansowa

Integracja finansowa: Według Globalnego Partnerstwa na rzecz Integracji Finansowej (2015 r.) szacuje się, że w zglobalizowanej gospodarce pracuje 215 milionów międzynarodowych migrantów, którzy razem stanowią znaczący strumień dochodów zarówno na poziomie mikro-, jak i makroekonomicznym, zwiększając dobrobyt finansowy i dobrobyt gospodarstw domowych, a także poprawiając stabilność finansową.

Pieniądze przekazywane przez migrantów międzynarodowych są głównym źródłem dochodu dla wielu krajów na całym świecie i w sumie przewyższają wszystkie międzynarodowe fundusze rozwoju łącznie, zapewniając możliwość większej stabilności finansowej i inwestycji.

Migranci potrzebują jednak również większej integracji finansowej w swoich krajach przyjmujących, aby mieć lepszy dostęp do banków oraz różnych produktów i usług finansowych, takich jak produkty oszczędnościowe, elektroniczne systemy płatności, a także dostęp do kredytów, pożyczek dla przedsiębiorstw i ubezpieczeń. Mimo że ich interakcja z formalnymi systemami bankowymi może być ograniczona, w wielu przypadkach są oni przedsiębiorcami odnoszącymi sukcesy, wykwalifikowanymi oszczędzającymi, zbudowali

aktywa i dysponują rozległymi sieciami społecznymi w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek w trudnych okresach.

Większa integracja finansowa migrujących kobiet-przedsiębiorców oznaczałaby, że mogłyby one wtedy lepiej gromadzić oszczędności na większe projekty oraz rozwijać i skalować swoją działalność gospodarczą i przyczynić się do zwiększenia składek podatkowych i tworzenia miejsc pracy w gospodarce formalnej.

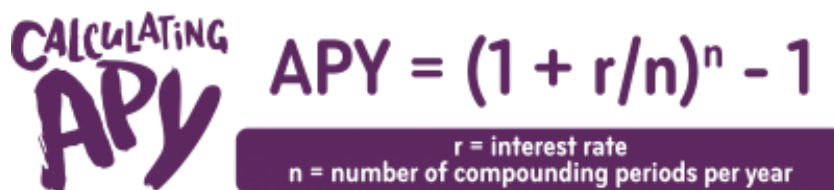
Porównanie inwestycji

Inwestycja jest czymś, co kupujesz lub wkładasz w nią swoje pieniądze, aby uzyskać zwrot i zazwyczaj dzieli się na 4 główne rodzaje: oszczędności, nieruchomości, akcje (udział w firmie) oraz obligacje (pożyczki o stałym oprocentowaniu dla firmy lub rządu).

Stopa zwrotu jest to kwota, jaką inwestor zarabia na swoich oszczędnościach lub inwestycji (kapitał) i zależy od tego, jak często odsetki od kapitału są składane (np. rocznie, dwa razy w roku).

Aby lepiej porównać stopy zwrotu z inwestycji pomiędzy różnymi oszczędnościami lub inwestycjami, najlepiej jest użyć **procentowej rocznej stopy dochodu**, ponieważ jest to czynnik wpływający na odsetki i jest bardziej dokładny w odniesieniu do pieniędzy, które zarabiasz na inwestycji i/lub oszczędnościach w ciągu jednego roku.

Sprawdź wzór jak obliczyć procentową roczną stopę dochodu (APY=procentowa roczna stopa dochodu; r= stopa procentowa; n=ilość okresów):

CALCULATING APY

$$APY = (1 + r/n)^n - 1$$

r = interest rate
n = number of compounding periods per year

Rozpoznając oszustwa finansowe

Oszustwo jest wtedy, gdy ktoś oferuje fałszywą - ale często przekonującą - możliwość osiągnięcia zysku po przekazaniu sumy pieniędzy, jak twierdzi renomowana grupa ds. praw konsumentów i doradztwa z Wielkiej Brytanii. Brytyjski regulator finansowy - Financial Conduct Authority (FCA) - informuje również, że istnieje wiele przykładów konsumentów szukających w Internecie wysoko zwrotnych oszczędności i inwestycji, inwestujących w inwestycje wysokiego ryzyka, a następnie tracących wszystkie swoje pieniądze. Zasadniczo istnieją 3 rodzaje oszustw.

- Całkowicie fikcyjna inwestycja, która nie istnieje.
- Inwestycja istnieje, ale oszust bierze pieniądze, zamiast je wykorzystać.
- Oszust udaje, że reprezentuje legalną i zaufaną grupę inwestycyjną, ale nie mówi prawdy.

Przydatne ćwiczenia

1. Zbierz 3 przykłady umów i porozumień dotyczących produktów i usług finansowych z następujących źródeł: internetowe platformy inwestycyjne, pożyczki samochodowe; ubezpieczenia przedsiębiorstw; hipoteki; łącza szerokopasmowe; energia; umowa na telefon komórkowy; leasing komputerów, itp. – porównaj je.
2. Wraz z inną osobą, przejrzyj niektóre z zebranych umów/porozumień finansowych.

Czy są cechy wspólne? Jaki język/żargon został użyty?

3. Zachęć uczących się do dyskusji o tym, jakie produkty finansowe wykorzystują, używają oraz o wyzwaniach, jakie napotykają.
4. Skorzystaj z wiarygodnych Źródeł informacji, aby stworzyć wykres pozwalający na porównanie co najmniej dwóch wybranych przez Ciebie produktów finansowych pokazujących najlepsze i najgorsze wyniki finansowe oraz identyfikujący wszelkie kluczowe ryzyka i korzyści.
<http://www.adfinanse.pl/kat/bankowosc/porownania-produktow-finansowych/>
5. Obejrzyj film o tym, jak procentowa roczna stopa dochodu wpływa na stopę zwrotu z oszczędności i przedyskutuj to, czego się dowiedziałeś.
<https://www.youtube.com/watch?v=YttgHfzWlgk>
6. Przeprowadzić ankietę wśród osób, które zawarły umowy na produkty finansowe i przedstaw swoje ustalenia innym, np. przy pomocy Powe pointa, Wykresu, czy podczas dyskusji.

Ocena

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1

Jaka jest najlepsza definicja słowa dochód?

- a) Pieniądze, które wygrałeś
- b) Pieniądze, które pożyczyłeś
- c) **Pieniądze, które zarobiłeś**

Co rozumiemy przez wydatki?

- a) Pieniądze wydane na rachunki domowe
- b) **Całkowita suma pieniędzy wydanych przez Ciebie**
- c) Koszt Twoich cotygodniowych zakupów

Dlaczego warto śledzić swoje wydatki?

- a) **Monitorowanie kosztów i ochrona przed zadłużeniem**
- b) Żeby Twój bank był szczęśliwy
- c) W celu zapewnienia zgodności dochodów i wydatków

Które z Twoich kont jest ważniejsze?

- a) Rachunek firmowy
- b) Konto osobiste
- c) **Oba**

Jaki jest zalecany wskaźnik dla potrzeb, zachcianek oraz oszczędności i zadłużeń?

- a) 20: 30: 50
- b) **50: 30: 20**
- c) 40: 40: 20

Jak najlepiej wyjaśnić słowo dług innemu uczącemu się?

- a) Kiedy nie masz wystarczająco dużo pieniędzy
- b) Kiedy twoje wydatki nie są tak duże, jak byś chciał
- c) **Kiedy Twoje wydatki regularnie przewyższają Twoje dochody**

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2

Wynagrodzenie brutto jest zawsze wyższe od wynagrodzenia netto, ponieważ

- a) Jest to kwota, którą zarabiasz przed potrąceniem z pensji.
- b) Twoja emerytura jest dodawana do Twojego wynagrodzenia netto
- c) **Jest to kwota, którą otrzymujesz po potrąceniu z pensji**

Twój numer ubezpieczenia społecznego

- a) Zmienia się w zależności od tego, ile zarabiasz
- b) **Pozostaje taki sam przez całe życie zawodowe**
- c) Jest potrąceniem z pensji

Potrącenia na odcinku wypłaty obejmują

- a) Podatek dochodowy od pobranej pensji
- b) Składki na ubezpieczenie społeczne
- c) **Obie powyższe kwestie**

Jeśli Twój numer podatkowy jest błędny, oznacza to, że

- a) Dostajesz za dużo pensji netto
- b) Płacą i zbyt mało pensji netto
- c) **Każde z powyższych**

Twój numer podatkowy jest czymś, co dostajesz od

- a) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- b) **Urzędu Skarbowego**
- c) Twojej poczty

Okres podatkowy nr 8 na odcinku wypłaty odnosi się do

- a) **Lipca**
- b) Grudnia
- c) Stycznia

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 3

Podatek dochodowy płaci osoba fizyczna, natomiast podatek dochodowy od osób prawnych - przedsiębiorstwo.

- a) **Tak**
- b) Nie

Twoja firma ma zysk netto przed opodatkowaniem w wysokości 10.000 funtów. Ile podatku dochodowego od osób prawnych spodziewałbyś się zapłacić @ 19%.

- a) **1900**
- b) 190

c) 19

Które z poniższych przedsiębiorstw muszą doliczyć podatek VAT do sprzedaży swoich produktów?

- a) Nieobowiązująca licencja na sprzedaż alkoholu
- b) Zielony sklep spożywczy sprzedający owoce i warzywa
- c) Sklep sprzedający tylko ubranka i książki dla dzieci

Podatek dochodowy jest płacony przez osobę fizyczną od

- a) Dochodów z pracy najemnej i pracy na własny rachunek
- b) Emerytury
- c) Obie powyższe kwestie

Które z następujących podatków przedsiębiorstwo musi płacić bezpośrednio swoim pracownikom?

- a) Podatek od wartości dodanej
- b) Podatek lokalny od przedsiębiorstw
- c) Podatek dochodowy

Czy to prawda, że jeśli wynajmujesz lokal na parterze dla swojej firmy, a Ty i Twoja rodzina mieszkacie na piętrze, to nie musisz już płacić podatku za lokal służbowy.

- a) Tak
- b) Nie

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 4

Kiedy płacisz za zakup kartą kredytową

- a) Zwiększasz dług, który jesteś winien.
- b) Pieniądze są pobierane bezpośrednio z Twojego konta bankowego.

Kiedy płacisz za zakup kartą debetową

- a) Zwiększasz dług, który jesteś winien.
- b) Pieniądze są pobierane bezpośrednio z Twojego konta bankowego.

RRSO jest zazwyczaj naliczane na

- a) Hipoteki
- b) Karty kredytowe
- c) Pożyczki
- d) Wszystko powyższe

RRSO oznacza (wiele odpowiedzi jest poprawnych)

- a) Odsetki, które płacisz za pożyczanie pieniędzy lub odsetki, które zarabiasz na inwestowaniu pieniędzy w ciągu jednego roku.
- b) Odsetki są naliczane co miesiąc, nawet po uregulowaniu zaległego salda,
- c) Użyteczny sposób porównywania kredytów i kart kredytowych od różnych dostawców.

Im wyższa jest RRSO na karcie kredytowej, tym większe jest prawdopodobieństwo, że

- a) Masz wyższą ocenę zdolności kredytowej
- b) Masz wyższy dochód
- c) Masz wyższą stopę procentową do spłacenia

Która karta kredytowa ma niższy RRSO?

- a) Karta, która posiada RRSO w wysokości 20% rocznie włącznie z innymi opłatami
- b) Karta, która pobiera 2% miesięcznego oprocentowania od nierozliczonych sald
- c) Karta, która posiada RRSO w wysokości 20% z wyłączeniem innych opłat

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 5

Integracja finansowa jest ważna dla migrujących kobiet-przedsiębiorców, tak aby mogły one

- a) Pożyczać pieniądze wśród swoich przyjaciół i rodziny
- b) Wysyłać przekazy pieniężne za granicę
- c) Wnieść większy wkład w gospodarkę formalną poprzez podatki i działalność gospodarczą

Dlaczego warto porównywać różne produkty finansowe?

- a) Aby zobaczyć, gdzie można uzyskać najlepszy zwrot z inwestycji
- b) Żeby zobaczyć, czy uda ci się zbić fortunę
- c) Aby zobaczyć, czy jesteś spekulantem finansowym

Co rozumiemy przez stopę procentową na koncie oszczędnościowym?

- a) Roczny procentowy zysk z inwestycji
- b) Ile pieniędzy zarobisz na swojej inwestycji
- c) Miesięczna opłata, którą musisz zapłacić swojemu bankowi

Co to jest procent składany?

- a) Odsetki, które zarabiasz zarówno od Twoich pierwotnych pieniędzy (kapitału), jak i od odsetek, które wciąż gromadzisz
- b) Kwota pieniędzy, którą zebrałeś na koniec roku kalendarzowego
- c) Minimalna kwota pieniędzy, którą musisz zainwestować w firmę, aby zobaczyć jakikolwiek zwrot finansowy

Co oznacza procentowa roczna stopa dochodu?

- a) Roczny zysk z nieruchomości
- b) Procentowa stopa dochodu z konta
- c) Roczny udział procentowy, rentowność

Dlaczego ważne jest, aby przeczytać mały druk na każdym produkcie finansowym lub stronie internetowej?

- a) Aby mieć pewność, że otrzymasz najlepsze możliwe stawki
- b) **Aby upewnić się, że jesteś zadowolony ze wszystkich zasad i warunków**
- c) Abyś mógł polecić produkt znajomym lub współpracownikom

Zasoby

Słowniczek pojęć

- **Banki:** przedsiębiorstwa świadczące usługi finansowe dla swoich klientów. Usługi bankowe obejmują przyjmowanie depozytów pieniężnych, pożyczanie pieniędzy i transakcje finansowe.
- **Kasa oszczędnościowo-kredytowa:** instytucje finansowe oferujące usługi bankowe i inne usługi finansowe, w szczególności pożyczki hipoteczne. Są one własnością członków tych instytucji.
- **Bankowość internetowa:** służy m.in. do dokonywania płatności przez Internet za pośrednictwem bezpiecznej strony internetowej banku czy kasy oszczędnościowo-kredytowej. Zaletą jest to, że klienci mogą korzystać z bankowości 24 godziny na dobę z dowolnego miejsca z dostępem do Internetu.
- **Karta kredytowa:** Plastikowa karta, którą można używać do zakupu rzeczy. Pieniądze są pożyczane od firmy wydającej kartę kredytową i trzeba je spłacić.
- **Firmy kredytowe:** firmy, które oferują klientom możliwość zakupu towarów lub usług na kredyt (tzn. pożyczenia pieniędzy), za pomocą karty kredytowej, która może być spłacona w całości - najlepsza opcja - lub w ratach, co jest droższe po doliczeniu odsetek do kredytu.
- **Ocena zdolności kredytowej,** zwana również ratingiem kredytowym, to liczba, która odzwierciedla prawdopodobieństwo spłaty kredytu, czyli poziom ryzyka związanego z udzieleniem kredytu. Im wyższa jest Twoja ocena kredytowa, tym większe są Twoje szanse na otrzymanie kredytu, przy najlepszych ratach.
- **Spółdzielcza kasa pożyczkowa:** nienastawione na zysk instytucje finansowe świadczące usługi finansowe, których właścicielami i operatorami są wyłącznie ich członkowie. Kiedy ktoś wpłaca pieniądze do, jest to uważane za częściową własność spółdzielni.
- **Prawa konsumenckie:** prawa osób, które kupują towary i usługi oraz mają do czynienia z wadliwymi produktami czy oszustwami.
- **Karta debetowa:** Plastikowa karta, która działa jak książeczka czekowa, ale „przekazuje instrukcje” drogą elektroniczną. Pieniądze są pobierane bezpośrednio z Twojego konta bankowego.

- **Produkty finansowe:** obejmują emerytury, hipoteki, konta oszczędnościowe, obligacje inwestycyjne, ubezpieczenia samochodowe, itp.
- **Usługi finansowe:** banki, firmy ubezpieczeniowe, kredytowe, itp.
- **Odsetki:** opłata uiszczana za pożyczenie pieniędzy.
- **Stopa procentowa:** stopa procentowa ustalana jest od kwoty pożyczonych lub zaoszczędzonych środków pieniężnych.
- **Stopa zwrotu:** zysk lub strata z inwestycji w określonym okresie.
- **Akcje:** stanowią część własności spółki i są inwestycją, od której oczekuje się zwrotu.
- **Pożyczki zgodne z prawem szariat:** Zgodnie z prawem islamskim nie można czerpać korzyści z pożyczania pieniędzy lub otrzymywania pieniędzy od kogoś. Oznacza to, że zarabianie odsetek (riba) jest zabronione - niezależnie od tego, czy jesteś osobą fizyczną, czy bankiem. Aby przestrzegać tych zasad, odsetki nie są wypłacane na islamskich rachunkach oszczędnościowych lub bieżących, ani naliczane od islamskich kredytów hipotecznych.

Dodatkowe zasoby

<https://www.gpfi.org/sites/gpfi/files/documents/07-%20Financial%20Education%20for%20Migrants%20and%20Their%20Families.pdf>
<https://www.moneysavingexpert.com/>
www.mint.com

MODUŁ 5: ZNAJOMOŚĆ ZAGADNIEŃ FINANSOWO-EKONOMICZNYCH Kobiet MIGRUJĄCYCH, CZĘŚĆ II - PODSTAWOWE POJĘCIA

Główne koncepcje

- Wyposażenie uczących się w lepsze zrozumienie zagadnień finansowych i ekonomicznych w celu włączenia przedsiębiorczości.
- Zrozumienie przekonań ograniczających w odniesieniu do integracji finansowej i integracji w zakresie przedsiębiorczości.
- Osiągnięcie wiedzy w zakresie podejścia i korzyści dla potrzeb, zachcianek i oszczędności.
- Lepsze przygotowanie do zrozumienia elementów funduszu na rzecz startupów.
- Zwiększanie motywacji edukacyjnej na potrzeby integracyjnej przedsiębiorczości.

Efekty uczenia się

Po pomyślnym ukończeniu tego modułu edukacyjnego, będziesz w stanie:

- wspierać integrację przedsiębiorczych kobiet migrujących
- zajmować się różnorodnymi strategiami poprawy umiejętności finansowych poprzez promowanie ciągłej edukacji finansowej
- pomoc w ulepszaniu procesu uczenia się w oparciu o zdolności przedsiębiorcze i integracyjne.

SEKCJA 1. Lepsze zrozumienie zagadnień finansowo-ekonomicznych na rzecz przedsiębiorczości sprzyjającej inkluzji

Jak lepiej zrozumieć potrzeby finansowe i edukacyjne - wskazówki teoretyczne

ZWIĘKSZENIE EDUKACYJNEJ MOTYWACJI NA RZEC PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPRZYJAJĄCEJ INKLUZJI

Założenia	Rzeczywistość	Opcje	Zadania
W jakim kierunku zdecydowałbyś się przejść na drodze do doświadczonego szkoleniowca? Jakie są Twoje oczekiwania w stosunku do działalności na rzecz przedsiębiorczości włączającej? Co chcesz osiągnąć?	W jaki sposób działalność na rzecz przedsiębiorczości włączającej wpływa na Ciebie i inne zaangażowane osoby? Co inspiruje Cię do pogłębiania wiedzy finansowej i ekonomicznej?	Co można zrobić, aby poprawić praktykę w zakresie przedsiębiorczości na rzecz inkluzji? Jakie są korzyści z takiego postępowania? W którą stronę byście poszli?	Jakiej pomocy potrzebujesz? Kto mógłby Ci pomóc? Jakie są Twoje kolejne kroki na drodze do poszerzenia wiedzy z zakresu finansów i ekonomii w celu przedsiębiorczości na rzecz inkluzji?

Odrzuć emocje jako części procesu edukacyjnego uczenia się.
Daj uczniom wiele powodów do zrobienia czegoś.
Powiedz uczniom, co chcesz, aby zrobili.
Wyznaczyć jasne i skuteczne cele edukacyjne w zakresie przedsiębiorczości na rzecz inkluzji.
Oferuj możliwość nauki tego, co jest na szkoleniu.
Pokaż, że jesteś przykładem do naśladowania.
Unikaj zadawania pytań w celu oceny trudności uczenia się z zadania dotyczącego znajomości finansów i ekonomii w zakresie przedsiębiorczości na rzecz inkluzji.

ROZPOZNAWAJ emocje za część procesu edukacyjnego uczenia się.
PYTAJ uczących się o wiele powodów, jak coś zrobić.
PYTAJ uczących się, **co myślą, że powinni robić.**
ZACHĘCAJ osoby indywidualne do wyznaczania jasnych i skutecznych celów edukacyjnych w zakresie przedsiębiorczości na rzecz inkluzji.
Oferuj możliwości **rozwoju osobistego w zakresie umiejętności finansowych i ekonomicznych.**
POMÓŻ uczącym się w znalezieniu modeli do naśladowania.
ZADAWAJ pytania do oceny trudności uczenia o znajomości finansów i ekonomii w zakresie przedsiębiorczości na rzecz inkluzji.

Ograniczanie przekonań w odniesieniu do integracji finansowej

Jak **ROZPOZNAĆ** ograniczające przekonanie w odniesieniu do integracji finansowej?

Czas na refleksję...

- **Zadaj sobie pytania!**
Co ja myślę o integracji finansowej?
Co sądzę o prowadzeniu kursu w zakresie integracji finansowej?
- **Przeanalizuj, czy te przekonania powstrzymują Cię, czy pozwalają rozszerzyć Twój program szkoleń edukacyjnych.**
- **Co cię powstrzymuje?**

„Polowanie na” e-learning

Tzw. model cebulowy w integracji finansowej i na rzecz przedsiębiorczości

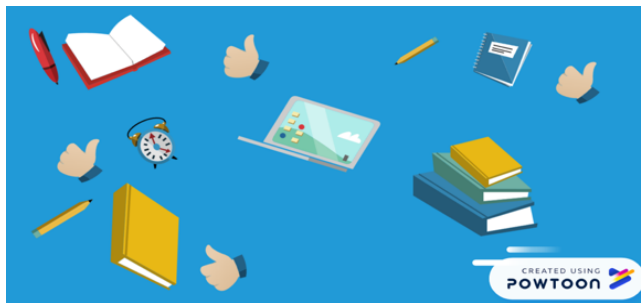

Model cebulowy jest sposobem na zrozumienie oporu wobec zmian w dziedzinie finansów i przedsiębiorczości. Niektóre kreatywne rozwiązania mogą wymagać zmian. Określenie rodzaju oporu wobec zmian w dziedzinie finansów i przedsiębiorczości może pomóc w określeniu, kiedy należy uzyskać OPINIĘ z szerszego środowiska oraz jak wspierać siebie i swoich uczniów w ciągłym kształceniu i uczeniu się.

AUTOREFLEKSJA

Pomyśl o własnym poziomie wiedzy na temat finansów i ekonomii, a następnie odpowiedz na poniższe pytania, zastanawiając się nad swoimi przekonaniami.

- Wcześniej wszystko dobrze się układało; dlaczego musimy się zmieniać?
- Dlaczego potrzebujemy tej konkretnej zmiany?
- Nie sądzę, aby to była właściwa zmiana.
- W ogóle nie lubię zmian.

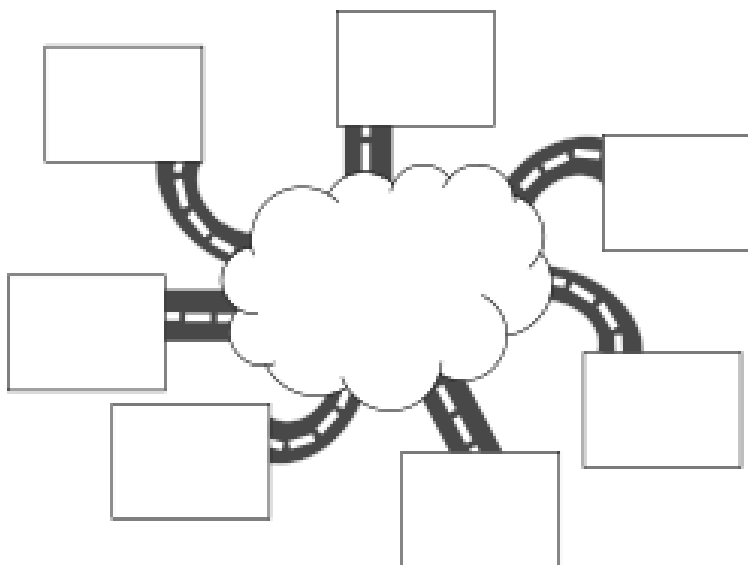

Podjmowanie działań mających na celu lepsze przygotowanie do wspierania przedsiębiorczości na rzecz inkluzji i korzyści technologicznych

Co to dla Ciebie oznacza przedsiębiorczość na rzecz inkluzji?

Instrukcje

- 1) Zapisz w chmurze 'przedsiębiorczość na rzecz inkluzji'
- 2) Wpisz w prostokąty główne wyzwania przedsiębiorczości na rzecz inkluzji.

Jaki jest Twój główny cel, gdy myślisz o technologii i rozpoczęciu działalności?
Pomyśl i zapisz swoje przemyślenia.

Konkretne

Co dokładnie praktycy i imigrantki chcą osiągnąć dzięki użyciu e-narzędzi? Im bardziej będą one konkretne, tym większe będą miały szanse na osiągnięcie swojego celu. Wiele osób mówi: Chcę założyć firmę. W przeciwieństwie do nich, powinny one starać się rozłożyć to na bardziej konkretny cel, taki jak: Chcę skupić się na swoich umiejętnościach przedsiębiorczych, myśląc o założeniu firmy i być w stanie zrobić wszystko, aby osiągnąć ten cel do przyszłego roku.

Mierzalne/Znaczące

Trenerzy i przedstawicieli grupy docelowej muszą podzielić cel na wymierne elementy, aby mogli określić, co zobaczą, gdy osiągną swój cel. Na przykład, obiektywne wyniki, mniej błędów, wykorzystanie odpowiednich e-narzędzi do powiększenia grona odbiorców, itp.

Możliwe do osiągnięcia

Trzeba się dowiedzieć, czy cel w dziedzinie przedsiębiorczości jest osiągalny i zastanowić się, czy jest on warty zachodu. Trzeba wziąć pod uwagę wszystkie czynniki (czas, wysiłek, koszty, itp.) i zmierzyć je z osobistymi, zawodowymi zobowiązaniami. Jeśli jest to możliwe do

osiągnięcia, musisz się do tego w 100% zobowiązać. Jeśli nie masz czasu, wiedzy finansowej lub zaangażowania, nie oznacza to, że nie możesz tego zrobić. Musisz tylko trochę skorygować swój plan biznesowy i zacząć go realizować.

Istotne

Czy osiągnięcie celu zakładania firmy jest dla Ciebie istotne? Czy chcesz poprawić swoją wiedzę finansową? Zadaj sobie pytania: **Dlaczego chcesz osiągnąć ten cel? Jaki jest kolejny cel stojący za tym celem? Czy ten cel rzeczywiście zostanie osiągnięty?**

Terminowe

Wyznaczanie terminów realizacji swoich celów finansowych i przedsiębiorczych może naprawdę zmotywować Cię do zaangażowania się do działania, w tym:

- Planowania terminów - upewnij się, że linia czasu jest realistyczna i elastyczna
- Zobowiązania się do realizacji celów
- Monitorowania czasu przedsiębiorcy, aby dać trochę dodatkowej motywacji
- Co najważniejsze, upewnienia się, że cieszysz się z tego, co robisz i starasz się stale doskonalić swoje umiejętności cyfrowe i finansowe

SEKCJA 2. Potężne, przedsiębiorcze i ekonomiczne podejście do określenia warunków nauki finansowej

Rezultaty szkoleń dostosowane do potrzeb przedsiębiorczości cyfrowej

Studium przypadku w zakresie przedsiębiorczości cyfrowej

Przedsiębiorczość cyfrowa - tworzenie przedsiębiorstw cyfrowych i przyjmowanie technologii cyfrowych przez istniejących przedsiębiorców - może potencjalnie przyczynić się do większego włączenia społecznego w przedsiębiorczość. Niedostateczna reprezentacja grup ludności w zakresie przedsiębiorczości może mieć większe szanse na skorzystanie z pewnych cech technologii cyfrowych w zakresie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw, w tym z niższych kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej wymaganych w przypadku wielu

przedsiębiorstw cyfrowych oraz szerszego dostępu do rynków zewnętrznych oferowanych przez Internet". (Źródło: Jaki potencjał ma przedsiębiorczość cyfrowa dla integracji?)

Instrukcje: zastanów się nad spersonalizowaną odpowiedzią na poniższe pytania (wykorzystaj swoje myśli, doświadczenia i pomysły).

- 1) Jakie jest Twoje doświadczenie w zakresie przedsiębiorczości cyfrowej?
- 2) Jakie wymierne korzyści dostrzegłeś w powyższym studium przypadku?
- 3) Co zrobiło na Tobie największe wrażenie w cyfrowym biznesie?
- 4) Jakie masz plany dotyczące wykorzystania przedsiębiorczości cyfrowej w przyszłości?

Potrzeby, zachcianki i oszczędności - podejście i korzyści

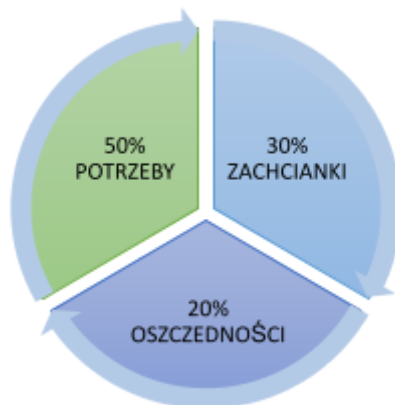
Źródło: <https://www.nerdwallet.com/blog/finance/financial-needs-versus-wants/>

- **Potrzeby finansowe** to wydatki, które są niezbędne do tego, aby móc żyć i pracować. Określanie potrzeb - Wspólne wydatki, które mieszczą się w ramach potrzeb są:
Mieszkanie
Transport
Ubezpieczenie
Gaz i energia elektryczna
Żywność
- **Zachcianki** to wydatki, które pomogą Ci żyć wygodniej. Mógłbyś bez nich żyć, ale bardziej cieszysz się życiem, gdy je masz. Identyfikowanie potrzeb o charakterze zachcianek – czy zazwyczaj są to:
Rozrywka
Odzież firmowa
Karnety na siłownię
Kawiarnia

Budżetowanie dla potrzeb i zachcianek

Poznałeś już zasadę 50/20/30?

50-30-20 to intuicyjny i prosty plan pomagający osiągnąć ich cele finansowe. Zasada stanowi, że do 50% dochodu po opodatkowaniu należy przeznaczyć na potrzeby i zobowiązania, które masz lub musisz dotrzymać. Pozostała połowa powinna zostać podzielona między 20% oszczędności i spłaty zadłużenia oraz 30% na wszystko inne, co chcesz.

Jak więc zacząć uwzględniać potrzeby w swoim budżecie?
Zacznij od sporządzenia listy wszystkich rzeczy, które kupujesz.

Fundusz na rzecz startupów - studium przypadku TGFS

TGFS (Technology Start-Up Fund) został założony w 2007 roku w Saksonii specjalnie w celu wspierania tworzenia i rozwoju opartych na technologii i innowacyjnych przedsiębiorstw w Saksonii. Po podjęciu decyzji o utworzeniu nowego instrumentu finansowego rozpoczęto proces zakupowy. Procedury wdrożeniowe i ustalenia dotyczące zarządzania pozwoliły na proste utworzenie nowego funduszu, który zaczął działać w 2008 r. Od lat 90. rząd Saksonii wraz z Sachsen Landesbank, regionalnym bankiem publicznym, wspierały rozwój przedsiębiorczości w regionie, zwłaszcza MŚP i startupy. Współfinansowany fundusz jest przykładem wykorzystania przez Saksonię instrumentu finansowego. W 2008 r. TGFS został zaprojektowany specjalnie w celu wypełnienia luki finansowej dla wysoce innowacyjnych przedsiębiorców w regionie. Inne środki wsparcia promujące innowacje w ramach Regionalnego programu Saksonii 2007-2013 to dotacje na projekty badawczo-rozwojowe, wydatki na infrastrukturę i ekspertyzy dla MŚP za pośrednictwem centrów technologicznych. (Źródło: Technology Start-Up Fund (TGFS) Case Study)

Czas na refleksję ...

- 1) Jakie możliwe pozytywne inicjatywy uwzględniono w przytoczonym studium przypadku?
- 2) Jakie możliwe ryzyko można było rozważyć dla przytoczonego przypadku?
- 3) Jakie ograniczające przekonania miałeś podczas czytania studium przypadku?
- 4) Jakie wymierne korzyści przedsiębiorcze zauważyłeś w przytoczonym przypadku?

Ocena

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1

Co obejmują mierzalne elementy?

- a) Obiektywne wyniki
- b) Mniej błędów
- c) Korzystanie z odpowiednich e-narzędzi do powiększania grona odbiorców
- d) Wszystkie wymienione powyżej

Czy myślisz, że otwierając start-up, należy wziąć pod uwagę wszystkie czynniki (czas, wysiłek, koszty, itp.) i porównać je ze swoimi obowiązkami osobistymi, zawodowymi?

- a) Tak
- b) Nie

Czy uważasz, że ważne jest, aby zachęcać osoby fizyczne do wyznaczania jasnych i skutecznych celów w zakresie przedsiębiorczości na rzecz inkluzji?

- a) Tak
- b) Nie

Ustalanie terminów dla celów finansowych i biznesowych powinno zachęcić Cię do:

- a) Upewnienia się, że oś czasu jest realistyczna i elastyczna

- b) Obserwacji osi czasu przedsiębiorczości
- c) Zobowiązania się do osiągnięcia wskaźników wydajności
- d) Wszystkie wymienione powyżej

Czy uważasz, że istnieje potrzeba ustalenia, czy Twój cel w dziedzinie przedsiębiorczości jest osiągalny i rozważyć, czy jest wart wysiłku?

- a) Tak
- b) Nie

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2

Czy uważasz, że przedsiębiorczość cyfrowa może potencjalnie pomóc uczynić przedsiębiorczość bardziej integracyjną?

- a) Tak
- b) Nie

Jakie są potrzeby finansowe?

- a) Wydatki niezbędne do życia i pracy
- b) Przerwa w pobieraniu zasobów finansowych
- c) Koszty leczenia
- d) Koszty ubezpieczenia

Jakie są Twoje potrzeby?

- a) Profesjonalne oczekiwania
- b) Wydatki, które pomogą Ci żyć wygodniej
- c) Koszty obowiązkowe
- d) Żadne z wymienionych powyżej

Reguła budżetowa to intuicyjny i prosty plan pomagający ludziom osiągnąć ich cele finansowe.

- a) Prawda
- b) Fałsz

Podróże i rozrywka są częścią zachcianek.

- a) Prawda
- b) Fałsz

Zasoby

Słownik pojęć

- **Znajomość finansów:** znajomość i zrozumienie zasad finansowych, które pozwalają zarządzać pieniędzmi w mądry i skuteczny sposób.
- **Przedsiębiorczość na rzecz inkluzji:** przyczynia się do integracji społecznej, dając wszystkim ludziom równe szanse zakładania i prowadzenia firm.
- **Start-up:** firma znajdująca się na początkowym etapie biznesowym.

- **Przedsiębiorczość cyfrowa:** termin opisujący, jak zmieni się przedsiębiorczość, w miarę jak biznes i społeczeństwo są nadal przekształcane przez technologię cyfrową. Przedsiębiorczość cyfrowa podkreśla zmiany w praktyce, teorii i edukacji w zakresie przedsiębiorczości.
- **Rezultaty szkoleniowe:** z perspektywy uczenia się, rezultaty szkolenia są nieodłączną częścią cyklu uczenia się i rozwoju.
- **Potrzeby finansowe:** wydatki, które są niezbędne, aby jednostka mogła żyć i pracować.
- **Zachcianki:** wydatki, które pomagają ludziom żyć wygodniej. To rzeczy, które kupujesz dla przyjemności. Mógłbyś bez nich żyć, ale bardziej cieszysz się Życiem, gdy je masz.
- **Oszczędności:** pieniądze, które dana osoba pozostawiła na wydatkach ze swojego dochodu do dyspozycji w danym okresie. Oszczędności można wykorzystać na zwiększenie dochodów poprzez inwestowanie.

Dodatkowe zasoby

<https://www.oecd.org/cfe/leed/inclusive-entrepreneurship.htm>

<https://www.investopedia.com/terms/s/startup.asp>

<https://www.learndigitalentrepreneurship.com/2019/02/16/what-is-digital-entrepreneurship/>

<https://www.nerdwallet.com/blog/finance/financial-needs-versus-wants/>

<https://www.investopedia.com/terms/s/savings.asp>

https://www.migpolgroup.com/wp-content/uploads/2019/12/MEGA_Handbook_2.pdf

<https://www.youtube.com/watch?v=rehj01WxaEc>

<https://bethebudget.com/financial-literacy/>

<https://www.fastweb.com/student-life/articles/the-5-key-components-of-financial-literacy>

MODUŁ 6: ZNAJOMOŚĆ ZAGADNIEŃ FINANSOWO-EKONOMICZNYCH Kobiet MIGRUJĄCYCH, CZĘŚĆ III - PLANOWANIE FINANSOWE DLA ROZPOCZYNAJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

Główne koncepcje

Ten moduł jest „poradnikiem” na temat własnej działalności gospodarczej, na potrzeby zaangażowania się w proces przedsiębiorczości w następującej kolejności:

- Nawiązanie kontaktu z klientami poprzez dialog
- Identyfikację i utworzenie pomysłu na start-up z unikalną propozycją wartości
- Przedstawienie unikalnej propozycji wartości w standardowy sposób
- Poznanie, co to znaczy być liderem
- Stworzenie opłacalnego modelu biznesowego ze sprawdzonymi Źródłami przychodów

Efekty uczenia się

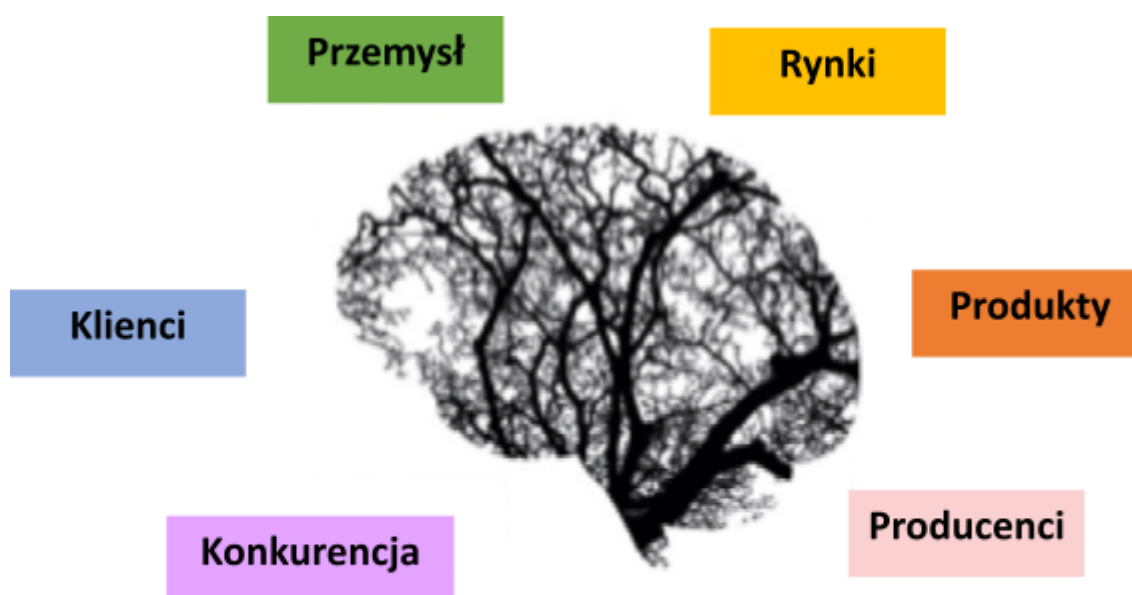
Po pomyślnym ukończeniu tego modułu edukacyjnego, będziesz w stanie:

- wyjaśnić czym jest konkurencja i dlaczego warto przeprowadzić badania jakościowe i ilościowe

- wyjaśnić, jak można wykorzystać badania jakościowe i ilościowe do zidentyfikowania unikalnej propozycji wartości
- wyjaśnić, dlaczego wyjątkową propozycję wartości należy przekazać za pomocą trzyletniej prognozy finansowej
- omówić, jak być liderem, aby inni za Tobą podążali
- wyjaśnij, jak korzystać z dobrze przewidzianego i przedstawionego Źródła dochodów, aby przyciągnąć inwestycje.

SEKCJA 1. Nawiązanie kontaktu z klientami poprzez dialog

Kultywowanie inteligencji konkurencyjnej

Aby zaangażować się w kultywowanie inteligencji konkurencyjnej, należy najpierw rozważyć, co to jest. Analiza konkurencji dotycząca projektu FEMENIN odnosi się do informacji zebranych przez przedsiębiorcę FEMENIN o konkurencyjnych przedsiębiorstwach i rynkach, które mogą zostać następnie przeanalizowane w celu stworzenia 3-letniej prognozy finansowej. Z definicji wywiad konkurencyjny gromadzi przydatne informacje z różnych opublikowanych i niepublikowanych Źródeł i powinien być gromadzony w sposób skuteczny i etyczny.

Konkurencyjna inteligencja wykracza poza prosty stereotyp: „poznaj swojego wroga”. Jest to raczej dogłębne dochodzenie, w ramach którego początkujący przedsiębiorcy odkrywają szczegóły planów biznesowych swoich konkurentów, w tym klientów, których obsługują rynki, na których działają.

Dla każdej grupy ostatecznym celem wywiadu konkurencyjnego jest pomoc w podejmowaniu bardziej świadomych decyzji i poprawie wydajności organizacyjnej ich firm poprzez odkrywanie zagrożeń i możliwości, zanim staną się one widoczne. Innymi słowy, wywiad konkurencyjny ma na celu zapobieganie zaskakiwaniu firm przez siły opozycyjne.

Działania wywiadowcze dotyczące konkurencji można podzielić na dwie główne grupy: taktyczną i strategiczną. Wywiad taktyczny jest krótkoterminowy i ma na celu wniesienie

wkładu w takie kwestie, jak zdobywanie udziałów w rynku lub zwiększanie przychodów. Inteligencja strategiczna koncentruje się na kwestiach długoterminowych, takich jak kluczowe ryzyka i szanse stojące przed przedsiębiorstwem.

Podczas gdy większość przedsiębiorców FEMENIN może znaleźć istotne informacje o swoich konkurentach w Internecie, informacje o konkurencji wykraczają poza łatwo dostępne.

W rzeczywistości tylko niewielka część danych dotyczących konkurencji obejmuje przeszukiwanie Internetu w poszukiwaniu informacji.

Typowe badanie konkurencji obejmuje informacje i analizy z różnych źródeł, w tym z mediów informacyjnych, wywiady z klientami i konkurentami, ekspertów branżowych, targów i konferencji, dokumentów rządowych i publicznych. Ale te publicznie dostępne źródła informacji to tylko punkty wyjścia. Analiza konkurencji obejmuje również badanie pełnego spektrum interesariuszy przedsiębiorców FEMENIN, kluczowych dystrybutorów i dostawców.

Badania jakościowe i ilościowe

Badania jakościowe to metodologia, która koncentruje się na tym, jak ludzie się czują, co myślą i dlaczego dokonują pewnych wyborów. Jest to metoda badawcza, która w swoich wynikach jest częściowo ustrukturyzowana, zapewniając, że dyskusja przebiega na właściwej drodze i jest odpowiednia, aby dostarczyć wglądu, którego się szuka.

Rodzaje działań, które generują jakościowe informacje badawcze obejmują; badania rynku, grupy fokusowe (5-8 uczestników) i wywiady indywidualne lub telefoniczne z przyszłymi klientami.

Inną jakościową metodą badawczą jest metoda Delphi, w której opinie są poszukiwane od osób już zajmujących się biznesem, do którego aspirujesz. Podczas tego działania można również zidentyfikować możliwości mentoringu.

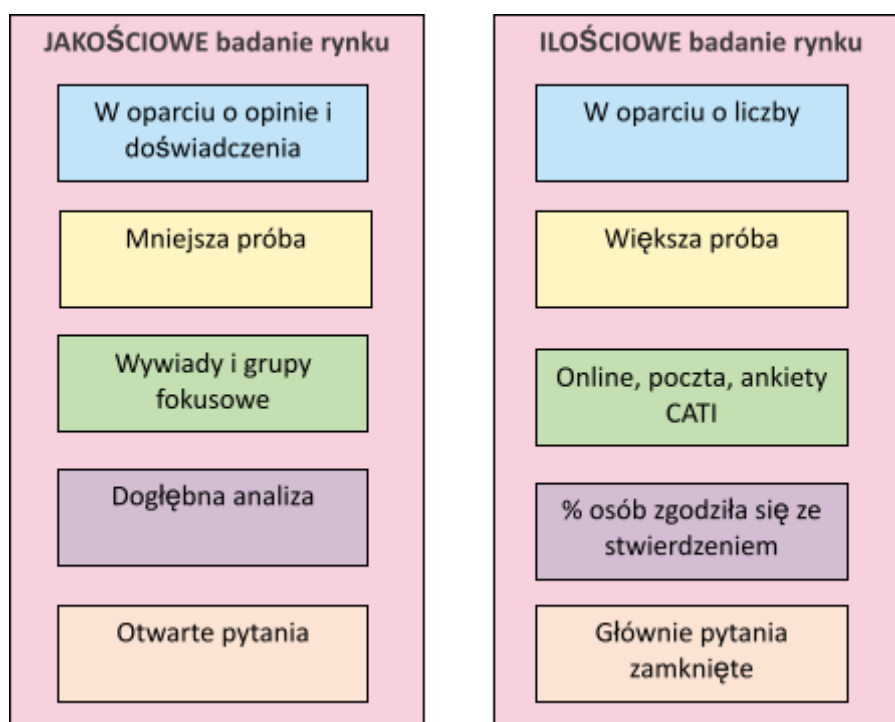
Korzyści z badań jakościowych polegają na tym, że można je transkrybować lub nagrywać za pomocą audio lub wideo, co ułatwia analizę odpowiedzi w dogodnym dla Ciebie czasie oraz dogłębne badanie wielu tematów i jest tanie!

Ilościowe badania rynku są zwykle bardziej ustrukturyzowane niż jakościowe metody badawcze ze względu na swój statystyczny charakter. Małe firmy, które mają jasność co do tego, czym są badania ilościowe, otrzymają dokładny obraz rynku docelowego, wybierając pokazną próbę respondentów i podając im listę najczęściej zamkniętych pytań, na które należy odpowiedzieć.

Jest to styl badawczy, który stara się usunąć elementy ludzkie na rzecz informacji statystycznych i pomiarów. Może również obejmować informacje generowane z rzeczywistych wydarzeń, na przykład stopy bezrobocia, procentowy wzrost czynszów komercyjnych i cen mieszkań. Prostym sposobem przeprowadzania badań ilościowych są ankiety papierowe lub kwestionariusze za pośrednictwem ankiet komputerowych, mediów takich jak formularze Google lub podobne, które pomogą w interpretacji danych poprzez generowanie wykresów opartych na odpowiedziach, oferując jednocześnie anonimowość uczestnikom. Kilka wskazówek dotyczących tworzenia skutecznych ankiet to przemyślenie ich i zadawanie prostych pytań.

Jeśli chodzi o to, czy jakościowe badanie rynku jest lepszym ilościowym badaniem rynku, oba uzupełniają się pod względem wartości. Przedsiębiorców FEMENIN należy zachęcać do angażowania się w badania nad jej pomysłem na rozpoczęcie działalności, a jej prognozy finansowe powinny obejmować połączenie badań jakościowych i ilościowych w celu wygenerowania dokładnej informacji o konkurencji, na podstawie której mogą opracować solidne plany na początek przedsięwzięcia.

SEKCJA 2. Tworzenie unikalnej propozycji wartości

Tworzenie unikalnej propozycji wartości

Czym więc jest wyjątkowa propozycja wartości? Jest to dokument zawierający dane liczbowe, który zawiera jasne stwierdzenie, które opisuje korzyści z tego, co oferuje biznes przedsiębiorcy, jasną prognozę, jakie są, będą potrzeby klientów przedsiębiorcy i co odróżnia biznes przedsiębiorcy od konkurencji.

Przekazanie przedsiębiorcom FEMENIN odpowiedzi na poniższe pytania powinno wygenerować niezbędne informacje, na których można oprzeć propozycję wartości.

- Jaka jest Twoja firma?
- Czy jest to biznes oparty na produktach czy usługach?
- Kim są Twoi klienci?
- Ile oni mają lat?
- Jakie mają potrzeby związane z Twoją firmą?
- W jaki sposób Twoja firma spełnia ich potrzeby?
- Kim są twoi konkurenci?
- Czym Twoja firma różni się od konkurencji?

Znaczenie 3-letnich prognoz finansowych

Prognoza finansowa to plan oceny rentowności nowo powstałej firmy. Jest to dokument wybiegający w przyszłość, który zawiera hipotetyczne dane liczbowe oparte na świadomych przypuszczeniach na temat wyników firmy w przyszłości. To dokument, który można dostosowywać i służyć będzie jako przewodnik podczas prowadzenia biznesu.

Plan finansowy jest niezbędny dla działalności przedsiębiorcy FEMENIN z kilku ważnych powodów: pozwala przewidywać, jak firma będzie się zachowywać w przyszłości, przyciągać

inwestorów (np. inwestorów kapitału wysokiego ryzyka, aniołów biznesu, a nawet członków rodziny) i na potrzeby inwestowania (np. pożyczki bankowe).

Przedsiębiorca FEMENIN powinien stworzyć plan finansowy przed rozpoczęciem tworzenia startupu, ponieważ będzie on służył jako przewodnik finansowy do prowadzenia firmy i będzie gotowy, jeśli firma będzie potrzebować finansowania.

Prognozy finansowe powinny zapewniać realistyczne szacunki sprzedaży i przychodów. Przewidywane liczby są podzielone na prognozowane składowe, więc każdą z nich można sprawdzić indywidualnie.

Pod tym linkiem uzyskasz przegląd podstaw prognozowania biznesowego: <https://analizy-prognozy.pl/analiza-prognoza-finansowa/prognoza/>

SEKCJA 3. Przedstawienie unikalnej propozycji wartości (część 1)

Składowe 3-letniej prognozy finansowej

Ważne jest, aby uświadomić przedsiębiorcom FEMENIN, że inwestorzy chcą widzieć liczby wskazujące na to, że ich biznes jest rentowny, będzie się rozwijał, jak szybko będzie się rozwijał i że na horyzoncie jest dla nich strategia wyjścia, w trakcie której może przynieść zysk. Każdy bank, pożyczkodawca lub dostępny fundusz, który może pozyskać kapitał, również poprosi o pokazanie tych liczb, aby upewnić się, że jest w stanie spłacić swoją pożyczkę lub że jej przedsięwzięcie jest warte wsparcia.

Jakie arkusze kalkulacyjne są niezbędne w przypadku 3-letniej prognozy finansowej i do czego służą? Dokumenty wymagane do sporządzenia trzyletniej prognozy finansowej to: rachunek przepływów pieniężnych, prognozę sprzedaży, budżet wydatków i prognozę dochodów, zestawienie aktywów i pasywów oraz analizę prognozy rentowności. Wszystkie wyżej wymienione elementy 3-letniej prognozy finansowej są bezpłatnie dostępne w formacie szablonu online.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych to arkusz kalkulacyjny, który pokazuje fizyczne pieniądze wpływające i wychodzące z firmy przedsiębiorcy FEMENIN. Nie należy podkreślać krytycznego znaczenia utrzymania stałego dopływu gotówki i wypływu z niej w celu odniesienia sukcesu. Przedsiębiorca FEMENIN oprze to częściowo na swoich prognozach sprzedaży, pozycjach bilansowych i innych założeniach.

Jeśli przedsiębiorca FEMENIN rozpoczyna nowy biznes, nie będzie miał tych historycznych sprawozdań finansowych, więc powinna zacząć od prognozowania rachunku przepływów pieniężnych w rozbiciu na 12 miesięcy i obejmujących 3 lata. Przygotowując prognozę przepływów pieniężnych, trzeba zrozumieć, że należy wybrać realistyczny stosunek liczby faktur, które zostaną opłacone gotówką w ciągu 30, 60, 90 dni, aby nie być zaskoczonym, że może zbierać tylko 80 procent faktur w ciągu pierwszych 30 dni, kiedy liczy na 100 procent z nich, aby pokryć swoje wydatki. 60% firm identyfikuje wolno płaćących klientów jako największe wyzwanie w zarządzaniu przepływami pieniężnymi ich firmy. Niektóre programy do planowania biznesowego będą miały wbudowane te formuły, aby pomóc w sporządzaniu tych prognoz.

Prognoza sprzedaży

Prognozowanie sprzedaży to proces, za pomocą którego przedsiębiorca FEMENIN szacuje przyszłą sprzedaż lub sprzedaż usług. Dane, których użyje do tego, będą zmienne. Pomimo swojej zmiennej natury, dość dokładne prognozy sprzedaży pozwolą przedsiębiorcy z FEMENIN na podejmowanie świadomych decyzji biznesowych i przewidywanie krótko i długoterminowych wyników działalności. Jeśli ma już działający model biznesowy ze sprawdzonymi źródłami przychodów, może oprzeć swoje prognozy również na danych dotyczących sprzedaży z przeszłości lub w inny sposób na porównaniach w całej branży i trendach gospodarczych.

Prognozowanie sprzedaży zapewni wgląd w to, jak firma powinna zarządzać przepływami pieniężnymi, siłą roboczą i innymi zasobami. Oprócz pomocy w skutecznej alokacji dostępnych zasobów, prognozowanie danych dotyczących sprzedaży jest szczególnie ważne dla działalności przedsiębiorcy FEMENIN, gdy chce pozyskać kapitał inwestycyjny.

Budżet kosztów

Budżet kosztów przedsiębiorcy FEMENIN jest rachunkiem tego, ile będzie go kosztować wykonanie prognozowanej sprzedaży lub świadczonych usług, chociaż należy pamiętać, że niektóre dane mogą być zmienne.

SEKCJA 4. Przedstawienie unikalnej propozycji wartości (część 2)

Prognoza dochodów

Prognoza dochodów to rachunek zysków i strat pro forma przedsiębiorcy FEMENIN, zawierający szczegółowe prognozy dotyczące dochodów firmy na pierwsze 3 lata. Przedsiębiorcy FEMENIN mogą wykorzystać dane liczbowe, które umieszcza w swojej prognozie sprzedaży, prognozach wydatków i rachunku przepływów pieniężnych, aby wygenerować swoją prognozę dochodów. Potrzebne są dwie standardowe formuły; sprzedaż - koszt sprzedaży = marża brutto i marża brutto - wydatki + odsetki + podatki = zysk netto.

Rachunek aktywów i pasywów

W najprostszej postaci bilans przedsiębiorcy FEMENIN można podzielić na dwie kategorie: aktywa i pasywa (zobowiązania). Aktywa to przedmioty należące do jej firmy, które mogą zapewnić jej przyszłe korzyści ekonomiczne. Zobowiązania to rzeczy, które jest winna innym stronom. Krótko mówiąc, aktywa wkładają pieniądze do jej kieszeni, a pasywa je wyciągają! Aktywa dodają wartości jej działalności i zwiększają kapitał własny jej firmy, podczas gdy zobowiązania zmniejszają wartość i kapitał własny jej firmy. Im bardziej aktywa biznesowe przedsiębiorcy FEMENIN przewyższają jego zobowiązania, tym silniejsza jest kondycja

finansowa jego firmy. I odwrotnie, im więcej ma zobowiązań niż aktywów, tym mniej opłacalny jest jej biznes i tym bardziej podatny na bankructwo.

Przykładowe aktywa, które może posiadać przedsiębiorca FEMENIN to: gotówka, inwestycje, zapasy lub zapasy, sprzęt biurowy, narzędzia, maszyny, lokal i pojazdy zakupione za pośrednictwem jej firmy.

Przykładami zobowiązań, jakie może mieć przedsiębiorca FEMENIN, są: dług bankowy, dług hipoteczny, pieniądze należne dostawcom (zobowiązania do zapłaty), należne wynagrodzenia i należne podatki.

Aktywa są często grupowane na podstawie ich **płynności** lub tego, jak szybko aktywa można zamienić na gotówkę. Najbardziej płynnym aktywem w bilansie przedsiębiorcy FEMENIN jest gotówka, ponieważ można ją natychmiast wykorzystać do spłaty zobowiązania. Przeciwnością są **niepłynne aktywa**, taki jak obiekt/budynek, ponieważ proces sprzedaży (przekształcenie nieruchomości w gotówkę) będzie prawdopodobnie długi.

Najbardziej płynne aktywa to **aktywa obrotowe**. Przedsiębiorca FEMENIN może zamienić te aktywa na gotówkę w mniej niż rok i obejmować gotówkę, zbywalne papiery wartościowe, zapasy lub zapasy i należności. Aktywa te generują przychody dla działalności przedsiębiorcy FEMENIN.

Aktywa niepłynne zgrupowane są do kategorii **środków trwałych**. Należą do nich pomieszczenia, pojazdy i maszyny. Środki trwałe są własnością przedsiębiorcy FEMENIN i przyczyniają się do dochodu, ale nie są zużywane w procesie generowania dochodu i nie są utrzymywane w celu konwersji gotówki. Środki trwałe to rzeczowe pozycje, zwykle wymagające znacznych nakładów pieniężnych i trwające przez dłuższy czas.

Zobowiązania dzielą się również na dwie kategorie: **zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe**. Zobowiązania krótkoterminowe to te, które są wymagalne w kolejnym roku, natomiast zobowiązania długoterminowe będą wymagalne co najmniej rok później.

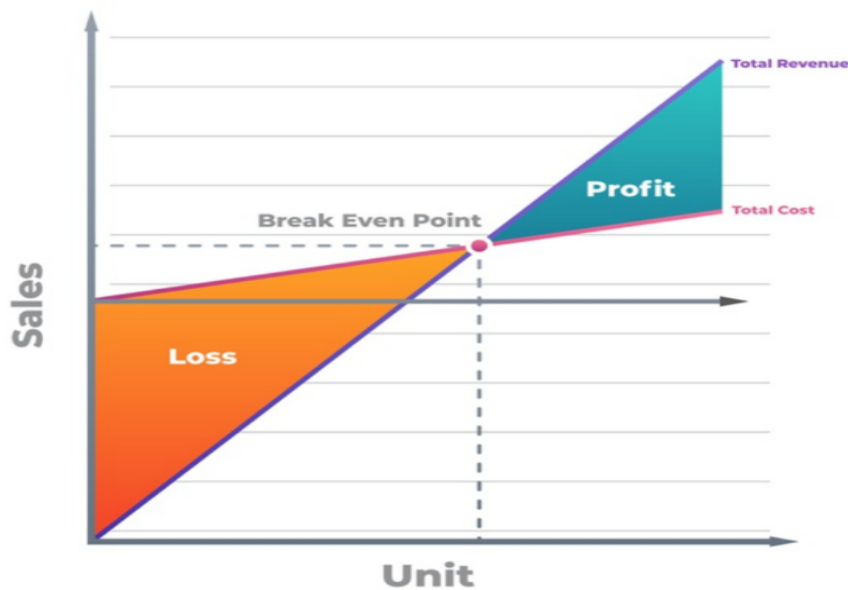
Zobowiązania krótkoterminowe to zazwyczaj pieniądze należne z tytułu wydatków operacyjnych przedsiębiorcy FEMENIN, takie jak zobowiązania, wynagrodzenia i podatki. Poza tym płatności z tytułu zadłużenia długoterminowego zaciągniętego w przyszłym roku będą zaliczane do zobowiązań bieżących przedsiębiorcy FEMENIN. Na przykład, jeśli ma 30-letni kredyt hipoteczny na swoim lokalu, wartość należnych płatności na następny rok zostanie wymieniona w sekcji zobowiązań bieżących, a pozostałe saldo zostanie pokazane jako zobowiązanie długoterminowe.

Jednym z najważniejszych celów przedsiębiorcy FEMENIN, jako właścielki małej firmy, będzie prowadzenie ksiąg. Oznacza to, że będzie potrzebować solidnego zrozumienia swoich aktywów i pasywów, aby podejmować dobre decyzje i oceniać kondycję swojej firmy. Po zdefiniowaniu terminów, zrozumienie aktywów i pasywów jest dość łatwe, a generowane raporty finansowe nabiorą większego znaczenia.

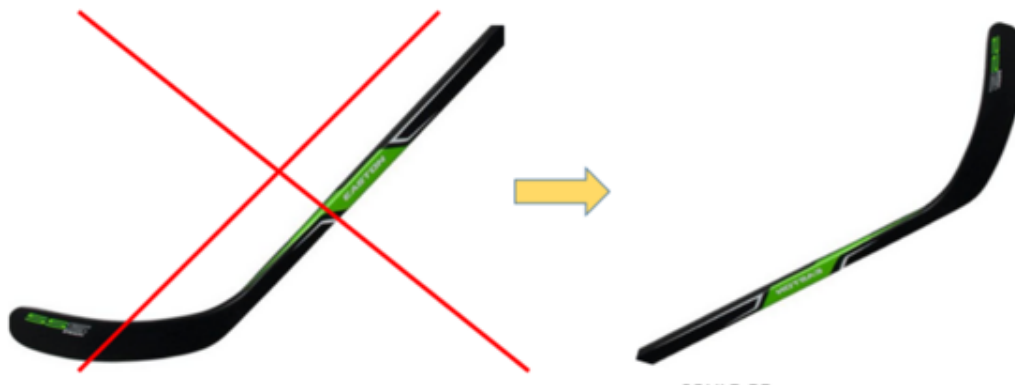

Analiza progu rentowności

Analiza rentowności jest identyfikacją progu rentowności przedsiębiorcy FEMENIN. Punktem krytycznym jest moment, w którym wydatki firmy odpowiadają jej wielkości sprzedaży lub usług. Trzyletnie prognozy dochodów pozwolą zidentyfikować ten etap na podstawie analizy. Jeśli firma jest rentowna, w pewnym okresie całkowity dochód przekroczy ogólne wydatki, w tym odsetki. To ważna analiza dla potencjalnych inwestorów, którzy chcą wiedzieć, że inwestują w szybko rozwijający się biznes ze strategią wyjścia. Poniższy wykres obrazuje próg rentowności.

Typowe błędy w trzyletnich prognozach finansowych

Ważne jest, aby zachęcić przedsiębiorcę FEMENIN do unikania nierealności podczas tworzenia prognozy i sprawdzania, czy przewidywana trajektoria startupu przypomina kij hokejowy. Ten typ projekcji wykazuje stały wzrost. Należy ją zachęcać, aby unikać „sztywnego trzymania się” danych, prognozowanych na podstawie badań jakościowych i ilościowych oraz dostosowywania ich poprzez istotne zmiany. Ponieważ jest to prognoza, adaptacja do zmiennych w prognozie finansowej może być modyfikowana na bieżąco.

SEKCJA 5. Przywództwo w przypadku rozpoczęcia działalności

Wprowadzenie

Przedsiębiorca z FEMENIN musi być świadomy znaczenia przywództwa dla sukcesu każdego przedsięwzięcia przedsiębiorczego, biorąc pod uwagę, że dysfunkcja założyciela jest jedną z 5 głównych przyczyn niepowodzenia 80% startupów w krytycznym okresie pierwszych 2 lat. Każdy pedagog prowadzący przedsiębiorcę FEMENIN przez proces przedsiębiorczości musi przekonać ją o kluczowym znaczeniu, nadać lub przełamać znaczenie własnego przywództwa, wiedzy przywódczej, stylu i jasnej wizji sukcesu jej nowego przedsięwzięcia.

Nauka bycia liderem to nie spacer po parku, ponieważ rozwijanie umiejętności przywódczych w biznesie wymaga świadomego i konsekwentnego wysiłku. Zostanie wielkim liderem można osiągnąć, ale trzeba prowadzić biznes ze zrozumieniem, co czyni takiego wielkiego przywódcę. Każdy może wymienić liderów, którzy podjęli inspirujące działania, ale sednem wszystkich tych działań jest jedna wspólność - integralność celu.

Lider, zgodnie z definicją Oxford Dictionary, to „osoba, która przewodzi lub kieruje grupą, organizacją lub krajem”. Definicja ta nie skupia się na tym, że aby jednostki były zadowolone z podążania za liderem z pewnością siebie, muszą być spełnione określone kryteria. Bez zwolenników nie można być liderem. Krótko mówiąc, możesz dowodzić, ale nie potrwa to długo, jeśli nie jesteś pożądanym przywódcą.

Charakterystyka lidera

Jakie kryteria muszą spełniać osoby pracujące dla przedsiębiorcy FEMENIN i wspólnie z nim, aby pewnie podążać za jego przykładem?

Po pierwsze, przedsiębiorca FEMENIN musi mieć **pełną jasność co do swojej wizji i misji swojej firmy, a także musi umieć wyjaśnić w jasny i zwięzły sposób**, co robi i będzie robić jej firma. Oznacza to przedstawienie **wizji i misji**, które będą **towarzyszyć prognozie finansowej**. Bez utworzenia i uwzględnienia wyżej wymienionych dokumentów, **nie będzie jasnego obrazu o przyszłych celach firmy**, co oznacza, że taka osoba nie będzie w stanie podejmować trafnych decyzji w sposób skoncentrowany, zgodnie z jej własnymi standardami filozoficznymi i moralnymi, a jej działalność nie będzie ukierunkowana na wyznaczony w czasie cel w przyszłości, co jest narażone na ryzyko „zbożenia z” kursu.

Tworzenie deklaracji wizji

Deklaracja wizji to dokument stworzony przez przedsiębiorcę FEMENIN w ramach przygotowań do rozpoczęcia startupu, który zawiera zarówno obecne, jak i przyszłe cele przedsiębiorczego przedsięwzięcia. Chodzi o to, że poprzez proces kontemplacji i tworzenia deklaracji wizji przedsiębiorca FEMENIN zostanie poproszony o stworzenie mapy drogowej, do której może się odwołać, aby upewnić się, że jej decyzje biznesowe są zgodne z jej pierwotnymi celami, a także przedstawia zwięzłe wyjaśnienie, gdzie chce prowadzić swoją działalność do innych, takich jak inwestorzy, fundatorzy i pracownicy.

Wizja musi być zaplanowana w czasie i zgodna z prawem Parkinsona („rozszerza się, aby wypełnić czas dostępny na jej ukończenie”). Jako pedagog lub trener masz wyjątkową możliwość zapewnienia przedsiębiorcy FEMENIN narzuconych ram czasowych, które pomogą osiągnąć solidne i stabilne przygotowanie do przedsięwzięcia biznesowego, ponieważ posiadanie silnego zewnętrznego umiejscowienia kontroli może zmotywować do osiągnięcia celów.

Więcej informacji na temat tworzenia deklaracji wizji można znaleźć pod linkiem:

<https://6krokow.pl/zaczynj-od-opracowania-misji-i-wizji-firmy/>

Kompleksową wizję można zbudować inspirując się influencerką biznesową Susan Ward, odpowiadając na następujące pytania:

1. Jaki problem stara się rozwiązać firma?
2. Dlaczego przedsiębiorca uważa, że problem ten należy rozwiązać?
3. Czy ten problem ma znaczenie dla innych osób poza przedsiębiorcą?
4. Czy przedsiębiorca szczerze wierzy, że ma odpowiedź na ten problem?
5. Czy są jakieś zmiany, które przedsiębiorca uważa, że może wprowadzić jego organizacja?
6. Jakie są największe atuty organizacji przedsiębiorcy?
7. Jakie jest marzenie przedsiębiorcy o kontekście jego organizacji?
8. Co wyglądałoby inaczej, gdyby spełniło się marzenie przedsiębiorcy?
9. Czy marzenie różnych przedsiębiorców są takie same na poziomie osobistym?

Te pytania powinny ułatwić stworzenie pierwszego szkicu, a przedsiębiorca będzie mógł popracować na swoim biznes planem jeszcze raz. Na początku zdanie:

Za pięć lat moja nazwa organizacji będzie __ (w jakim miejscu) ____.

Tworzenie myśli przewodniej dla biznesu

Drugi dokument, który każdy silny lider przedsiębiorczości musi stworzyć dla swojej firmy związany jest z **misją, czyli myślą przewodnią**. Deklaracja misji przedsiębiorcy FEMENIN to dokument, który określa cel działalności. Zasadniczo taka deklaracja powinna zawierać odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czym zajmuje się firma przedsiębiorcy?
2. Jak robi to firma przedsiębiorcy?
3. Dlaczego firma to robi?

Te pytania stworzą granice, które zapewnią zarówno drogę do sukcesu, jak i zapewnią przedsiębiorcy FEMENIN poczucie, co robi. Ostatnią rzeczą, jaką powinien robić przedsiębiorca jest zastanowienie się, aby określić jaki jest cel biznesu.

Istnieje wiele różnych typów przywództwa, z których wszystkie mają swoje miejsce w kontekście uzupełniającym na długiej drodze do założenia firmy. Zdecydowanie zaleca się, aby przedsiębiorca FEMENIN zrozumiał, że aby odnieść sukces jako przedsiębiorca, należy w jakimś stopniu poznać je wszystkie i zawsze chcieć rozpocząć samokształcenie, jeśli zajdzie taka potrzeba. Niektóre z różnych typów przywództwa, do których nauczyciel może skierować samokształcenie przedsiębiorców, mogą obejmować: trener, wizjoner, sługa, autokratyczny, laissez-faire, demokratyczny, transformacyjny, transakcyjny i biurokratyczny. Szczegółowe informacje można znaleźć pod linkiem z materiałem dostępnym w języku angielskim: <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/10-common-leadership-styles>.

Istnieje również wiele quizów, które mogą pomóc kobiecie przedsiębiorczyni w refleksji nad własnym stylem przywództwa. Oto link do testu online, aby zobaczyć, jakim typem lidera jesteś: <https://online.seu.edu/articles/quiz-what-type-of-leadership-style-do-you-have/> (quiz dostępny jest w języku angielskim).

Istnieje niezliczona liczba internetowych testów przywództwa, a przedsiębiorca zachęcany jest do wypróbowania przynajmniej kilku, zastanowienie się nad wynikami i rozważenie, w jaki sposób może potrzebować dostosować swój naturalny styl przywództwa do aktualnych okoliczności i celów.

Częścią bycia doskonałym liderem jest umiejętność komunikowania się. Istnieją 4 różne style komunikacji: kierujący, sympatyczny, analityczny i ekspresyjny. Przedsiębiorca FEMENIN powinien umieć zidentyfikować swój własny styl komunikacji i rozpoznać pozostałe, aby zoptymalizować skuteczność swojej komunikacji. Aby to ułatwić, po raz kolejny przeprowadza się wiele testów stylu komunikacji online. Oto link do jednego z nich

<https://www.thevantagepoint.ca/sites/default/files/High%20Performing%20Teams%20-%20Self%20assessment%20handout.pdf>, który zawiera również pisemny przegląd różnych stylów (w języku angielskim).

Aby uzyskać więcej informacji na temat przywództwa w startupie, sprawdź podcast: <https://nowoczesnylider.pl/podcast-13-rola-lidera-w-startupie/>

Wnioski

Podsumowując, przedsiębiorca FEMENIN musi wykonać niezbędną pracę, aby zainspirować innych swoją wizją. Musi mieć pomysł z określonymi granicami i jasno określonymi celami, aby pracownicy mogli skupić się na najszybszej drodze do osiągnięcia celów firmy.

Odnoszący sukcesy przedsiębiorcy będą znali swój styl przywództwa i komunikacji, będą uważnymi, zdolnymi do adaptacji, ekspertami w komunikacji, aktywnymi słuchaczami, którzy stale się uczą i zadają pytania. Zrozumieją moc delegowania i zasięgną porady zewnętrznej lub w razie potrzeby zaangażują mentorów. Rozumieją i doceniają wartość zespołu, nagradzają wysiłek, wspierają rozwój osobisty członków zespołu poprzez szkolenia i aktualizację ich zestawów umiejętności, wykorzystują i szanują członków zespołu niepowtarzalne jednostki dodają wartości i szanują ich wgląd w biznes oraz dzielą się sukcesami ich biznesu ze swoim zespołem. Zachęcają swój zespół do myślenia nieszablonowego. Wiedzą, że aby efektywnie zarządzać ludźmi, muszą zachowywać się jak lider, za którym pracownicy będą chcieli podążać, a to oznacza zachowanie spokoju nawet wtedy, gdy sprawy nie idą po ich myśli.

Silni liderzy mają i rozważają strategiczną wizję firmy, wizualizującą przedsięwzięcie przedsiębiorcze 5 lub 10 lat później i wiedzą, że firma jest tak silna, jak ludzie, których się

otaczają, oraz identyfikują i rozpoznają liderów w swojej organizacji. Inwestują w doskonalenie swoich liderów w zakresie umiejętności przywódczych swoich pracowników.

SEKCJA 6. Zabezpieczenie dochodowego modelu biznesowego ze sprawdzonymi źródłami przychodów

Stworzenie opłacalnego modelu biznesowego ze sprawdzonymi źródłami przychodów

Wskazówki w kierunku zapewnienia rentownego modelu biznesowego ze sprawdzonymi źródłami przychodów:

- 1) Przedsiębiorca musi zebrać i wygenerować dane dotyczące inteligencji konkurencji niezbędne dla jego działalności, biorąc po uwagę badania jakościowe i ilościowe.
- 2) Przedsiębiorca musi stworzyć unikalną propozycję wartości opartą na wynikach wywiadu konkurencji.
- 3) Przedsiębiorca musi sporządzić 3-letnią prognozę finansową, najlepiej obejmującą następujące kalkulacje: rachunek przepływów pieniężnych, prognozę sprzedaży, budżet wydatków, prognozę dochodów, zestawienie aktywów i pasywów oraz analizę prognozy rentowności.
- 4) Przedsiębiorca musi stworzyć deklarację wizji przed rozpoczęciem działalności.
- 5) Przedsiębiorca musi przygotować deklarację misji/myśl przewodnią przed rozpoczęciem działalności.
- 6) Przedsiębiorca musi znać swój styl komunikacji i rozumieć pozostałe dominujące style.
- 7) Przedsiębiorca musi znać swój styl przywództwa i rozumieć pozostałe style przywództwa.
- 8) Przedsiębiorca powinien zebrać swoją 3-letnią prognozę finansową, swoją wizję i misję w 1 dokumencie.

Ocena modułu

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1

Dlaczego przedsiębiorca potrzebuje danych z wywiadu konkurencji?

- a) Może sporządzić roczną prognozę finansową.

- b) Może sporządzić 3-letnią prognozę finansową.

Wybierz poprawną definicję inteligencji konkurencyjnej:

- a) Informacje oparte na badaniach, które przedsiębiorca zbiera i zestawia, aby sprawdzić, czy ma realny pomysł na rozpoczęcie działalności i wygenerować prognozę, plan finansowy
- b) Informacje, które przedsiębiorca może wykorzystać w biznesie sportowym

Ostatecznym celem inteligencji konkurencyjnej dla przedsiębiorcy jest...

- a) wygrać będąc mądrym.
- b) aby być gotowym do podejmowania świadomych decyzji i lepiej zorganizowanym, aby radzić sobie z ryzykiem i szansami oraz potencjalnie uzyskać przewagę nad konkurencją.

Przedsiębiorca otrzyma dane wywiadu konkurencyjnego z...

- a) wielu różnych źródeł.
- b) Internetu.

Badania jakościowe dotyczą...

- a) jak ludzie myślą i dokonują wyborów.
- b) upewnienia się, że masz dobrej jakości badania.

Badania jakościowe to...

- a) analiza statystyczna.
- b) wywiady.

Badania ilościowe mają...

- a) skupią się na ankietowanych.
- b) główny nacisk na statystyki.

Badania ilościowe...

- a) są lepsze niż badania jakościowe.
- b) są uzupełnieniem badań jakościowych.

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2

Wybierz prawdziwe stwierdzenia:

Tworzy się prognozę finansową, aby sprawdzić, czy nowa firma jest w stanie funkcjonować.

Prognoza finansowa wykorzystuje ostateczne dane liczbowe i nie może być dostosowywana w przyszłości.

Przedsiębiorca musi wiedzieć, na czym polega jej biznes.

Przedsiębiorca nie musi wiedzieć, jakie będą potrzeby klientów. Może się tego dowiedzieć później.

Przedsiębiorczynie musi wiedzieć, kim są jej konkurenci.

Przedsiębiorczynie powinna pomyśleć o tym, czym jej biznes różni się od konkurencji.

Nie potrzebujesz prognozy finansowej do prowadzenia firmy.

Prognoza finansowa jest planem na przyszłość firmy.

Inwestorzy, fundusze pieniężne i banki nie muszą widzieć prognoz finansowych.

Prognozy finansowe to arkusze zawierające dane dające się dostosować, zawierające przypuszczenia przyszłych okoliczności, oparte na Twojej inteligencji konkurencyjnej, zdobytej dzięki badaniom jakościowym i ilościowym.

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 3

Dlaczego inwestorzy finansowi chcą zobaczyć jasną, unikalną propozycję wartości i prognozy finansowe?

- a) Naprawdę lubią liczby
- b) **Chcą zobaczyć, czy uzyskają zwrot z inwestycji**
- c) Kochają biznesy, które są takie same

Co to jest rachunek przepływów pieniężnych?

- a) **Oświadczenie z liczbami przedstawiającymi przepływ pieniędzy do i z biznesu**
- b) Zestawienie z wykresem walut światowych
- c) Oświadczenie o tym, ile pieniędzy masz w portfelu

Czy przedsiębiorca może oczekiwać, że będzie mógł pobierać koszty z 100% z faktur, które wysła, aby pokryć koszty ogólne?

- a) Tak, jeśli wyślesz fakturę, Twoi klienci zapłacą natychmiast
- b) Tak, jeśli dobrze znasz klientów
- c) **Nie, należy oczekiwać, że 80% wszystkich faktur zostanie zapłaconych w wyznaczonym terminie.**

Przygotowując prognozę sprzedaży...

- a) nigdy nie zmieniaj liczb, których używasz do prognozowania.
- b) uzyskaj dane konkurenta.
- c) **zdobądź własne prognozy i dostosuj je, jeśli to konieczne.**

Prognoza sprzedaży pomoże...

- a) **zorganizować swoje pieniądze w firmie.**
- b) zarabiać więcej w okresie wakacyjnym.
- c) sprzedawać duże ilości we Francji.

Co to jest budżet wydatków?

- a) Dokument, który poda ceny towarów w sklepach
- b) **Dokument, który pokaże, ile będzie kosztować dokonanie sprzedaży**
- c) Tygodniowy budżet przedsiębiorcy

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 4

Która formuła nie jest częścią prognozy dochodów?

- a) Sprzedaż - koszt sprzedaży = marża brutto.

- b) Magazyn + gotówka = zapas
- c) Marża brutto - wydatki + odsetki + podatki = zysk netto

Rachunek aktywów i pasywów przedsiębiorcy, co oznaczają?

- a) Aktywa i pasywa to inwentarz i rzeczy nieruchome
- b) Aktywa i pasywa to instrukcje i maszyny w biurze
- c) Aktywa i pasywa są uporządkowane według pozycji przedsiębiorstwa, którego jest właścicielem, które mogą zapewnić jej przyszłe korzyści ekonomiczne, oraz pozycję, którą posiada wraz z innymi podmiotami.

Które z poniższych nie są przykładami zobowiązań bieżących?

- a) Płace i podatki
- b) Zobowiązania
- c) Wyposażenie

Jeśli przedmiot można szybko upłynnić, to znaczy, że można go...

- a) szybko zamienić w ciecz.
- b) szybko zamienić w gotówkę.
- c) Zmienić w wyposażenie.

Co to jest analiza rentowności?

- a) Dokument prognostyczny, który pokazuje zmiany zapasów w przyszłym roku
- b) Dokument, który pokazuje, czy Twoja firma jest rentowna i może przynosić zyski
- c) Procedura postępowania w przypadku zepsutego surowca

Częstym błędem prognozowania finansowego dla startupu jest stwierdzenie, że stworzyłeś dane, które przypominają:

- a) kij bejsbolowy
- b) piłkę
- c) kij hokejowy

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 5

Wybierz, które stwierdzenia są prawdziwe:

Liderzy przedsiębiorczości muszą mieć wizję i misję swojej firmy.

Liderzy przedsiębiorczości mogą nadrobić zaległości na bieżąco, kierując nim.

Lider przedsiębiorczości powinien zastanowić się nad swoim stylem kierowania firmą.

Liderzy przedsiębiorczości muszą rozumieć różne style kierowania firmą.

Biznes lidera przedsiębiorczości będzie wymagał tylko jednego stylu prowadzenia firmy.

Pracownicy i inwestorzy nie mają nic przeciwko inwestowaniu w liderów przedsiębiorczości, którzy nie mają pewności, dokąd zmierza ich biznes.

Lider przedsiębiorczości nie musi znać swojego stylu komunikacji.

Dla lidera przedsiębiorczości cenne jest zrozumienie czterech typów stylów komunikacji.

Przedsiębiorca musi przeprowadzić samokształcenie, aby wybrać odpowiedni typ kierowania dla swojego przedsięwzięcia i wiedzieć, kiedy zmienić styl.

Przedsiębiorca musi stworzyć strategiczną wizję swojego biznesu.

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 6

Wybierz, które stwierdzenia są prawdziwe:

Przedsiębiorca musi zebrać i wygenerować dane dotyczące konkurencyjności niezbędne dla działalności, uwzględniając badania jakościowe i ilościowe.

Przedsiębiorca nie potrzebuje inteligencji konkurencyjnej, aby stworzyć wyjątkową propozycję wartości.

Przedsiębiorca nie potrzebuje 3-letniej prognozy finansowej.

Przedsiębiorca może rozwiązywać zagadki swojego biznesu na bieżąco.

Przedsiębiorca musi mieć jasną wizję swojej działalności.

Przedsiębiorca nie musi mieć jasnej misji dla swojej firmy.

Komunikacja to po prostu rozmowa; nie ma różnych typów stylów komunikacji.

Przedsiębiorca powinien określić swój styl kierowania.

Przedsiębiorca może wybrać jeden styl przywództwa, zastosować go w swojej firmie i to wystarczy.

Przedsiębiorca powinien udokumentować swoją 3-letnią prognozę finansową, w tym pomysł na biznes.

Zasoby

Słowniczek pojęć

- **Analiza konkurencji:** informacje zebrane przez właściciela firmy na temat konkurencyjnych firm i rynków, które mogą być następnie analizowane w celu stworzenia prognozy finansowej
- **Jakościowe badanie rynku:** metodologia badawcza, która koncentruje się na tym, jak ludzie się czują, co myślą i dlaczego dokonują pewnych wyborów.
- **Ilościowe badanie rynku:** metodologia badawcza, która bada dane i statystyki właściwe dla rodzaju działalności.
- **Plan finansowy:** plan finansowy służy do przyciągania inwestorów i prognozowania wyników firmy w przyszłości.
- **Prognoza finansowa:** prognoza finansowa to plan oceny rentowności firmy rozpoczynającej działalność w oparciu o hipotetyczne dane liczbowe oparte na świadomych przypuszczeniach na temat wyników firmy w przyszłości.
- **Rachunek przepływów pieniężnych:** arkusz kalkulacyjny, który pokazuje fizyczne pieniądze „wchodzące” i „wychodzące” z firmy.
- **Prognoza sprzedaży:** to proces, za pomocą którego właściciel firmy szacuje przyszłą sprzedaż usług.
- **Budżet wydatków:** zestawienie, ile będzie „kosztować” osiągnięcie sprzedaży.

- **Prognoza dochodów:** rachunek zysków i strat pro forma, zawierający szczegółowe prognozy dochodów przedsiębiorstwa na pierwsze 3 lata.
- **Aktywa:** majątek, który posiada firma, i który może zapewnić jej przyszłe korzyści ekonomiczne.
- **Pasywa:** zobowiązania finansowe, które firma jest winna innym stronom. Krótko mówiąc, aktywa „wplacają” pieniądze do kieszeni firmy, a pasywa je „wypłacają.”
- **Zobowiązania krótkoterminowe:** zazwyczaj reprezentują pieniądze należne z tytułu kosztów operacyjnych działalności przedsiębiorcy, takich jak zobowiązania, wynagrodzenia i podatki.
- **Analiza rentowności:** identyfikacja prognozy rentowności dla przedsiębiorstw.
- **Punkt rentowności:** kiedy wydatki firmy odpowiadają jej wielkości sprzedaży lub usług.
- **Wizja strategiczna:** zawiera przegląd tego, gdzie przedsiębiorca chce, aby biznes znajdował się w określonym czasie w przyszłości

Dodatkowe zasoby

Sekcja 1

<https://www.youtube.com/watch?v=bj1q4zunuN0>

<https://www.surveymonkey.com/mp/quantitative-vs-qualitative-research/>

<https://www.youtube.com/watch?v=jYlruxEXhA8>

<https://www.youtube.com/watch?v=tf-indS-a-k>

Sekcja 2

<https://www.youtube.com/watch?v=lrqLidp043c>

<https://www.youtube.com/watch?v=npGXPUCOx3M>

<https://www.youtube.com/watch?v=npGXPUCOx3M>

Sekcja 3

<https://quickbooks.intuit.com/r/business-planning/how-to-create-financial-projections-for-your-startup/>

<https://www.entrepreneur.com/article/249840>

<https://www.youtube.com/watch?v=NtdvIKAvBgQ>

<https://www.investopedia.com/terms/c/cashflow.asp>

<https://www.thebalancesmb.com/cash-flow-how-it-works-to-keep-your-business-afloat-398180>

<https://apttus.com/blog/what-is-sales-forecasting-best-practices/>

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=vRod1eIPCWk&feature=emb_logo

<https://www.youtube.com/watch?v=NtdvIKAvBgQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=677ZtSMr4-4>

<https://www.youtube.com/watch?v=LTJUoy3kQ5c>

https://www.youtube.com/watch?v=tXl3Qdu_Qt8

https://www.youtube.com/watch?v=tXl3Qdu_Qt8

Sekcja 4

<https://www.youtube.com/watch?v=F72Nn5tnoiw>

<https://www.youtube.com/watch?v=f60dheI4ARg>

<https://www.youtube.com/watch?v=keCwRdbwNQY>

<https://www.youtube.com/watch?v=61OzhSrgsd8><https://www.bdc.ca/en/articles-tools/entrepreneurial-skills/be-effective-leader/pages/7-key-leadership-skills-entrepreneurs.aspx>

MODUŁ 7: NARZĘDZIA TIK WSPIERAJĄCE ZNAJOMOŚĆ ZAGADNIEŃ FINANSOWO-EKONOMICZNYCH

Główne koncepcje

- Celem tego modułu jest dostarczenie wiedzy na temat narzędzi TIK wspierających rozwój osobisty i zawodowy w zakresie umiejętności finansowych i ekonomicznych, w tym możliwości i zagrożeń związanych z używaniem takich narzędzi.
- Moduł ten służy również do podnoszenia świadomości na temat dostępności otwartych i bezpłatnych zasobów online do wspierania czynności domowych i pracowniczych w zakresie zarządzania finansami.
- Wreszcie, dzięki temu modułowi uczące się, zwłaszcza kobiety imigrantki, będą zachęcane do korzystania z narzędzi TIK w celu integracji społecznej i podnoszenia umiejętności zarządzania finansami. W ramach projektu FEMENIN przewidziano opracowanie własnych e-narzędzi, czyli platformy i aplikacji mobilnej, dostosowanych do potrzeb grupy docelowej, które również zostaną przedstawione tym module.

Efekty uczenia się

Po pomyślnym ukończeniu tego modułu edukacyjnego, będziesz w stanie:

- zrozumieć cel i dowiedzieć się, gdzie znaleźć otwarte, bezpłatne narzędzia TIK online do zarządzania własnym budżetem i rozwojem zawodowym
- wybrać narzędzia TIK na cele integracyjnej przedsiębiorczości

SEKCJA 1. Możliwości (i zagrożenia) związane ze stosowaniem narzędzi TIK

Wprowadzenie

Cel i zakres tej sekcji są określone w następujący sposób:

- **cel:** rozpoznanie możliwości i zagrożeń związanych z korzystaniem z otwartych bezpłatnych narzędzi TIK online;
- **zakres:** przekazanie podstawowej wiedzy na temat narzędzi TIK wspomagających rozwój osobisty i zawodowy w zakresie umiejętności finansowych i ekonomicznych.

Cel otwartych bezpłatnych narzędzi online

Ta sekcja służy podnoszeniu świadomości na temat dostępności otwartych i bezpłatnych zasobów internetowych do wspierania czynności domowych i pracowniczych w zakresie zarządzania finansami.

Ponadto po ukończeniu tej sekcji będziesz wiedział, jak wykorzystać niektóre narzędzia TIK (technologii informacyjno-komunikacyjnej) do integracji społecznej i podnoszenia umiejętności zarządzania finansami. Wzrosną również Twoje umiejętności cyfrowe, co często ogranicza dostępność nowych technologii. Zapewnimy Ci wprowadzenie do zasobów cyfrowych, aby umożliwić równe szanse edukacyjne dla każdego.

Źródło: <https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/dane-elektronika-finanse-handel-265087/>

Umiejętność cyfrowa jest czasami określana również jako umiejętność korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, dlatego umiejętność korzystania z TIK polega na wykorzystaniu technologii cyfrowej, narzędzi komunikacyjnych i sieci w celu uzyskania dostępu, zarządzania, integracji, oceny i tworzenia informacji w celu funkcjonowania w społeczeństwie wiedzy (Douglas AJ Belshaw, 2011, s.78). Umiejętność cyfrowa jest od dawna uznawana przez Komisję Europejską wśród kompetencji, które obywatele Europy powinni stale rozwijać, nie tylko ze względu na zmieniającą się technologię, ale także po to, aby móc uczestniczyć w szerszym zakresie działań i czerpać z nich jak największe korzyści jak społeczność wokół Ciebie.

Andragodzy są zobowiązani do dostosowania swojego podejścia do nauczania do potrzeb, wiedzy, umiejętności i kompetencji ich grupy. W tym przypadku fundamentalne będzie udzielenie odpowiedzi na pytania, jakie narzędzia TIK mogą być przydatne dla migrantek o niskim poziomie wiedzy finansowej w codziennym zarządzaniu finansami, jakie umiejętności te kobiety powinny posiadać i jakie kompetencje mają te kobiety, a jakie będą posiadać po zastosowaniu rekomendowanego narzędzia TIK. Mając na uwadze specyfikę tej szczególnej społeczności migrantów, należy uwzględnić koncepcje integracji i dostępności przy wyborze konkretnych narzędzi TIK, z których mogą skorzystać. Edukacja jest już rozumiana jako narzędzie, które można wykorzystać do zmniejszenia ubóstwa, poprawy życia jednostek i grup oraz do transformacji społeczeństw (Grubb i Lazerson, 2004). Jednak dzięki odpowiednim, przyjaznym dla użytkownika narzędziom cyfrowym migrantki mogą poprawić swoje umiejętności cyfrowe, a także wiedzę finansową i ekonomiczną. Narzędzia TIK przyczyniają się do rozwoju społeczeństwa, a także zmniejszają nierówności społeczne i zwiększają szanse osób wykluczonych.

Możliwości i zagrożenia korzystania z otwartych bezpłatnych narzędzi TIK online

Narzędzia TIK znajdują zastosowanie w wielu obszarach i uwzględniają indywidualne potrzeby użytkowników, niezależnie od czasu i miejsca. Możliwości korzystania z bezpłatnych narzędzi TIK online są następujące:

- Umożliwiają pobieranie, filtrowanie, sortowanie i dystrybucję informacji, przyczyniając się w ten sposób do większej wydajności produkcji i dystrybucji.

- Rozwój sieci i narzędzi TIK pomaga przełamywać bariery językowe i kulturowe.
- Takie narzędzia pozwalają na zwiększenie wydajności oraz redukcję kosztów związanych z produkcją i dystrybucją.

Narzędzia TIK wspierające rozwój osobisty i/lub zawodowy w zakresie wiedzy finansowej i ekonomicznej pozwalają zwiększyć świadomość finansową.

- Kalendarze finansowe obliczające koszty oraz budżety budżetowe, pomagają w organizacji i zarządzaniu finansami.
- Można zaobserwować łatwy dostęp do informacji i uproszczenie czynności, które wcześniej wiązały się z wysiłkiem.
- Dają możliwość generowania raportów i analizy danych za pomocą diagramów lub wykresów.
- Obserwuje się wzrost świadomości finansowej.
- Narzędzia TIK przyspieszają transakcje biznesowe i procesy zarządzania.

Kontrolowanie własnych finansów przynosi wiele korzyści. Kontrolowanie własnych wydatków i przychodów pozwala oszczędzać, planować wydatki i inwestować. Rozwijająca się technologia dostarcza nam bardzo cennych narzędzi do zarządzania finansami w Internecie. Jednak oprócz oczywistych korzyści i możliwości, jakie dają narzędzia teleinformatyczne, możemy również napotkać zagrożenia związane z ich użyciem. Te główne zagrożenia są związane z:

- Bezpieczeństwem. Pomimo wielu zalet, jakie zapewniają nam narzędzia teleinformatyczne, warto jednak zwrócić uwagę na kwestię bezpieczeństwa. Istnieje ryzyko przechwycenia danych osobowych przez oszustów i hakerów, co może skutkować utratą pieniędzy. Jeśli nie jesteś pewien, jak sobie z tym poradzić, poszukaj wsparcia u bardziej doświadczonych osób. Jeśli chodzi o ochronę danych, należy pamiętać, że od 25 maja 2018 r. weszło w życie ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO) w celu ochrony danych obywateli UE. Niniejsze rozporządzenie wprowadza ograniczenia w gromadzeniu i wykorzystywaniu danych, wyjaśniając ochronę danych i prywatność danych, więc Twoje dane nie mogą być wykorzystywane, jeśli wcześniej nie wyraziłeś na to zgody. Natomiast przy wyborze stron internetowych podstawowym środkiem bezpieczeństwa do wykonania jest sprawdzenie czy witryna posiada certyfikat. Będziesz to wiedział po tym, że obok protokołu „HTTPS” („S” oznacza „bezpieczny”, od angielskiego słowa „secure”) na pasku adresu, wcześniej „HTTP”, znajduje się kłódka.
- Wdrażaniem nowoczesnych i innowacyjnych rozwiązań, co może prowadzić do utraty interakcji społecznych, ponieważ większość pracy i komunikacji odbywa się online. Teraz prawie wszystkie czynności związane z finansami itp. można prowadzić online. Fakt ten może również prowadzić do nieporozumień i utraty kontaktu z rzeczywistością, którą trzeba kontrolować.

Kilka wniosków końcowych

Wybór narzędzi TIK ułatwiających codzienne czynności, np. obliczanie budżetu lub wykonywanie prognoz finansowych jest ograniczeniem dla osób o niskim poziomie umiejętności cyfrowych. Aby przyczynić się do poprawy wyżej wymienionych kompetencji i

zmniejszyć liczbę migrantek padających ofiarą oszustw lub innych przestępstw wykorzystujących ich analfabetyzm, w następnej sekcji znajdziesz przykłady i wskazówki, jak zarządzać budżetem za pomocą bezpłatnych narzędzi internetowych, odzwierciedlających poziom wiedzy finansowej i ekonomicznej, a także umożliwiających instruowanie innych, jak czerpać korzyści z korzystania z takich narzędzi.

Źródło:

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/dane-finanse-gielda-gielda-papierow-wartosciowych-159888/>

SEKCJA 2. Otwarte i bezpłatne e-narzędzia (aplikacje internetowe i mobilne dostępne dla osób o niskich umiejętnościach w zakresie zarządzania finansami)

Wprowadzenie

Cel i zakres tej sekcji są określone w następujący sposób:

- **cel:** identyfikacja nowych innowacyjnych e-narzędzi do zarządzania dziennym budżetem;
- **zakres:** wybór spośród wielu otwartych, bezpłatnych narzędzi online w celu samorozwoju, biorąc pod uwagę możliwości i zagrożenia.

Otwarte i bezpłatne e-narzędzia

W odniesieniu do zagadnień finansowo-ekonomicznych, w tej sekcji znajdują się zalecenia dotyczące narzędzi do prognozowania dziennego budżetu, zarządzania finansami własnymi, generowania sprawozdań z przepływów pieniężnych, obliczania wydatków, prognozowania dochodów, rachunku aktywów i pasywów, radzenia sobie z progami rentowności i podobne.

Definicje i więcej informacji na temat celu tych narzędzi znajdziesz w module 4, sekcjach 3 i 4.

Źródło: <https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/bogactwo-bramki-budzet-cele-128867/>

Smartsheet	<p>Smartsheet to narzędzie pomagające w zarządzaniu budżetem i rachunkami finansowymi.</p> <p>Z tym narzędziem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Śledź przychody, koszty i przepływy pieniężne. • Zmniejsz niepotrzebne wydatki. • Zaplanuj niezbędne zakupy. • Ustalaj i odkładaj cele zysku. • Oceniaj pozytywny wpływ zmian budżetowych. • I wiele innych. <p>Na stronie dostępne są różne szablony budżetów finansowych dla programu Excel, z których może korzystać każdy. Po prostu pobierz szablon, który najlepiej odpowiada Twoim potrzebom i zacznij planować swój finansowy sukces.</p> <p>Rekomendowane narzędzie dostępne jest w języku angielskim.</p> <p>Podobne szablony w języku polskim dostępne są pod linkiem: https://templates.office.com/pl-pl/templates-for-excel</p>
Analiza prognozy rentowności	<p>Witryna Small Business w sekcji Podstawy rachunkowości zapewnia pomoc dotyczącą jak obliczyć próg rentowności. Istnieją przykłady i grafiki, które dokładnie pokazują, jak radzić sobie z tego typu problemem.</p> <p>Ponadto na innej stronie internetowej znajdziesz 41 darmowych szablonów do obliczania prognozy rentowności, które mogą się przydać.</p> <p>Rekomendowane materiały dostępne jest w języku angielskim.</p>

	<p>Gotowy szablon w języku polskim do analizy prognozy rentowności pobierzesz pod linkiem: https://templates.office.com/pl-pl/analiza-progu-rentowno%C5%9Bci-tm03987170</p>
Wbudowany kalendarz	<p>Istnieje wiele narzędzi, które mają wbudowany interaktywny kalendarz, który pozwala nam doskonale zarządzać czasem i pracą zespołową. Wbudowane kalendarze pozwalają dodawać wydarzenia, zadania czy kontrolować swoje finanse.</p> <p>Kalkulator finansowy Microsoft to doskonały przykład.</p> <p>W artykule podano więcej przykładów zaprojektowanych dla smartfonów: Aplikacje do budżetu domowego.</p>
Kalkulator pożyczek	<p>Coraz częściej na stronie banku natrafiamy na kalkulator kredytowy. Jest to aplikacja internetowa, która umożliwia dokonywanie obliczeń związanych z kosztem kredytu lub pożyczki.</p> <p>Jedyną, co użytkownik musi podać, to wielkość pożyczki i przewidywany czas spłaty. Kalkulatory automatycznie, przy pomocy tych dwóch zmiennych, obliczają szacunkowy koszt kredytu w wybranym przez nas banku.</p> <p>Przykłady kalkulatorów kredytowych: ING Bank Śląski Sainsbury's Bank Kalkulator kredytowy Calculator.net Bankrate</p>
Aplikacje bankowe	<p>Aplikacje bankowe pozwalają sprawdzić historię rachunku w dowolnym miejscu. Ponadto większość banków oferuje możliwość zaplanowania budżetu. Za pomocą wykresów możemy śledzić, ile pieniędzy wydaliśmy w każdym miesiącu i porównać to z innymi miesiącami.</p> <p>W zależności od banku aplikacje pozwalają przyporządkować wydatki do kategorii, dzięki czemu wiesz, ile wydałeś na daną kategorię w ciągu miesiąca.</p> <p>Przykłady aplikacji bankowych według krajów: Porównywarka aplikacji bankowych w Wielkiej Brytanii Banki cyfrowe w Irlandii 5 najlepszych bankowych aplikacji mobilnych w Rumunii Banki cyfrowe w Hiszpanii 5 najlepszych bankowych aplikacji mobilnych w Polsce Najlepszy bank cyfrowy w Turcji</p>

	<p>Dodatkowo tutaj znajdziesz informacje o rachunku bankowym dla obcokrajowca.</p> <p>Dowiedz się również jak pandemia COVID-19 wpłynęła na bankowość elektroniczną.</p>
<p>Wysyłam pieniądze za granicę</p>	<p>W pewnym momencie będziesz zainteresowany wysyłaniem pieniędzy do kraju lub otrzymywaniem pieniędzy z zagranicy. Możesz to zrobić online, porównując najkorzystniejszą opcję.</p> <p>Przykłady usług przekazów pieniężnych według krajów:</p> <p>Wielka Brytania Irlandia Rumunia Hiszpania Polska Turcja</p> <p>Możesz też porównać kilka różnych opcji przekazów pieniężnych.</p>
<p>‘You need a budget’</p>	<p>You need a budget to aplikacja do zarządzania finansami, która ma również opcję planowania wydatków i podpowiada nam, gdzie obniżyć koszty codziennego życia. Aplikacja dostępna jest w języku angielskim i współpracuje z ponad 12 tysiącami banków na całym świecie. Aplikacja jest dostępna bezpłatnie przez rok i działa na urządzeniach z systemem Android, iOS oraz online.</p>
<p>‘Money Lover’</p>	<p>Popularna aplikacja pozwalająca na pełną kontrolę nad wydatkami, planowanie budżetu oraz śledzenie indywidualnych kosztów to Money Lover. Aplikacja posiada wbudowany przelicznik walut, dzięki któremu wiemy, ile wydajemy np. na wakacje. Aplikacja jest całkowicie bezpłatna i dostępna na urządzenia mobilne z systemem Android, iOS i Windows.</p>

SEKCJA 3. E-narzędzia FEMENIN (wielojęzyczna platforma i aplikacja mobilna)

Wprowadzenie

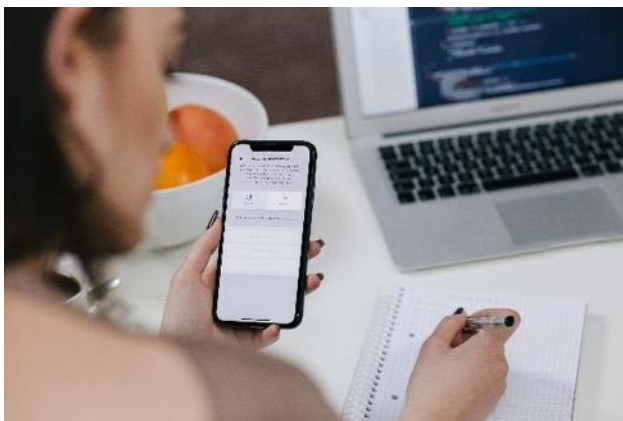
Cel i zakres tej sekcji są określone w następujący sposób:

- **cel:** omówienie sposobu korzystania z e-platformy i aplikacji mobilnej FEMENIN;
- **zakres:** instruktaż o dostępności e-platformy i aplikacji mobilnej FEMENIN, aby móc z nich korzystać we własnym środowisku.

W projekcie FEMENIN przewidziano opracowanie własnych e-narzędzi, tj. platformy edukacyjnej i aplikacji mobilnej, zaprojektowanych z myślą o potrzebach grupy docelowej, które przedstawiamy poniżej.

Aplikacja mobilna FEMENIN

Innowacyjna wielopoziomowa mobilna aplikacja do uczenia się instruktazowego została specjalnie zaprojektowana, aby szkolić nauczycieli i trenerów edukacji dorosłych w zakresie używania i projektowania aplikacji do uczenia się mobilnego, która może być wykorzystywana przez specjalistów do wspierania imigrantek w programach przedsiębiorczości i uczenia się dorosłych. Wspomniane narzędzie to prosta i przyjazna dla użytkownika aplikacja.

Źródło: <https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/bezprzewodowy-dane-dostep-dzwonic-744461/>

Szczegóły techniczne

Aktywne połączenie z Internetem jest wymagane ze względu na to, że aplikacja FEMENIN korzysta z centralnej bazy danych, w której przechowuje historię dostępu użytkowników i tworzone przez nich treści. Takie podejście pozwala użytkownikowi skorzystać z automatycznego mechanizmu zapisywania, co oznacza, że gdy użytkownik wstawi dane do określonej funkcjonalności aplikacji, zostaną utworzone odpowiednie rekordy danych, aby użytkownicy mogli kontynuować z poprzedniego miejsca przy następnym otwarciu aplikacji.

Aplikacja FEMENIN jest zainstalowana lokalnie na urządzeniu i konieczne jest połączenie z Internetem, aby uzyskać dostęp do zasobów przechowywanych na serwerze zdalnym. Jakość połączenia internetowego wpływa na działanie aplikacji. Mimo to, że stosuje się wybrane mechanizmy, które służą poprawie wydajności aplikacji, słabe lub niestabilne połączenie internetowe spowoduje spowolnienie reakcji interfejsu aplikacji.

Pobierz aplikację mobilną FEMENIN na urządzenia Android:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=eu.dcnet.femenin&hl=en&gl=US>

Pobierz aplikację mobilną FEMENIN na urządzenia iOS:

<https://apps.apple.com/app/femenin/id1570049829>

Podstawowe użycie

Interfejs aplikacji FEMENIN powinien być zrozumiały. Aby zapewnić pełną jasność w zakresie jego użytkowania, przeczytaj o podstawowych operacjach i funkcjach.

1. Upewnij się, że masz połączenie z Internetem, aby pobrać aplikację FEMENIN na urządzenie mobilne. W tym celu odwiedź sklep z aplikacjami na swoim urządzeniu. Linki do aplikacji można również znaleźć na stronie projektu: www.femenin.org

Należy pamiętać, że pobieranie jest bezpłatne.

Pamiętaj, że język aplikacji mobilnej jest dostosowany do języka ustawionego na Twoim urządzeniu i powinien być jednym z następujących: angielski, hiszpański, polski, rumuński czy turecki.

2. Nie jest wymagana rejestracja, a wszyscy użytkownicy, którzy chcą korzystać z funkcji aplikacji, mają taką możliwość. Jeśli będziesz tworzyć własne ćwiczenia, będą one zapisywane w sekcji 'Własne ćwiczenia'. W ten sposób wprowadzone dane zostaną zapisane.

Wszystkie dane będą przechowywane na serwerach firmy Danmar Computers Sp. z o., odpowiedzialnej za ochronę danych i z kim użytkownicy mogą się skontaktować w przypadku pytań dotyczących ich danych.

W celu uzyskania dalszej pomocy w zakresie dostępności i korzystania z aplikacji FEMENIN zaleca się kontakt z Konsorcjum Projektu. Sposób kontaktu: <http://www.femenin.org/>

Wielojęzyczna platforma internetowa FEMENIN

Celem wielojęzycznej e-platformy FEMENIN jest zapewnienie uczestnikom dostępu do informacji, narzędzi i zasobów wspierających realizację i zarządzanie edukacją przez Internet. Platforma e-learningowa zapewnia metodologiczno-dydaktyczną koncepcję kursu e-learningowego opartego na nowej cyfrowej pedagogice i programie nauczania w zakresie edukacji finansowej i ekonomicznej migrantek. Nauczyciele i instruktorzy edukacji dorosłych mają bezpłatny dostęp do innowacyjnych kursów e-learningowych i nowych otwartych zasobów edukacyjnych na temat umiejętności finansowych i ekonomicznych migrantek w zakresie integracyjnej przedsiębiorczości, wspieranych przez innowacyjne podejście do nauczania przez działanie i uczenie się w ramach pedagogicznego podejścia projektowego.

źródło: <https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/biznes-dorosly-drink-dzwonic-826349/>

Kontynuuj do platformy e-learningowej FEMENIN i udostępnij link do platformy innym zainteresowanym: <https://femenin.org/elearning.html>

Ocena

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 1

Umiejętność cyfrowa jest czasami nazywana umiejętnościami informatycznymi.

- a) Prawda
- b) Fałsz

Dzięki narzędziom TIK mamy łatwy dostęp do informacji i czynności, które wcześniej były związane z wysiłkiem są uproszczone.

- a) Prawda
- b) Fałsz

Wypełnij puste miejsca

Dzięki odpowiednim, przyjaznym dla użytkownika narzędziom cyfrowym migrantki mogą poprawić swoje umiejętności cyfrowe, a także wiedzę finansową i ekonomiczną.

Pomimo wielu zalet, jakie zapewniają nam narzędzia teleinformatyczne, warto jednak zwrócić uwagę na kwestię bezpieczeństwa.

Wybór narzędzi TIK ułatwiających codzienne czynności, np. obliczanie budżetu lub wykonywanie prognoz finansowych jest ograniczeniem dla osób o niskim poziomie umiejętności cyfrowych.

Umiejętność cyfrowa jest od dawna uznawana przez Komisję Europejską wśród kompetencji, które obywatele Europy powinni stale rozwijać, nie tylko ze względu na zmiany technologiczne, ale także po to, aby móc uczestniczyć w szerszym zakresie działań i czerpać z nich jak największe korzyści jak społeczność wokół Ciebie to robi.

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 2

Jakie są główne korzyści korzystania z programów do zarządzania finansami? (wielokrotny wybór)

- a) Planowanie wydatków
- b) Szybki dostęp do informacji
- c) Organizacja budżetu domowego
- d) Bezpieczeństwo
- e) Kontrola wydatków
- f) Oszczędność pieniędzy na określony cel
- g) Porządek finansowy

Co to jest kalkulator pożyczki?

- a) Aplikacja internetowa umożliwiająca dokonywanie obliczeń związanych z kosztem kredytu lub pożyczki.
- b) Popularna aplikacja, dzięki której mamy pełną kontrolę nad wydatkami, planujemy budżet oraz śledzimy indywidualne koszty.

Czemu służy aplikacja „You need a budget?”

- a) Popularna aplikacja, dzięki której mamy pełną kontrolę nad wydatkami, planujemy budżet oraz śledzimy indywidualne koszty
- b) Narzędzie do zarządzania finansami, które ma również opcję planowania wydatków i podpowiada, gdzie obniżyć koszty codziennego życia.

Wypełnij puste miejsca

Smartsheet to narzędzie pomagające zarządzać budżetem i kontami finansowymi. Wbudowane kalendarze pozwalają dodawać wydarzenia, zadania i kontrolować swoje finanse. Aplikacje bankowe pozwalają sprawdzić historię rachunku w dowolnym miejscu.

Test sprawdzający wiedzę dla sekcji 3

Które z e-narzędzi powstały w ramach projektu FEMENIN? (wielokrotny wybór)

- a) Aplikacja mobilna FEMENIN
- b) Gra edukacyjna FEMENIN
- c) Wielojęzyczna platforma internetowa FEMENIN

Aplikacja FEMENIN jest dostępna w następujących językach:

angielski, grecki, duński, hiszpański, polski, portugalski, rumuński, włoski, turecki

Jaki jest adres strony internetowej projektu FEMENIN?

- a) www.femenin.erasmus.site
- b) www.femenin.org
- c) www.femenin.eu

Celem wielojęzycznej e-platformy FEMENIN jest zapewnienie uczestnikom dostępu do informacji, narzędzi i zasobów wspierających realizację i zarządzanie edukacją przez Internet.

- a) Prawda
- b) Fałsz

Wypełnij puste miejsca

Wymagane jest połączenie z Internetem, ponieważ aplikacja FEMENIN korzysta

z centralnej bazy danych, w której przechowuje historię dostępu użytkowników i tworzonych przez nich treści.

Zasoby

Słowniczek pojęć

Narzędzia TIK: narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnych, które mogą być przydatne dla imigrantek o niskim poziomie wiedzy finansowej w codziennym zarządzaniu finansami, w jakie umiejętności te kobiety powinny być wyposażone i jakie kompetencje będą posiadać po zastosowaniu zalecanego narzędzia TIK.

Kompetencje cyfrowe: od dawna uznawane przez Komisję Europejską wśród tych kompetencji, które obywatele Europy powinni stale rozwijać, nie tylko ze względu na to, że technologia się zmienia, ale także po to, aby móc uczestniczyć w szerszym zakresie działań i czerpać z nich korzyści, tak samo jak społeczność wokół Ciebie.

Otwarte zasoby edukacyjne: wszelkie zasoby edukacyjne, które są w pełni dostępne na podstawie bezpłatnych licencji lub przekazywane do domeny publicznej i udostępniane za pośrednictwem narzędzi TIK.

Aplikacja mobilna: oprogramowanie działające na urządzeniu mobilnym (telefony, tablety, itp.).

E-platforma: interaktywny system komputerowy umożliwiający organizację i naukę przez Internet.

Dodatkowe zasoby

Materiały dostępne w języku angielskim:

Co to jest „kompetencje cyfrowe A Pragmatic investigation. Douglas A.J. Belshaw (2011).

Podejścia do edukacji włączającej i implikacje dla teorii i praktyki nauczania (2017).

https://profiles.uonbi.ac.ke/mercy_mugambi/files/inclusive_education_pdf.pdf